העולם הזה

מלחמה בהעלה

כתבת ענק

של צוות העולם הזה

שישב שבוע

במוצבים בסואץ

הופיע!

אורי אבנרי: מלחמת היום השביעי

„קוטל פרות קדושות!"
וושינגטון פוסט

„מהפכני... מעורר מחשבות"
אחר־סאעה, קהיר

„אוביקטיבי, רב־תקווה..."
גארדיאן, לונדון

ספר שהפך נושא לכל דיון רציני בעולם בענייני ישראל.

ספר שכל ישראלי חושב חייב לקרוא אותו.

הפצה ראשית: „מרגליות" רח' מלצ'ט 38 טל. 241224 ת"א

הצעה מיוחדת לקוראי „העולם הזה"
תוכל להשיג את הספר במחיר מוזל של שבע ל"י,
על־ידי מילוי התלוש בעמוד 36

„טיסו PR 516 אלקטרוניק" — שעון ספורט לא-קונבנציונלי, עם תאריכון. הגנה כפולה מפני כל זעזוע. עמיד בפני מים. צמיד פלדה, אל-חלד. אחריות לפעולה תקינה במשך 12 חודש — ללא צורך בדריכה (ומתיחה), גם במצב של חוסר תנועה.

השתתף בהגרלה הפרסים הגדול של מיסו
פרטים בחנויות טיסו המוסמכות

קורא יקר,

אזרחי ישראל התרגלו לקרוא את הידיעות השיגרתיות על תקריות, חילופי־אש, פשיטות־נגד וקורבנות בגזרת תעלת סואץ. הן הפכו לחלק מן הכרוניקה היומית. אך ספק אם מישהו הנמצא בעורף מסוגל לתפוס מה מתרחש באמת בחזית זו.

בתעלת סואץ נושבה מזה מספר שבועות מלחמה. מלחמה של ממש, למרות שזו מלחמה סטאטית שאינה כוללת כיבושים. היא משתוללת 24 שעות ביממה בכל אכזריותה, אבל בגיעה לתודעת האזרחים שבעורף במשפט קצר אחד: „אתמול התנהלו חילופי־אש בגזרת תעלת סואץ."

כאשר ירד צוות העולם הזה בשבוע שעבר לחזית התעלה, נוכחו אנשיו לדעת כי לא ניתן לתאר ולהמח ש את המתהולל בתעלה ב־סיור מהיר או בסיקור חטוף. אלי תבור, כתבו הצבאי של העולם הזה, ואורי כוגן, הצלם הראשי של המערכת, הגיעו למסקנה כי כדי

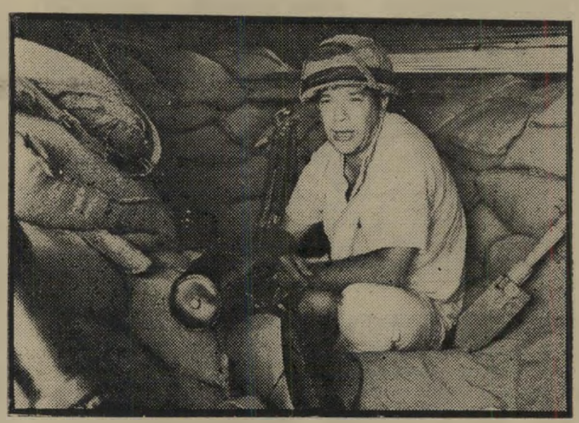

אלי תבור בתעלת סואץ

לספר על המלחמה בתעלה הם חייבים לחיות אותה: לחיות עם ה־חיילים במעוזים, לישון א תם בבונקרים, לסגוז עימם הפגזה ארטי־לרית, לראות אותם מקרוב בשעת קרב ובשעה שהם אוכלים ונחים.

במשך שבוע ימים, ארבעה ימים בשבוע שעבר ושלושה ימים ה־שבוע, שהו תבור וכוגן במוצבי התעלה. התרשמותם וחוויותיהם מתפרסמות בכתבת־ענק המופיעה בגליון זה.

חייל נפצע בעמדה

כמה מן הציודים המלווים כתבה זו, כפי שת ווכח לראות, הם מיוחדים במינם, אשר כמותם לא התפרסמו עד כה בעיתונות הישראלית. כדי לצלמם היה על אורי כוגן להזדקף חשוף מעל תעלות־הקשר במוצבים בשעת חילופי־אש, מול כוונות המצרים ה־מציוית במרחק 200 מטר. מספר פעמים הבחינו בו המצרים, וכיוונו את אש הנשק הקל שלהם לעברו ורק בנס ניצל מפגיעה.

באחד המוצבים שהו תבור וכוגן במשך שעתיים בעמדה פתוחה, כשפגזי התותחים המצריים שורקים מעל ראשיהם ומתפוצצים לידם. חייל נפצע בשעה שירה על הצד השני של התעלה. הם

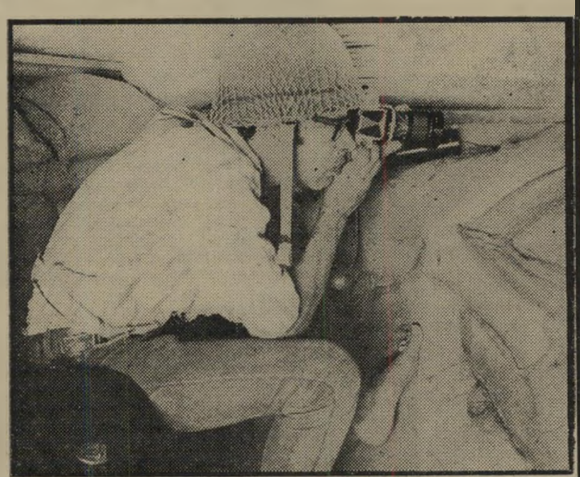

אורי כוגן במוצב בתעלה

עקבו אחר תהליך חילוצו לעורף והטיפול בו עד שנלקח במכוך לבית־חולים בצפון.

במוצב אחר עמד כוגן בפתח של בונקר, כשלפתע דחף אותו מפקד המוצב פנימה. לשניות חטופות בלבד לא הבין כוגן את פשר הדחיפה, עד ששמע התפוצצות בפתח הבונקר. פגז מרגמה מצרית נחת בדיוק במקום בו עמד שניות ספורות קודם לכן.

בשבוע בו שהו בתעלה, פגשו תבור וכוגן וראיינו עשרות חיילים ומפקדים, אלה שהמלחמה בתעלה היא לחם־חוקם. בכל המיקרים הם שמחו לשתף פעולה לצורך הכתבה, שנו־עדה להעניק לעורף את תחושת החזית. לכל אלה, הגיבורים האמיתיים של החזית, שאיפשרו כתבה זו, נתונה תודתנו.

יהי רצון שישובו בשלום לביתם.

שלום כפר

זו אופנה -
זה טְרוִירָה

צילום "אלן"

הפעוטה אומרת:

זהו הגבר הכי נחמד בעולם! נכון שהוא נועז וחצוף בסגנון הלבוש שלו (ממתי לובשים מעיל על גוף חשוף?), ונכון גם שהוא מצחיק עם הכובע הזה, אבל — זהו הגבר שלי!

הקטנטונת רק אינה יודעת כי סוד קסמו טמון באריג המופלא אותו הוא לובש — **טרוירה עם צמר**, האריג שכה נעים למגע (אפילו כשלובשים אותו על גוף חשוף).

טרוירה עם צמר, האריג האוריר, אינו מתקמט, מתכבס בקלות ומתייבש מהר.

בכל עת ובכל עונה — **טרוירה** מושך בחוטי האופנה.

טרוירה
TREVIRA®

המפיץ הראשי: **שטינמץ**, רחוב נחלת בנימין 46, תל-אביב.
וולטקס-צמרון תשלובת טקסטיל בע"מ יצרנים של בדי טרוירה עם צמר בישראל.

החלה מכירת הכרטיסים!

בין הקהל תוגרל „וספה"!

פסטיבל הקצב הישראלי 1969

מטעם מערכת **העולם הזה**

בחסות ויטבן תעשיות גלידה מע"מ

בפארק הלאומי ברמת־גן, ביום ה' 24.7.69, ב־8 בערב

ישתתפו מיטב הלהקות בארץ

(לפי סדר א"ב)

הכוכבים הכחולים ★ המהפכה

העכבישים ★ השוקולדה

נערי החצר ★ פעמוני סוני

THE MOSQUITOES (ממזרח ירושלים)

להקה אורחת מחו"ל: THE TEENMAKERS

פרס ראשון: שרביט הזהב

פז

מוגש ע"י פז — חברת נפט בע"מ

בחירת מלכת הגוגו 69'
בחסות „ליידי אסקווייר"
צבע הקסם לנעליים

★

כתר למלכה ופרסים ללהקות:
תכשיטי „טופז"

★

ציוד אלקטרוני
„ראקום — תעשיות"

בין רוכשי הכרטיסים תוגרל „וספה" (ללא מסים) — הקטנוע הנפוץ ביותר בעולם

★

כרטיסים ב„הדרן", אבן־גבירול 90, ובכל יתר המשרדים בעיר.

ההפקה: מופע אמנים 1969 בע"מ

האם התעלה בסערה?

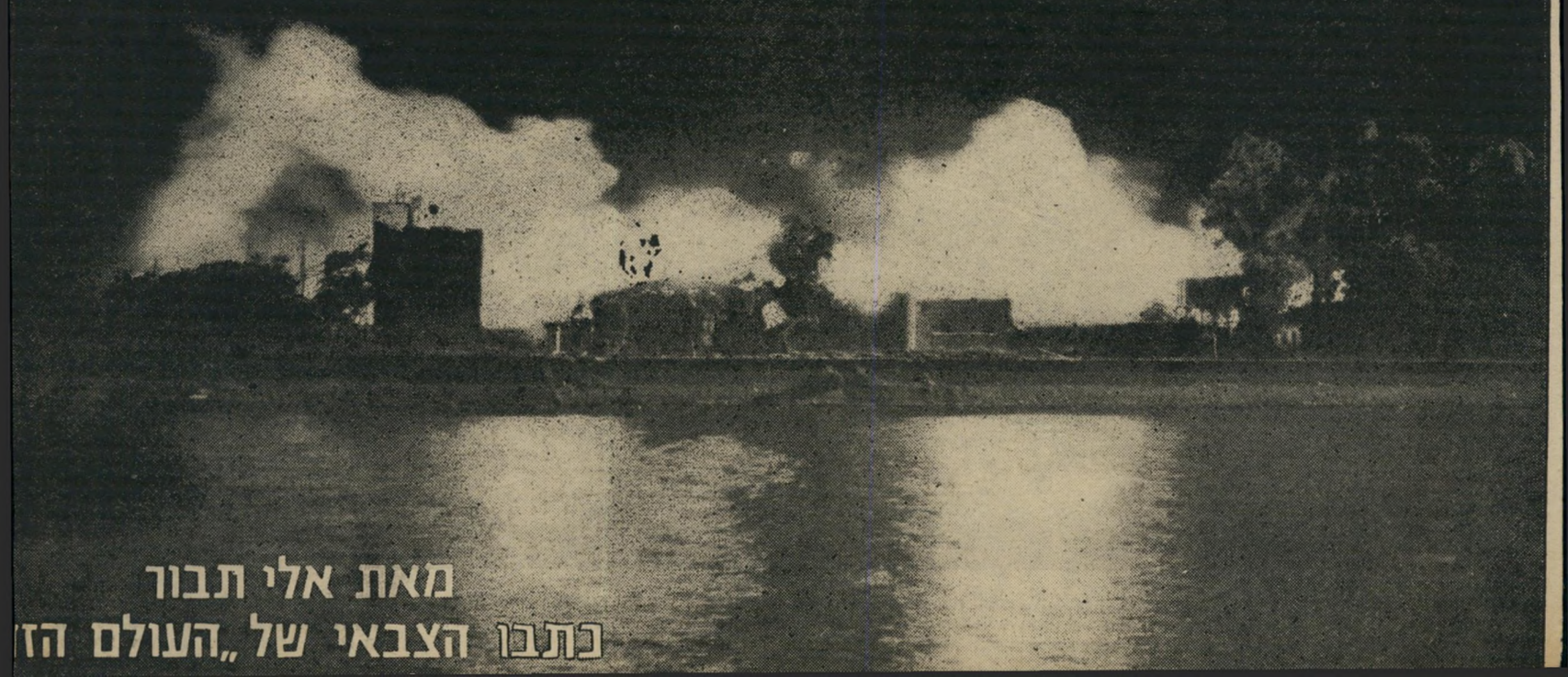

מאת אלי תבור
כתבו הצבאי של „העולם הז

האם התעלה בוערת?

קנטרה לקנטרה

ב מבט ראשון נראית המלחמה כתצוגה אור־קולית מרהיבה, חינגא של זיקוקין, שריקות ורעמים, שבעל־כורחך אתה נפעם ונרגש למראיה.

כשעולה הירח על התעלה, היא נראית על שתי גדותיה כארץ־אגדות קסומה. שתי ערי רפאים, קנטרה המזרחית וזו המערבית שבידי המצרים, פרושות לאורכה חשוכות ודוממות. שום רחש, שום תנועה, אף ניצוץ של אור. השקט המרמה הוא עמוק כל כך, עד שניתן לשמוע את איוושת צמרות האקליפטוסים הענקיים שבשתי הגדות, ואת ליטוף הרוח על המים הכסופים.

לפתע, כמו למגע ידו של קוסם, נדלק הכל מאופק עד אופק. בבת אחת פוצחים באש מאות כלי נשק קל. לאור היום לא ניתן להבחין מהיכן יורים ולאן. אבל בלילה, כשהכדורים הנותבים קורעים את האוויר בפסים זרחניים אדומים וירוקים, אפשר לעקוב אחר כל כדור מרגע היפלטו מהקנה ועד להתנפצו לנתזים. כשרבבות כדורים זוהרים כאלה חוצים בשריקה את התעלה משני הכיוונים, הרי־פכת התעלה לתמונה פסיכודלית מהממת.

וזו רק האוברטורה. לא חולף זמן רב עד שלתזמורת הקלה מצטרפים הכלים הבינוניים. אלו הן המרגמות מכל הקטרים. לכל פצצה של מרגמה יש מגינה בשתי אוקטבות שונות: ה„פוק" העמום של יציאת הפגז מן הלוע, וה„בום" המהדהד של ההתפוצצות. יש להן גם מה להגיד בנושא התאורה. פצצות־תאורה מתפוצצות באוויר, צונחות במיצנחים קטנים ימאירות את השטח בזוהר־של־יום. פצצות זרחניות מתנפצות לאלפי זיקוקין, מדליקות מדורות צבעוניות במקום בו נחתו.

כשכל זה קרה בגיזרה המשתרעת לאורך קילומטרים, בה משתתק קטע אחד וקטע אחר מתחיל במקומו, זהו מחזה בלתי ניתן לתיאור, שיש בכוחו להשכיח לגמרי את המשמעות האמיתית של הכלים המשחקים בו.

לאט לאט דועכים קולות הירי. גחליליות הכדורים הנותבים, הרודפים זה את זה, נעשות דלילות יותר. מסימפוניה רב־כלית נותרים רק סוליסטים. נחש האש הגועש לאורך התעלה גווע וגוסס לאיטו. ואז, כשנדמה שזה הסוף, והשקט ישוב ויצא מתוך התעלה, מתחילים להדהד הכלים הכבדים, כמו תופים ומצילתיים בפרק האחרון של היצירה המוסיקלית. אלה הם פגזי התותחים משני הצדדים. הם באים מרחוק ונופלים רחוק, כאילו מנהלים דו־שיח מעל ראשך, ואתה שומע רק את שריקות הפגזים במעופם למטרה בלתי־נודעת.

כשם שהכל התחיל, כך זה נגמר. פתאום. השקט הופך בלתי־נסבל. ההרגשה היא של החמצה גדולה, של חבל־שזה־נגמר.

ורק אז מתחילים לתפוס ולהבין שבעצם כל הדבר המלהיב הזה, שבאופן בלתי־מודע מפעים ומרגש, זה משהו שהורג ופוצע אנשים, שמחריב ומדליק בתים, שמשאיר אברים קטועים בשדה ומשקה את־תו בדם.

★ ★ ★

פלירט טלפוני בין החזית

ז והי התמונה וזוהי ההרגשה של מה שהפך כבר לאחרונה למטבע לשון: תקרית־אש בתעלה.

כל זמן שאין נפגעים בצד שלך, כל עוד הפגזים והפצצות מהצד השני נוחתים הרחק מאחוריך, כל עוד הכדורים הזוהרים שורקים מעל ראשך או נעצרים בחומת־המיפגע שלפניך — זהו מחזה שמדבר רק אל החושים ומציף אותם בשיכרון המשתק לגמרי כל הגיון ומחשבה.

לפעמים זה הופך למשהו סוריאליסטי. שכבנו בעמדה וצפינו אל

התעלה. בדיוק ברגע זה הצליח הקשר שלידנו להשיג [illegible] הבית, במרחק מאות קילומטרים מזרחה. מהבית לא היתה תשובה. כנראה הלכו ברגע זה לקולנוע או משהו אחר. אבל המרכזנית בעלת הקול הצעיר היתה על הקו, בתל־אביב.

הקשר, צבר בן 20 מפתח־תקוה, לא ניתק את הקו. הוא התחיל לחזר בטלפון אחר המרכזנית. היא ידעה שהוא מדבר מקנטרה. אבל ספק אם היתה מסוגלת להעלות בדמיונה הפרוע ביותר, שהוא מדבר מעמדה קידמית במוצב.

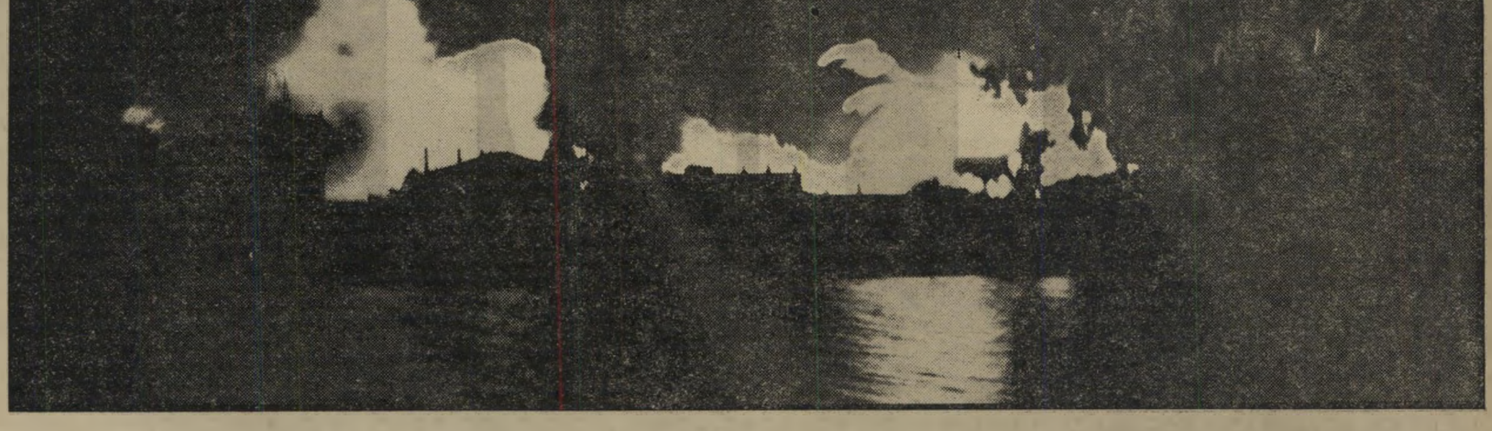

אש לעמדות העורפיות

להבות אש ותמרות־עשן עולות מקנטרה המצרית, הגדה המערבית של התעלה, הריקה מתושבים, בה הציבו המצרים את עמדות המרגמות שלהם. התמונה צולמה מתוך מעוז של צה"ל, שעה שמוצבי צה"ל בתעלה פתחו באש נגדית להשתקת מקורות הירי המצריים. על רקע הפיצוצים שבעומק ניתן לראות את צלליות הבתים שעל גדת תעלת סואץ, מאחורי הבהקים הבהירים של להבות ההתפוצצויות — אשר דמותם משתקפת גם על־פני המים.

כמו ביום העצמאות

כך נראית הגדה המערבית של תעלת סואץ, בה התבצרו המצרים בעוצמה אדירה, שעה שמונתת עליה אש כוחות צה"ל שבגדה המזרחית של התעלה. המחזה הוא כמו ביום העצמאות בתל־אביב. קנטרה המערבית מוארת כולה, כשהפצצות והכדורים הנותבים ניתזים מעליה כזיקוקין די־נור. הפסים הבהירים הם נתיבי הכדורים הזרחניים הנורים לעבר עמדות המצרים בקנטרה. תמונה זו צולמה כשצמצם המצלמה פתוח לרווחה במשך מספר שניות.

פגיעות ישירות

באמצעות עדשה טלסקופית רבת־עוצמה, בה צולמה תמונה זו, ניתן להבחין בבירור בפגיעות הישירות של הארטילריה של צה"ל בעמדות המצריות שעל גדת תעלת סואץ באזור קנטרה. הגדר מלפ־

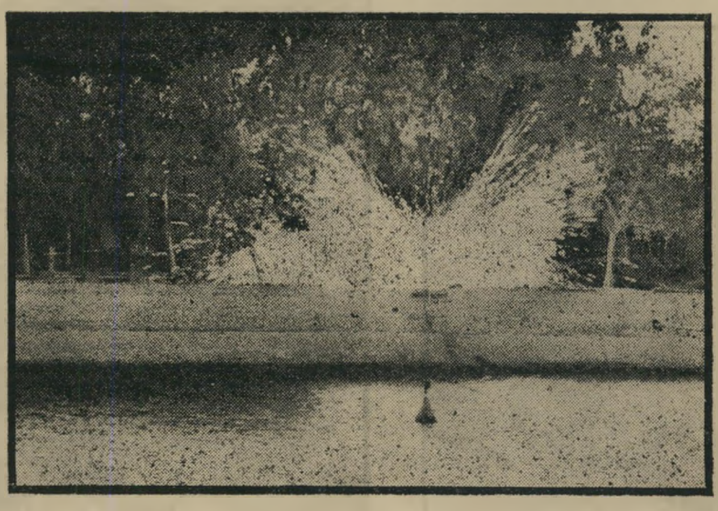

בול!

פגז מתפוצץ בתוך עמדה מצרית בגדה המערבית של תעלת סואץ, שהיתה במרחק של 250 מטר בלבד ממוצב צה"ל. בגלל האש הנגדית הישראלית אין החיילים המצריים מסתובבים עוד באופן חופשי ובגלוי בצד המצרי של גדת התעלה.

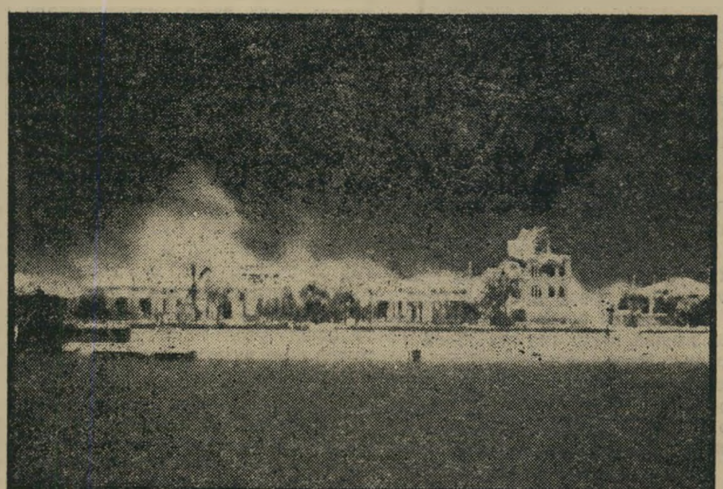

קנטרה עולה בלהבות

קנטרה המערבית, מתוכה הציקו המצרים לי־ חיילי צה"ל בחודשים האחרונים וגרמו לאבי־ דות — הרוסה ובוערת בעת שנוחתת עליה הפגזה צפופה. משמאל: מזח חילופי התושבים.

נים היא דופן התעלה. מעליה נראים שקי־החול של העמדות המצריות, מהם יורים המצרים לעבר כוחותינו. המיבנים שמעל העמדות הם מיבני תחנת הרכבת של קנטרה. מצד שמאל נראה העשן המתפזר לאחר התפוצצות פגז ישראלי. כעבור דקות מספר כוסה הכל בעשן.

הקשר הג׳ינג׳י ניסה להסביר למרכזנית בתל־אביב מה בדיוק מתרחש סביבו. היא היתה כנראה בחורה נורמאלית ולא יכלה להאמין שבמקום כזה יכול מישהו לסלרטט איתה ולחזר אחריה בטלפון. ואז הוא אמר לה: „יש לי משהו מיוחד להשמיע לך.״

הוא הרחיק את שפופרת הטלפון מפניו והמרכזנית בתל־אביב יכלה להאזין במשך כמה דקות לקולות.

„גו, איך את מרגישה עכשיו?״ שאל ה־ חייל בניימת־נצחון, כשכולו קורן על שהצ־ ליח לשתף נערה אלמונית בחוויותיו.

לרגע היתה דומייה מהצד השני, כאילו נותק הקו. „מה דעתך?״ שאל החייל.

„יש לי סחרחורת,״ השיבה המרכזנית ב־ קול חלוש.

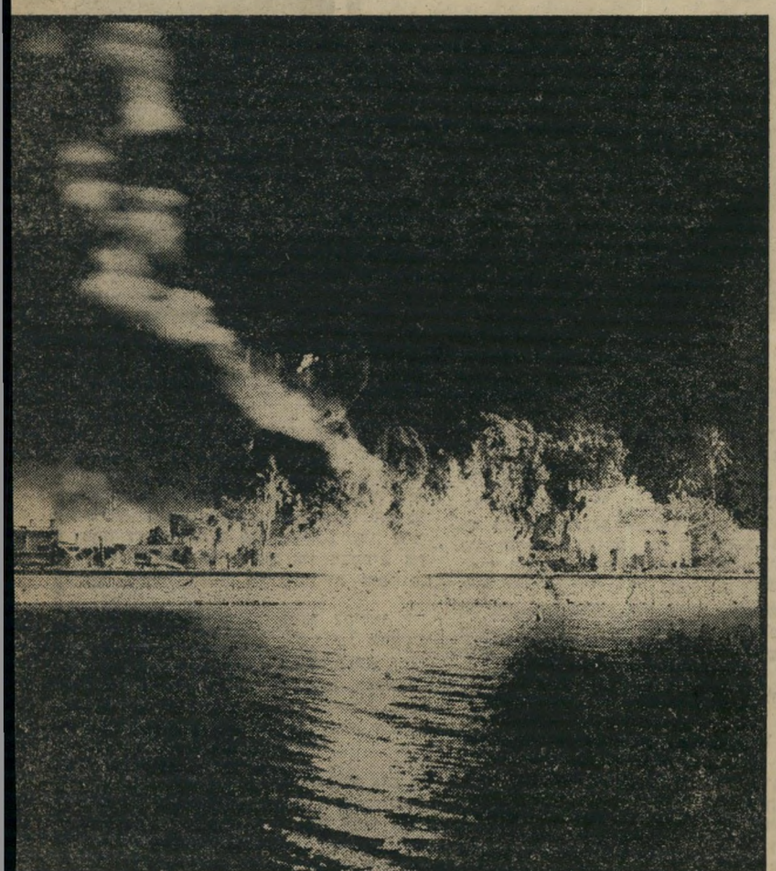

פגיעה בבית הצלף

מתוך בניין צהוב שבתוך חורשת אקליפטוסים, ליד קנטרה, הטריד צלף מצרי את חיילי צה"ל במוצבים. פגז זרחן שפגע במרכז החורשה הצית אותה וגרם לדליקה — שהאירה את כל השטח.

האם התעלה ברשת?

גם מעוז הוא בית

חצפית באמצעות מישקפת פריסקופית צופה חייל אל עמדות המצרים. מחשש צליפה אסור להרים הראשים מעל השקים.

ידי חייל מפעיל מיקלע מתוך המעוז לעבר עמדות המצרים בצידה השני של התעלה. התמונה צולמה בחשיכה, ללא מבזק, כשהאור נובע מהתפוצצות של פגז בצד המצרי. הירי מהמעוז נמשך גם בשעת הפגזה וכתוצאה מכך נפגעים הלוחמים.

המפקד סרן דדי, עזב מישרה טובה בחברת **אמפא**, חזר לצבא כדי לרדת לתעלה: „כאן יש סיפוק שאין במקום אחר."

הלוחם יהודה ברמן, בן 22, חקלאי ממושב בית־חירות בעמק חפר, איש מילואים המוצב במעוז בתעלה. „מה שקורה בביקעה זה מישחק לעומת המלחמה על גדות התעלה," אמר יהודה ברמן, הלוחם הותיק והקשוח.

גרון חייל מרים את קסדת הפלדה שלו מעל לחומת המיפגע כדי למושך באמצעותה את אש המצרים מהעבר השני.

קסקת האש בחזית תעלת־סואץ ש־ייכת להיסטוריה. היא מתה. היא אינה קיימת עוד לא רק לגבי המצרים, אלא גם עבור חיילי צה"ל, משקיפי האו"ם עדיין ממ־שיכים לנהל פינקסים ולרשום ביומניהם מי פתח ראשון באש, אבל איש בתעלה אינו מתחשב בהם יותר. שוב אין מבקשים את עזרתם כדי להפסיק חילופי יריות והפגזות.

ההוראה שנתן בזמנו נאצר לחייליו, לי־רות בכל מה שנע בצד השני של התעלה, לא נשארה בלעדית שלו, ומגעה בצבא המצ־רי יותר מאשר בצה"ל. כמעט כל הצבא ה־מצרי מצטופף במערך לאורך התעלה. מוצ־ביו ועמדותיו גלויים וביצוריו אינם עמידים בפני אש ארטילרית.

העדיפות המספרית המצרית בכוח־אדם ו־במספר הקנים הארטילריים, אינה מורגשת עוד בחזית התעלה. אם עד לפני מספר חוד־שים היתה עליונות כוח־האש המצרי , הרי שכיום המצב הוא הפוך. לחיילי צה"ל אין שום תסביך נחיתות בחי־לופי האש עם המצרים. היום אין המצרים מעיזים להסתובב בגלוי לאור ה־ם במוצבי־הם או לנוע ביניהם במכוניות. בכמה אזו־רים לא היתה לאחרונה למצרים כלל גישה למוצביהם והם לא יכלו להחיש אליהם אס־פקה.

אין זה עוד סוד כי מה שמכונה בשם „קו בר־לב" בתעלה — הוא שרשרת מוצ־בים הנקראים מעוזים. בעוד שמוצב הוא מערך הגנתי של יחידה צבאית בשטח גיאו־גרפי נתון וטבעי ותוך ניצול פני השטח הקיימים, הרי המעוז הוא מערך כזה בשטח ששונה והותאם ליעדו בהתאם לצרכים מיו־חדים. כדי להקים מוצבים מבוצרים בשטח המישורי של התעלה היה צורך לשנות את פני השטח, לערום גבעות של חול, להת־חפר באדמה ולהקים מערך ממנו ניתן לא רק להילחם, אלא שאפשר גם לחיות בו ב־ביטחון מקסימלי.

זהו המעוז — רשת של עמדות לחימה, תעלות־קשר, בונקרים חסינים מפני כל הפג־זה ושאר המיתקנים המאפשרים חיים שיגר־תיים של יחידה צבאית. במבט ראשון הוא מזכיר טירה מבוצרת מימי־הביניים. אבל החיים המתנהלים בו עונים לכל הצרכים ה־מודרניים.

מעולם לא נלחם צבא בתנאי חיים כאלה העומדים לרשות חיילי צה"ל במעוזים ב־תעלה. הם ישנים במיטות בתוך בונקרים מוארים בחשמל, שם הם בטוחים מפני כל הפגזה פתאומית. אספקת מזון טרי, מים וזואר, מגיעה כל יום. קרח ומיצרכי שק"ם מסופקים אף הם באורח סדיר. בתוך הבונ־קרים מוצנים סרטי קולנוע ונערכות הופ־עות של אמנים, אם של אמנים אזרחים או של להקות צבאיות.

כמעט בכל מעוז יש מטבח וחדר־אוכל, בו ניתן לאכול ארוחות בהגשה. יש מיקל־חות, בתי־שימוש ואפילו מועדונים. המועדון במעוז אינו אלא אוסף של ספות וכורסאות מפוארות, מאלה שנטשו המצרים, מקושט באביזרים משונים כיד הדמיון הטובה על חיילי המעוז. שם מבלים את שעות ההפוגה שבין המלחמות.

מכשירי הרדיו הנמצאים כמעט בכל בונ־קר וכל עמדה, פועלים 24 שע׳ת ביממה. כל חייל שאינו בתפקיד נצמד מייד אל ה־טרנזיסטור שלו. זהו הקשר ההדוק ביותר עם הבית. עם העורף. לפעמים מגיעה תופעה זו למימדים של אבסורד, כשבשעת חילופי יריות או הפגזה, מלווים את קולות הנפץ סיסמאות הפירסומת המושמעות בגל הקל.

בקרוב יהיה בכל מעוז מכשיר טלויזיה ומקרר חשמלי. חברת אמקור נסלה על עצ־מה לספק כתרומה את המקררים. אירגונים ואנשים פרטיים שולחים מתנות. על חלק מהמתנות מופיעות כתובות התורמים. זאת זריקת עידוד עצומה לחיילים. כשחייל יושב בבונקר בשעת הפגזה ומאזין לרדיו, אליו צמודה לוחית המציינת כי נתרם על־ידי צוות בית־החולים לחולי־נפש במיזרע, הוא יודע כי לא שכחו אותו.

והדבר הנפלא מכולם במעוז הוא מכשיר הטלפון. בכל שעה משעות היום והלילה יכול חייל במעוז לטלפן הביתה, לקבל קו אזרחי במהירות, ולהרגיע את הוריו ואת משפחתו כי שלום לו.

★ ★ ★

המלחמה מקלקלת

למרות המרחקים העצומים מן „הארץ" — זה התואר שכל החיילים בתעלה משתמשים בו לגבי האזור מאל־עריש צפו־נה — אין לחיילי המעוזים תחושה של ניתוק. העורף אולי מנותק לגמרי מהנעשה בחזית התעלה, אבל החזית קשורה לבית. זו אולי הסיבה שכשחייל יוצא לחופשה, הוא חוזר למעוז שלו בתחושה שחזר לבית, זמני אמנם, מסוכן וצר, שהחיים בו מורטי עצבים, אבל עם מירב התנאים שחייל יכול לקבל במלחמה.

אם להוסיף לאלה את תנאי מזג־האויר, שאפילו בימי חום הם נוחים יותר מאשר בתל־אביב, למשל, הרי שאילולא המלחמה, היה המעוז בתעלה מקום כמעט אידיאלי ל־שרותו של חייל.

המלחמה מקלקלת את התמונה. תיאור ה־מעוז ותנאי החיים שבו, יוצרים תמונה מסו־לפת לחלוטין של מציאות החיים במעוזי התעלה. אלה הם חיים של מתח מתמיד, של סכנה בלתי פוסקת, של פעילות שאינה גג־מרת. חייל במעוז חוטף פה שעת תנומה בבוקר ושם כמה רגעי מנוחה בלילה.

כשאינו מפעיל את נשקו לעבר האויב ה־נמצא במרחק של 250 מטרים ממנו, מוטלים עליו עוד אלף ואחד מיבצעים ותפקידים. הוא

אי־אפשר שלא להתמלא הערצה למר־אה הלוחמים האלה היושבים במעוזים.

★ ★ ★

„הובי, לא פרנסה"

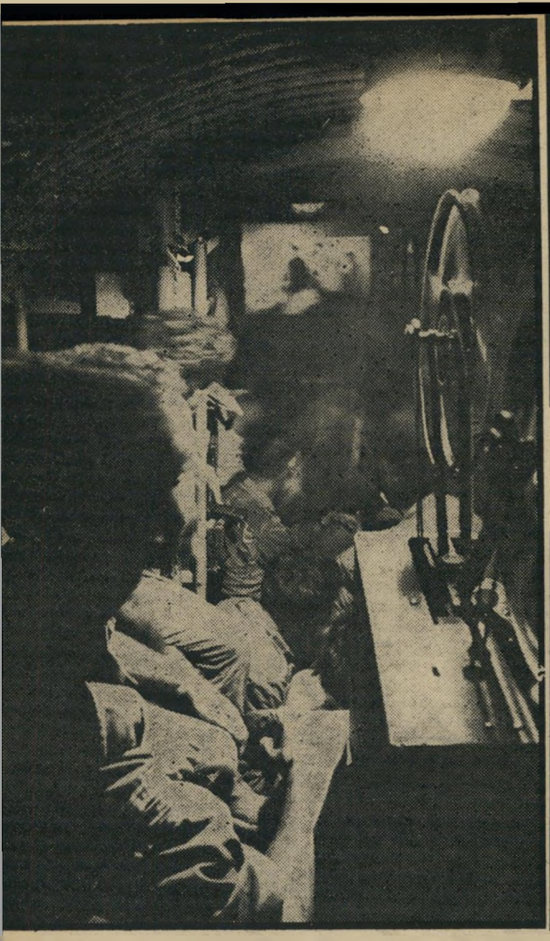

אוכל „לא שרנו לך ארצי — כי לא היה לנו זמן," אומרת הסיסמא בחדר־האוכל של אחד המעוזים בתעלה. לחיילים במעוזים מוגש אוכל טרי בשפע, אולם בחלק מהמעוזים עליהם להכין את ארוחותיהם בעצמם, מחוסר טבחים.

חפילה בתוך המעוז מוצא הלוחם גד מאיר מירושלים פנאי לתפילת שחרית.

בידור צוות של להקת סיקוד דרום מופיע בפני החיילים בתוך אחד הבונקרים במעוז בתעלה. החיילים חוזו במופע כשהם שוכבים במיטות הדו־קומתיות. החיילים קיבלו את הופעות הלהקה בהתלהבות רבה.

קולנוע בתוך בונקר, אשר בו הצטופפו חיילים, מוצג הסרט הישראלי איי לייק מייק. בקרוב יצוייד כל מעוז במסרטה, טלוויזיה ומקרר.

הם אינם עשויים מיקשה אחת. יש בהם חיילי שירות סדיר, בני 18, יוצאי עיירות־פיתוח, שזו טבילת האש הראשונה שלהם. כמו אותו חייל צעיר מקריית־גת, שקיבל מכתב מאחיו הבכור, שהשתחרר כבר מצה"ל, בו הוא מציע לאח הצעיר לעבור לשרות במקום יותר בטוח. ישב החייל הצעיר וקרא את המכתב בקול רם לחבריו. ויחד צחקו לאח שהאמין כי ישמעו לעצותיו.

או סמל יעקב אוחנה בן ה־19, ממושב

ירדו לתעלה ואני לא אהיה איתם?"

וישנם חיילי הקבע, מסוגו של דדי, מפקד אחד המוצבים. הוא היה קצין בצבא הקבע עד שנת 1959, כשהשתחרר. מאז עבד כמרכז קניות בחברת אמפא. במלחמת ששת־הימים לחם בגדה. בחודש מרץ השנה החליט לחזור לצבא. „זה לא בשביל הפרנסה, אלא כהובי. את הכסף שלי כבר עשיתי," אמר דדי וירד לתעלה.

אשתו התלוננה על שהוא ממעט לבוא ל־

כדורים למקלחת חייל מכין את עצמו לקראת טכס נקיון במקלחת בתעלה. הראי המחוסב עץ, המפאר את המקלחת, נפגע בכדורים של מקלע מצרי. החורים שנתהוו בראי כתוצאה מכך, לא מפריעים לחיילים.

קלחים, שקיבל מינוי של רב־סמל בבסיס עורפי. ישב וכתב בקשה למפקד שיורידו חזרה לקו — למעוז בתעלה. המפקד דחה את בקשתו. כתב הסמל בקשה שנייה ובה עירער על החלטת המפקד להשאירו בעורף. רק אז קרא לו המפקד והסכים להחזירו למעוז.

ויש ביניהם חיילי מילואים, בעלי משפחות, ותיקי קרבות, שמאז מלחמת ששת־הימים הם רואים את החודשים שהם מבלים כאזרחים בבית כחופשות ארוכות משרותם הצבאי. כמו משה קרקה בן ה־25, עובד עיריית חיפה, העומד לשאת אשה בעוד שבועיים ולמרות זאת לא ביקש דחייה של

מרפאת הריחה שלט אזהרה ותמונות של סופיה לורן ופיטר סלרס, משמשות הבחינה. „בטח בגלל הבנות במחנה שלך," אמרה לו. ביקש דדי רשות, הביא את אשתו לביקור במעוז, ומאז היא לא שואלת יותר מידע אינו בא לחופשות.

אלה הם האנשים. הם אינם מסתתרים ב־בונקרים המוגנים וממתינים עד שתיגמר ה־הפגזה. הם מנהלים את שיגרת חייהם ב־מעוז תחת אש, נלחמים תחת אש. הם הנפגעים האלמוניים עליהם מדווחים יום יום ה־עיתונים.

„ונגד זה — אין מה לעשות," אמר אחד המפקדים, „כי במקום שחוטבים עצים, עפים

האם התעלה בוערת?

שנתיים בחולות מדי פעם חושפות הרוחות בתעלה את גוויותיהם של חיילים מצריים שנהרגו עוד ביוני 1967. המלח שנדבק לגוויות שימר את הבשר עליהן ולעיתים הן נראות כאילו נהרגו רק לאחרונה. תמונה זו, שצולמה השבוע, היא של איש קומנדו מצרי, אשר נהרג ביום האחרון במלחמת ששת־הימים.

מצייר בעיקר את המוות. למהז „מפני ש־אני מפחד ממנו ורוצה להבינו.“

★ ★ ★

עד האי

ד"ר רומית וקנטרה, במעוז מרוחק שוכב המוות על הגדה. גופותי־הם של שני חיילי קומנדו מצריים, שניסו לפשוט על המוצב, נרקבות זה השבוע ה־שלישי בין הגדרות.

מול המוצב משתרע אי מאורך בתוך ה־תעלה. אורכו שמונה קילומטרים, רוחבו כמה מאות מטרים בלבד. השאירו אותו כשבנו את התעלה כדי לוסת את תנועת האוניות בה. זהו אי חולי, חשוף כמעט ל־גמרי, מלבד תחנת רדיו וכמה מיבנים של מינהלת תעלת סואץ, במרכזו.

בתום המלחמה הוא היה בשטח ההפקר. כשהחלו המצרים לפתח יוזמה בתעלה, הם תפסו את האי. מכאן, כנראה, הם יצאו בלילה לפשוט על המעוז. הניסו אותם כשהיו כבר על הגדרות. שלושה מהם נשארו מתים בשטח. אברים קטועים של עוד שתי גופות עדיין מפוזרים בשדה המוקשים.

במוצב הצליחו לחלץ גוויה אחת. כש־צאו בלוויית משקיף או"ם לאסוף את השאר, החלו המצרים להפגיז. מאז הם לא נותנים להתקרב אל הגופות. הן הופכות בשמש ה־צורבת לשלדים. רצו להחזיר להם לפחות את הגופה שחולצה. הם סרבו, או את כולן, או אף אחת לא, אמרו.

„הכל אני יכול להבין, רק לא את זה,“ אמר אחד החיילים במוצב. „הם שוכבים באי ורואים את הגופות מול העיניים שלהם. כל אחד מהם יודע שגורל דומה צפוי לו. הוא עלול ליהרג וכל איש אצלם יודע שאם ייהרג, הוריו לא יוכלו אפילו לערוך לו הלוויה או לבוא להשתטח על קברו. אז איך הם רוצים שהקומנדו הנוראי שלהם יהיה מוכן להתסכן וליהרג? תהרוג אותי, את זה אני לא תופס.“

★ ★ ★

ממה מפחדים?

א בל אפילו כשהמתים של האוייב מו־טלים כל הזמן מול העיניים — מחזה מבעית וזוועת אימה — אין זה יצור התייח־סות אל המוות.

זוהי תופעה בולטת ומשונה. בסוג כזה של מלחמה, מלחמת־חפירות סטאטית, ה־סיכויים להתייצב פנים־אל־פנים מול המוות גדולים משבכל סוג אחר של מלחמה. אין מה לעשות נגד זה. כשגופלת מסה אדירה של עופרת וברזל אל תוך השטח הקטן של המוצב.

למעוז יש חיים משלו. אנשים חיים מנה־לים בו שיגרה. הם אינם שוכבים כל היום בבונקרים המוסנים נגד כל סוג של הר־עשה. כאשר מתחילה הפגזה, היא מופיעה לרוב ללא כל אזהרה מוקדמת. כשנוחתים הפגזים הראשונים, עדיין עסוקים האנשים במוצב בתפקידיהם, חשופים בתוך המעוז.

אחרי הפגזים או הפצצות הראשונות זה כבר משהו אחר. מפתחים חוש־שמיעה מיו־חד, המאפשר לעקוב אחר יציאת הפגז מן הלוע בצד השני, ולהבחין בשריקת הפגז ולאחר את יעדו. לפי הקולות יודעים גם בדיוק איזה סוג נשק מפעילים עליך: אם אלה מרגמות
או אש נגד סוללתית המעסיקה את הארטי־לריה בעורף.
אבל גם כשיודעים שנמצאים תחת הפגזה מסוכנת

עושים את המוטל עליהם תחת אש.
אם למרות כל אלה אין התייחסות ברו־רה לסכנת המוות, הרי זה רק משום שה־סכנה אינה מתגלמת בצורה אנושית. אפשר לפחד מאדם שרוצה להרגך, מאוייב מוחשי ואנושי. נגדו אפשר להילחם. אי־אפשר ל־הילחם בפצצות ופגזים. הם לא אנושיים. משום כך אי־אפשר ליישם עליהם את ה־פחד. לעומת זאת הם יוצרים תחושות מר־גיזות אחרות.

היטיב להסביר זאת יהודה ברמן (22), חקלאי חסון וגדל־גוף, ממושב בית־חרות, שבא לעשות את שירות המילואים שלו ב־אחד ממעוזי התעלה. את שרות המילואים ה־קודם שלו עשה בביקעת הירדן.

„אין בכלל מה להשוות בין המלחמה ה־מתנהלת בביקעה לבין זאת המתחוללת כאן. בביקעה אתה נלחם באנשים. מי שיותר טוב — מנצח. אין תוכמות. כאן אתה במצב של חוסר־אונים. אתה אפילו לא רואה מי ש־נלחם בך. הרבה יותר נעים להילחם באנשים מאשר בארטילריה, במצב בו אתה יודע של־כושר שלך ולעליונות שלך כחייל אין כל תפקיד במישחק.“

גוויות על הגדרות

„א? תצלמו אותי, אני לא רוצה להצטלם!“ אמר החייל כשהצלם ניתן אליו את עדשת מצלמתו.

היתה זו תגובה מפתיעה ויוצאת־דופן, בייחוד בהתחשב בעובדה שהגבר הצעיר וה־משופם לא היה לוחם אלא עוזר־טבח במו־צב. את אלה אין מרבים לצלם, והילת־הגי־בורים רחוקה מהם. הצלם כיבד את בקשתו. „עזבו אותו, הוא סתם פסיכי,“ אמר חייל אחר.

כעבור כמה דקות, התקרב עוזר־הטבח, שסיים את שטיפת הכלים. איש לא רצה לצלם אותו יותר, אבל הוא הרגיש צורך להסביר את עצמו. „אני לא רוצה להצטלם!“ חזר ואמר. „אף אחד לא יצלם אותך,“ הר־גיע אותו הצלם.

„ההורים שלי לא יודעים לקרוא,“ המשיך החייל. „הם עולים חדשים.
הם לא יודעים לקרוא ולכ־תוב. הרבה זמן לא הייתי בבית. הם יראו את התמונה שלי בעיתון ויחשבו שנהרגתי.“

כך, בסעם הראשונה, עלה נושא המוות בשיחה עם חיילים בתוך המוצב. זאת היתה גם הפעם האחרונה. לא מדברים על זה. מדברים על הכל, על כל נושא בעולם, רק לא על זה. לא שמפחדים. נגד עין־הרע. חייל מאמין שהוא מחוסן. אם הוא דואג, הוא דואג למשפחתו שלא תחרד לו. משום כך רבים אינם כותבים הביתה ואינם מספרים בחופשות איפה הם משרתים. „שלא ישבו ההורים כל היום ליד הרדיו.“

מחוץ לקו־החזית הראשון, בבסיסים ה־עורפיים, זהו נושא שמעסיק כבר יותר. סמל־מיבצעים אחד מכפר גלעדי גזר מע־תון תמונות מתים במחזה של שקספיר. הוא מצייר בכישרון לא מבוטל. רישומיו מתנוססים על קירות המשרדים בבסיס. הוא

בקלשניקובים מכודנים חסתערו לפני שלושה שבועות חיילי קומנדו מצריים על מעוז צחיל בתעלת

חנשק שהשאירו חמסתערים על הגדרות בעד שנחדפו, נאסף על־ידי חיילי המוצב. בתמונה נראים שלושה מהם כשהם מנקים את

מזה שלושה שבועות מונעים המצרים את הוצאת גוויותיהם של שני אנשי קומנדו מצריים שנהרגו על גדרות מוצב צה"ל בעת נסיון פשיטה מצרי. הגופות מונחות בשטח. יחידת הקומנדו המצרית פשטה בסירות מן האי (הנראה בתמונה למעלה) והחוצה את תעלת סואץ דרומית לעיירה קנטרה. לאחר הפשיטה המצרית נכתש האי באש ארטילריה ישראלית והמצרים נסוגו ברוב כוחותיהם.

האם התעלה בוערת?

הפצוע צעק: „אי!"

לפני חייל המילואים חיים, כפי שצולם שעות מיספר לפני ש־נפצע באותה עמדה בה נפצע אחר־כך.

דובר צה"ל מודיע: „ביום ו' התנהלו חילופי אש לסירוגין בגזרות שונות של התעלה. כתוצאה מהאש המצרית נפצעו בליל שבת שני חיילים."

ידיעה קטנה שהתפרסמה ביום הראשון בשבוע שעבר. ידיעה שיגרתית, כמה שו־רות, כותרת קטנה, כמו בכל יום. מאחוריה הסתתרה הדראמה — סיפור חמלחמה לה־צלת חייהם של שני חיילים.

ישבנו בתעלת־קשר במעוז בגיזרה הצ־פונית של תעלת־סואץ. כמה רגעים קודם לכן הסתיימה הפגזה של תותחינו על מו־צבי המצרים. יכולנו לשמוע את יציאות הפגזים מתותחי ה־155 מ"מ המוצבים במר־חק קילומטרים מאחורי גבינו. אחר־כך ראי־נו את בהק התפוצצות הפגז בצד המצרי. רק אחר־כך ושמעה שריקת הפגז מעלינו: הוכחה מוחשית לכך שמהירות האור גדולה מזו של הקול.

אותה עת שמענו את יציאות הפגזים מע־בר לקו הראשון של המצרים בתעלה. היה זה תותח נגד־טנקים שכיתן את אישו אל המעוז. האחיר מעל התעלה נחתך בשריקה צורמנית.

הפגזים שטיחי־המסלול התרסקו על המוצב. אלא שעתה

הצטרפו אליהם גם כמה מקלעי גוריונוב מצריים שכדוריהם הנותבים התהככו בשקי החול של העמדה. חיילי המוצב השיבו אש. לידנו בעמדה

חבוש קסדת פלדה ירה חיים כשנשקו נשען על שקי־החול והכדורים הנותבים מתרוצצים סביבו. לפתע התקפל חיים במ־קום בו עמד, צנח בתוך התעלה, תפס בידו האחת את פרק ידו השנייה ופלט מפיו צעקה קצרה אחת: „אי! אי! אי!"

משהו בער בשרוול חולצתו. דדי, מפקד המעוז, רכן אל חיים ובתנופת יד השליך משרוולו את הכתם הבוער. „זה שום דבר," אמר דדי, „נתז זרחן של כדור נותב." ב־אותו רגע החלו להופיע כיתמי דם על ה־שרוול. דדי אחז בחיים ומשך אותו אל בונקר החובש.

★ ★ ★

המורפיום לא השפיע

דר אש נמשכה. „הוא בסח נשרט מנתז כדור," אמר מישהו כשהוא לוחץ על המקלע שלו וסוחט אותו עד הסוף. „איזה מזל," אמר מישהו אחר בתעלה, „רחקא יום לפני השיחרור."

חיים עמד לסיים את שירות־המילואים שלו למחרת, ביום שבת. בעצם היה יכול כבר להשתחרר ביום חמישי. היתה לו סי־בה מיוחדת. אשתו לומדת במכון ויינגייט בנתניה. בשבועות האחרונים לא יכלה לח־זור למשק משום שהתכוננה לבחינות הג־מר. בנם בן ה־3 לא ראה את אביו ואמו

רגע אחרי הפציעה בתוך הבונקר שבמעוז מקבל חיים הפצוע טי־פול ראשוני מידי החובש שבמעוז (מימין). בתמונה משמאל נראה חיים כשהוא שוכב על אלונקה בתוך אמבולנס בנקודת פינוי נפגעים.

מחפתל מכאב ובושם ברגלין ממתין הפצוע בתוך הבונקר לחילוצו מתוך המעוז

לפני הפציעה ואחריה

● לו בסעוד בתמונה. בתמונה משמאל נראה אורי השרוע על אלונקה בנקודת פינוי

החייל אורי (כורע משמאל) כפי שצו־לם יום לפני שנפצע קשה בפתח הבונקר

במשך חודש. אבל חיים ויתר על היציאה.

נכנסנו לבונקר החובש. החובש אליעזר שני, אף הוא חייל מילואים מיחידתו של חיים, העובד כסכנאי שלומיזיה בחברת סל־פונקן בתל־אביב, נראה מבוהל מאד. חיים שכב על המיטה כשהוא מתשתל מכאבים אבל לא הוציא אף הגה מפיו. ידיו היו מלאות דם. כל מדיו היו מוכתמים בכימ־פי דם. הזריקו זריקת מורפיום לארגעת כאביו וחבשו את פצעיו.

הסתבר כי נפצע בצורה רצינית יותר משנראה היה תחילה. כדור חדר לידו הש־מאלית, יצא ממגה, פגע בידו הימנית ושבר את העצם בסרק ליד כף היד. תוך דקה התאדמו התחבושות שלו. היה ברור כי הוא מאבד דם ויש לחלצו מהמעוז במהירות.

בחוץ עוד התנפצו הפגזים והתעופפו ה־כדורים. חיים קם על רגליו ובכוחות עצ־מו הגיע אל זחל"ם החילוץ. כאשר יצא הזחל"ם בדהרה מהמעוז כבר נשלחה הו־דעה לבסיס העורפי על הפציעה. אמבולנס ורופא יצאו לעבר הזחל"ם.

הפצוע התפתל ובעט ברגליו בדופן הזח־ל"ם. המורפיום סרם החל להשפיע על כא־ביו. אחזנו בראשו כדי שלא יחבט מקפי־צות הזחל"ם.

נקודת מיגוי הנפגעים נמצאת מחוץ לט־חח תותחי־המצרים, במרחק עשרות קילו־מטרים מהמעוז.

★ ★ ★

רסיס מרגמה בחזה

בתוך האמבולנס החליפי את תח־בושותיו של חיים, וחיברו אינפוזיה אל גופו. ידו הימנית, בה רוסקה העצם, חוברה אל סד. "הוא יהיה בסדר," אמר הרופא, "השרירים לא נפגעו, הוא יכול להניע את האצבעות."

במכשיר הקשר שבאמבולנס הגיעו שתי ידיעות: המסוק שנועד לחלץ את הפצוע ולהובילו לבית־החולים כבר נמצא בדרך, ובמעוז שכן נפצע חייל נוסף. המסוק יקח את שניהם.

חייל הגיש סיגריה אל פיו של חיים. הוא התחיל לחייך. כעבור דקות מעטות הגיע למקום קומנדקאר. חיילים הורידו ממנו אלונקה. הבטנו אל פני הפצוע והוא חייך אלינו. "אפילו לכאן הגעתם?" אמר בלחש.

היה זה אורי מכפר־גלעדי.

יום קודם לכן פגשנו אותו במעוז שלו כשהוא אינו מפסיק להתלוצץ ולהת־בדח. גם הוא היה איש מילואים שעמד להשתחרר למחרת.

הוא נפגע מרסיס פגז מרגמה מצרי ש־חדר לחזהו.

במעוז חבש אותו רופא ורופא האמבולנס רק בדק את פצעיו. "הוא פצוע קשה," אמר הרופא לחיילים שעמדו סביבו.

חיילים הדליקו אבוקות בחול והמסוק נחת בשטח המסומן. תוך דקות הועמסו עליו שתי האלונקות והמסוק המריא ונעלם בחשיכה. שעתיים אחרי שנפצעו הגיעו הפצועים אל בית־החולים. השבוע הסתבר כי אורי יצא מכלל סכנה. חיים מחלים.

"איפה אתה רואה דבר כזה אצל המצ־רים?" אמר בהתפעלות אחד החיילים, "אצלהם אתה יכול לראות שחייל נפצע או נהרג ועד שלא יורד הלילה הם אפילו לא יגשו אליו."

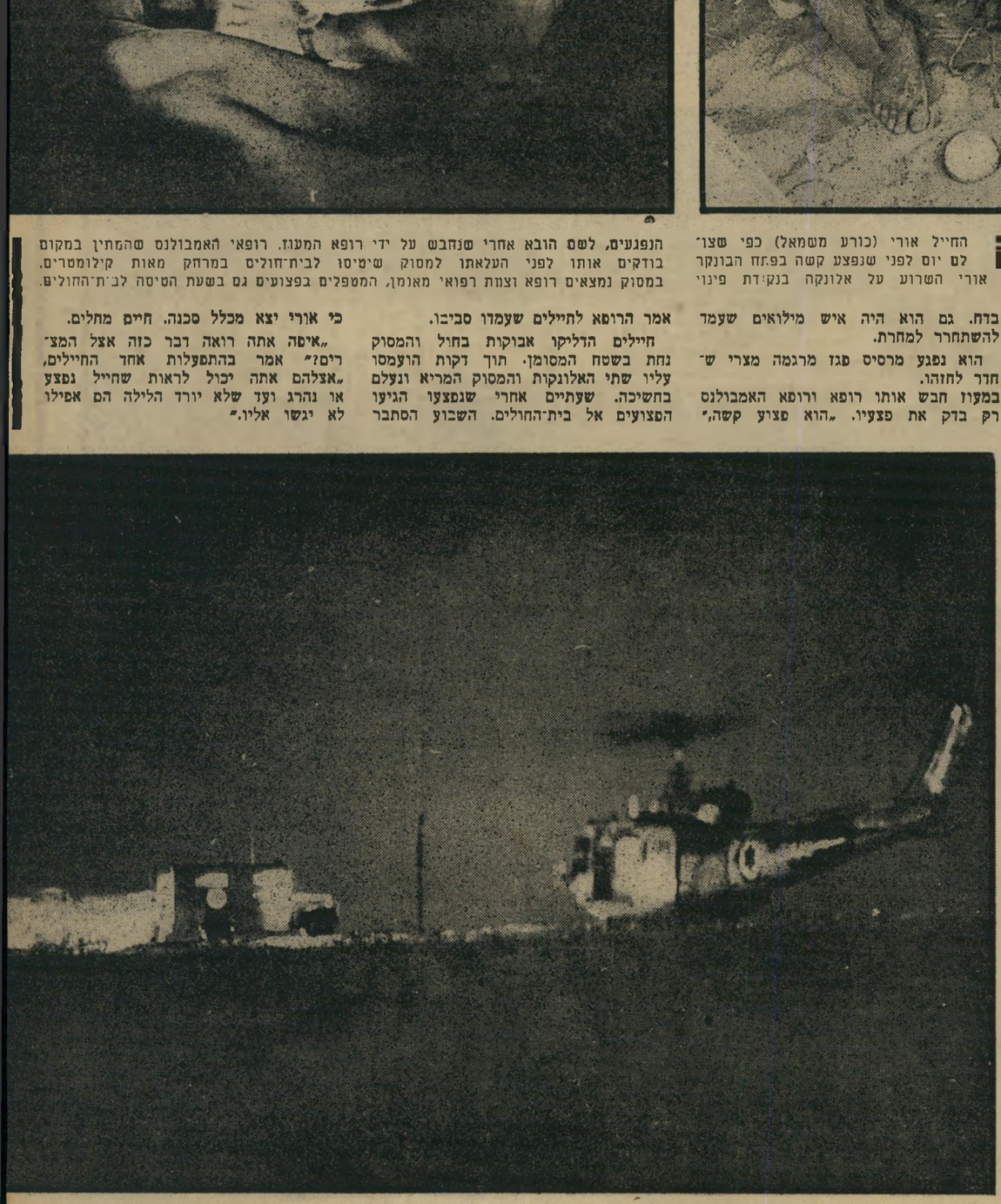

החילוץ

המסוק נחת בשדה החולי ליד האמבולנס. תוך דקות ספורות מועברים הפצועים מהאמבולנס, שם קיבלו טיפול רפואי, אל המסוק שיקח אותם לבית־החולים.

המהירות בה מובאים הפצועים לבית־החולים היא הקובעת במיק־דים רבים את סיכויי הצלתם והחלמתם. כל אנשי הצמת הרפואי עושים ככל יכולתם ואף למעלה מזה כדי להחיש עזרה לפצועים.

סופה של פשיטה 1

אנשי הקומנדו המצרים שנהרגו בעת נסיון פשיטה על מעוז צה"ל גופות שמונה מתוך תשעה גומי של צוללן וסנפירים, בעוד שחבריו לבושים בגדים מנומרים. מול איסמעיליה. ההרוג השמאלי בשורה הראשונה לבוש בגדי ההרוגים היוו כ־10% מכוח הפשיטה המצרי שחצה את התעלה.

ארבעה ימים בלבד חלפו בין מה שנראה כתבוסה מצרית הרת־לקחים בדו־קרב הפשיטות משני צידי התעלה, ל־בין מה שנראה כהצלחתם הגדולה ביותר בסוג מלחמה זה.

באותו יום עצמו, שמונה שעות אחרי שקיבלו לידיהם בקנטרה את גופותיהם של 9 אנשי קומנדו מצריים שנהרגו בנסיון־נפל לפשוט על מעוז צה"ל בגיזרה המרכזית של התעלה, מול איסמעיליה — מעמד מד־כא, שחייב היה לכל הדיעות להבהיר ל־מצרים שהם מטיחים את ראשיהם בכותל — פשטו המצרים שוב על מעוז אחר של צה"ל, הפעם בגיזרה הדרומית.

אותו יום נדמה היה שהשקט חזר לתע־לה. בפעם הראשונה מזה שבועות רבים, לא התעוררו החיילים בשתי הגדות, או הלכו לישון, לרעמי הפגזים ושריקות הכ־דורים. בלילה עוד בערה התעלה. דו־קרב התותחים נמשך כל הלילה. אבל בבוקר נדם הכל. בצד המצרי נראו חיילים יורדים מעמדותיהם אל שדרת הגומא המפרידה בי־נם לבין התעלה. חקלאים מצריים צצו כאי־לו מתחת לאדמה, והחלו לעבד את חל־קותיהם המוזנחות, זרועות הפצצות.

בצד הישראלי העזו חיילים להתרומם ולעמוד זקופים בעמדות־הירי שלהם במעו־זים. משני הצדדים השקיפו חיילים בטכס הנורא וחסר הגינונים של החזרת הגוויות.

תשעת ההרוגים המצריים היוו כ־10% מכוח הפשיטה המצרי שחצה את התעלה בסירות־גומי מתחת מטח ארטילרי כבד. שני אנשי הקומנדו־הימי המצרי, לבושים בבגדי צלילה מגומי ובסנפירים, היו בין ההרוגים, נראה כי קודם לצליחת הסירות, הגיעו הצוללנים אל הגדה הישראלית. תפ־קידם היה, כפי שמקובל בתירגולת הצלי־

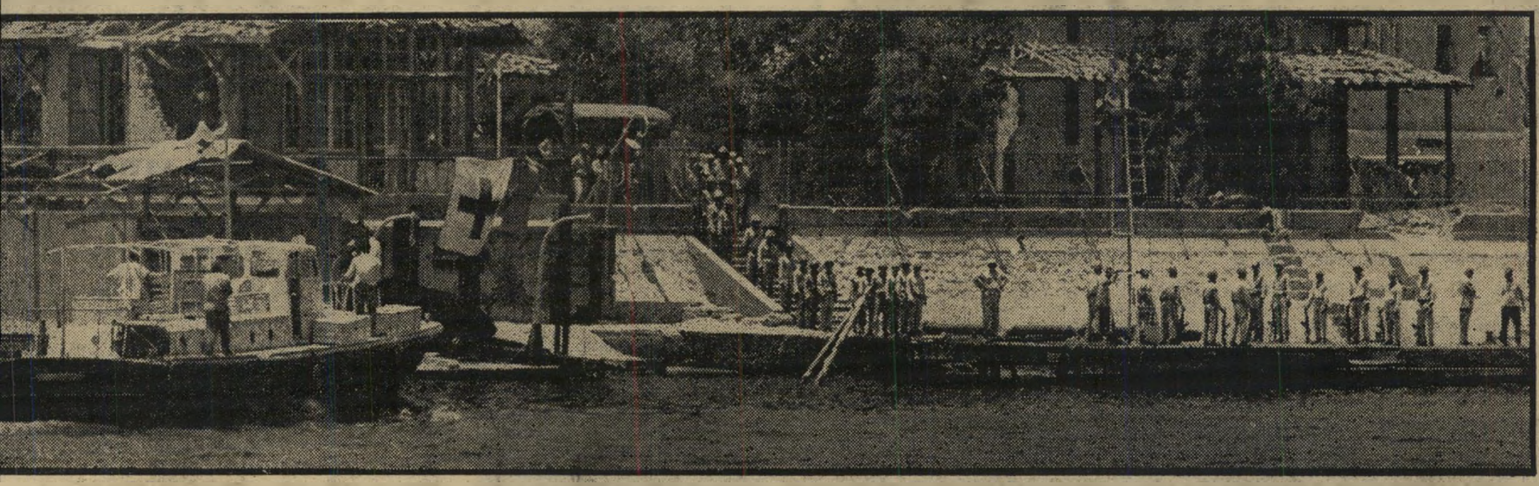

משמר כבוד מצרי

הקומנדו המצרי שנהרגו בעת נסיון פשיטה על מוצב צה"ל מול איסמעיליה. בעוד שסירת ניצב על המזח של קנטרה המערבית, לשם הוחזרו השבוע גוויותיהם של תשעת אנשי המנוע (משמאל) נושאת את ארונות ההרוגים מהגדה המזרחית, ניצבים חבריהם ליחידה של ההרוגים, כשבידיהם רובי־סער מדגם קלשניקוב על המזח ובמדרגות המובילות לכביש. בכביש נראית מכונית מתים שחורה, הנמצאת בשירות הצבא המצרי, אליה הועברו הארונות.

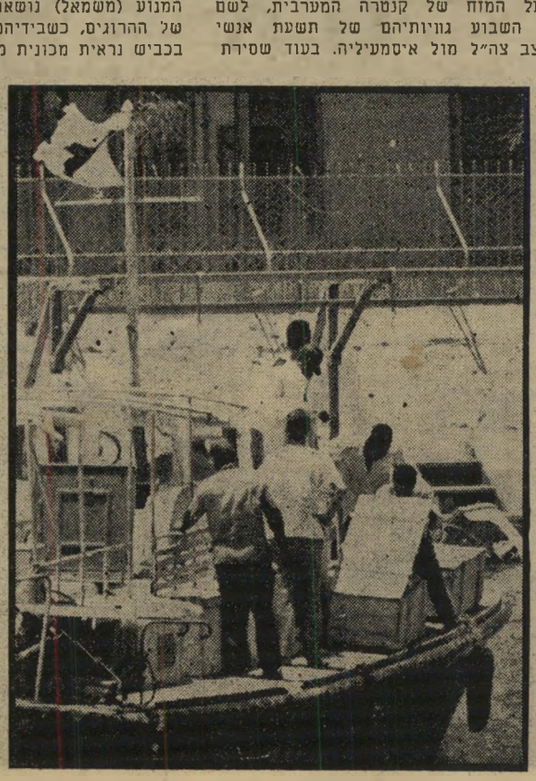

העמסה

מבט של עצב בעיניה של חיילת צה"ל היושבת על הרציף בקנטרה המזרחית, כשחיילים מורידים את ארונות ההרוגים המצריים ממשאית.

בדיקה

המצרים היו קצרי רוח להמתין עד העברת ארונות ההרוגים לשימחם. נראה שבין ספני הספינה שהעבירה את הארונות היו אנשי־ביטחון מצריים.

הצדעה

סמל מחיל־השריון מצדיע כשמשמר צה"ל מדגל את נשקו בעת החזרת ההרוגים המצרים. ההחזרה בוצעה באמצעות הצלב האדום.

האם התעלה בוערת?

מאזן האימה

חה, למצוא מקום נחיתה מתאים לסירות ולסמן להם את הדרך.

הם התגלו עוד בשעת הצליחה. למרות האש הארטילרית הכבדה שהונחתה על ה־מעוז הישראלי, היו לוחמיו בתצפית וב־כוננות לקראת פשיטה אפשרית. כאשר גי־לה אחד הלוחמים, בדרגת רב־טוראי, את המצרים העולים על החוף, הוא לא פתח באש.

המתינו עד שיקרבו המצרים אל הגדרות, ואז פתחו עליהם באש. בקרב הקצר שנערך במקום התגלו כמה סימנים שהעידו על שיפור בכושר לחימתם של אנשי הקומנדו המצרים. בפשיטות קודמות, ברגע שהתגלו, היתה דאגה אחת מטריפה את הלוחמים המצרים — שהסירות הממתינות להחזירם לא יחכו להם, והם ייתקעו על החוף או ייאלצו לחצות את התעלה בשחייה כשהכ־דורים רודפים אותם. מיקרים כאלה אף איר־עו, הצדיקו את חששותיהם.

הפעם הם השיבו אש, היו אף נסיונות לחלץ פצועים ולחבשם בעת קרב. רק כא־שר התגברה האש הישראלית וסיכנה את דרך נסיגתם של התוקפים, הם נסוגו.

★ ★ ★

תיירים בקו האש

ממקנה ההגיונית של כישלון זה היתה צריכה להיות לגבי המצרים, כי חלפו הימים בהם יכלו לחצות את התעלה מבלי שיבחינו בהם. אבל גם המצרים למדו מהלקח.

למחרת התבוסה טענו המצרים כי הם פשטו שוב, במה שנראה היה בעיניהם כהצלחה גדולה. דובר הצבא המצרי הודיע על פשיטה נוספת באיזור איסמעיליה, על תפיסת מעוז, החזקה בו במשך שלוש שעות, והשמדת מיתקניו.

ואז באה, בערב יום החמישי האחרון, הפשיטה על המוזז של פורט־תאופיק. גם לה קדם ריכוך ארטילרי אינטנסיבי. אבל בפעם הזאת לא פשטו המצרים על המעוז עצמו, אלא על מיספר טנקים שניצבו מחוץ למעוז. ביוצאם לדרך עוד בשעת דימדומים,

יסגעו בצותו־

תיהם. שישה שריונאים נהרגו בקרב זה. שניים נוספים נפצעו. שריונאי נוסף מת מפצעיו אחרי שקסק מהטנק שלו ונלקח פצוע לשבי.

צורת פשיטה זו והצלחתה יתבעו הסקת לקחים בצה"ל, שיקשו בעתיד מיבצעים מצ־ריים דומים. אבל שום חברת־ביטוח לא תבטח שלא יהיו הצלחות מצריות נוספות. כי זה טיבעה של המלחמה הנטושה בתעלה: מלחמה שאין בה הכרעות, בה לא ניתן לה־ביא לידי ביטוי את היתרון בכושר הלחימה ויכולת ריסוק צבא האוייב.

שמענו על הפשיטה בפורט־תאופיק ברשת הקשר, שעה שהיינו על גדת־התעלה, צפונה. שהינו עם יחידת טרקטורים של חיל־ההנדסה שעבדה בשטח.

המצרים מנגד שמעו את רעש הטרקטורים. בעבר הם לא היו מאפשרים להם לעבוד במנוחה. הפעם לא ירו אפילו יריה או פגז אחד. הטרקטורים עבדו

הרעשה

לפני הפשיטה על מעוז צה"ל במזח שבפורט־תאופיק, הנחיתו המצרים על המעוז אש ארטילרית כבדה, שבחסותה חצו את התעלה. בתמונה נראה פגז של מרגמה מתפוצץ מעל מעוז. הפגזה מסוג זה אינה גורמת לנזקים במוצבים כל עוד נמצאים החיילים בתוך הבונקרים, כשמעליהם נמצאת שיכבת פיצוץ עבה.

מיבצע זה לא זכה לכותרות. אבל העובדה שלמרות הפשיטות יהאש המצרית יכולים טרקטורים של צה"ל לעבוד בשלוה על גדת־התעלה ממש — היא ה־נצחון הישראלי האמיתי.

למחרת, בדרך צפונה, כשבתעלה שוב השתוללה האש, ראינו את הסמל המובהק ביותר של מלחמה אבסורדית זו. כמה עש־רות קילומטרים מורחה למלחמה בתעלה, נסע אוטובוס ובו תיירים אמריקאים שהיו בטיול.

כאילו אין מלחמה בעולם.

סופה של פשיטה 2

שיטה המצרית על גדות התעלה בערב יום

אלה הם שבעת הסאנקיסטים שנהרגו בעת חמישי האחרון. מימין לשמאל: סמל שלמה סקנטיה, 21, מקרית־שמונה; סמל צבי קלנץ, 21, מרמת־גן; סמל דניאל רבין, 20, מתל־אביב; רב־ט מוניק פריש, 20, מחולון; טוראי משה מלמד, 20, מתל־אביב; טוראי יצחק קלוג'י, 20, מבני־ברק; ורב־ט ברוך סבשי, 20, מלוד. שמת בשבי המצרי.

המעוז שהותקף

זהו (בחלקה הקידמי של התמונה) מוצב צה"ל על המזח של פורט־תאופיק, עליו נערכה השבוע פשיטת קומנדו מצרי ואלג'ירי, בה נהרגו שישה סאנקיסטים ושביעי נחטף ומת מפצעיו בשבי.

מול המוצב נשקפים הבתים הריקים וההרוסים של פורט איברהים, הנמצאים מעבר לפיתחת תעלת סואץ, במרחק כמה מאות מטרים. בפשיטה לא תקפו המצרים את המעוז עצמו, אלא פשטו על מיספר טנקים שנמצאו מחוץ למעוז, בקצה המזח. במקום זה פני המים רדודים.

במדינה

העם

זרם חזק נגד פרישה

בקיים קנדי נספרו השניות האחרונות לפני שיגור האדם הראשון לירח.

אבל לא זה היה הנושא מיטיפר 1 במח־שבותיו של האזרח הישראלי. העסיקו אותו בעיות קרובות יותר. בראשן, כמובן, המל־חמה לאורך קחי הפסקת האש, ונגד קבו־צות הטירור. אחריה — שאלת השאלות במישור המדיני: האם יפרוש דיין?

20% מפחידים. פעילי רפ״י לשעבר החלו מתרימים את אוהדיהם, למימון מע־רכת־בחירות עצמאית. בעל־הון חיפאי, ש־התדיין עם איש־עסקים מתחרה, הציע לס־יים את העניין בפרשה: הוא יתרום 20 אלף ל״י לקרן הבחירות של רפ״י.

במישור ההסברתי, החלו אנשי פרס מ־שבצים מרצים להופעה בחוגי־בית ובמקו־מות ציבוריים — הכל כאילו כבר הוכרע דבר הפרישה מן המערך.

אבל מתחת לפני השטח, סעל זרם נגדי חזק. שמעון פרס, שלכל הדיעות הינו ה־מניע הראשי לפרישה, נפגש לשתי שיחות ממושכות עם פינחס ספיר. התוצאה: מזכ״ל מע״י הודיע על דחיית ועידת המפלגה, כדי לא לדחוק את הקץ, ולמנוע מאנשי רפ״י את ההרגשה כי רוצים לדחוף אותם החוצה.

ואילו דיין עצמו — לא אמר מילה לכאן או לכאן. ליתר דיוק, כדרכו, אמר דברים גם לכאן וגם לכאן.

כי לגביו, אין זו הכרעה קלה. לפי ה־מיספרים שסיפק לו פרס, יש לרשימתו ה־עצמאית סיכויים לצבור 37 מנדטים בכנסת. אבל ברור, כי מנדטים אלה יבואו במידה ניכרת על חשבון גח״ל, המרכז החופשי והדתיים — שותפיו־בכוח של דיין להקמת ממשלה. בצורה זו, יהיה הסך־הכל של מחנה זה קטן מכדי להבטיח רוב בכנסת השביעית.

אבל גם אילו התפתה דיין לקבל את ההערכה, כי יש לו 80% סיכויים להצליח לרכז רוב — עדיין יהסס. שכן אותם 20% סיכויים של כישלון — פירושם סוף הקאר־יירה המדינית שלו. הממשלה שתוקם על הריסותיה של רפ״י הפורשת לא תהיה פתו־חה בפניו כלל — גם לא כשר־ביטחון.

ראשי מע״י ייענו? בשעה שנמשכו ההיסוסים, לא נחלש הלחץ על ראשי המע־רך. אלה הצהירו — פרס לספיר — כי אינם רוצים בפילוג. ואומנם נראו השבוע סימנים ראשונים, שלחצם של אנשי רפ״י עשוי להביא תוצאות, וכמה מדרישותיהם ה־עיקריות ימולאו על־ידי ראשי המערך.

ייתכן שנצחון זה — אם יהיה — יספק את דיין ואת פרס, והם יחליטו כי מוטב להמתין עד אחרי הבחירות, כדי לנסות להגיע לשילטון — אם מתוך המערך, אם על־ידי פרישה והתחברות עם סיעות הימין. אבל גם זה היה בספק.

המלחמה

מצב־הרוח כמו כספית

מצב־הרוח הכללי של אזרחי ישראל דו־מה לכספית: מרקיע לשחקים ונופל לתהו־מות. השבוע הוא היה קרוב לתחתית. הסיבה: שבעה קורבנות של פשיטת קומנדו מצרי בקצה הדרומי של התעלה.

היתה זו פעולה מוצלחת — אבל לא חרגה ממימדי הפעולות הדומות בשבועות האחרונים, וגם לא מסיגנון־ביצוען. הדיכ־דון בא בעיקבות מיספר הקורבנות הגבוה.

חמורות הרבה יותר — אם כי לא גרמו לאובדן בנפש — היו שתי פעולות אחרות השבוע. הן בוצעו בידי חוליות טירור, וכוונתן לפגוע במתרחצים ובמטיילים:

● בחוף דור, אחד הנופים המרהיבים ביותר בארץ, התפוצצה פצצה. בגלל טעות בחישוב, אירע הפיצוץ בחמש לפנות בוקר — ואיש לא נפגע.

● בפארק המוריק ושוקק־החיים של מע־יינות הבניאס, התפוצצו שלוש פצצות בא־זוקה. הן נפלו בין המכוניות והנופשים, שמילאו את המקום כמדי שבת. גם כאן לא היו אבידות בנפש, פרט למספר פצועים.

כוונתן של שתי תקריות אלה היתה ברו־רה: להגביר את המועקה בקרב תושבי ישראל, לנטוע בהם הרגשה שאין מקום בטוח — ולהוריד בעוד כמה נקודות את כספית הברומטר של מצב־הרוח הלאומי.

אופנת החוף המודרנית מתוצרת ישראל — עתה „שם דבר" גם ברחבי העולם.

סיגריה מודרנית

תערובת מודרנית • קופסא מודרנית • פילטר מודרני

הנדון:

מכתב לחייל

א **תה יושב** במוצב, במעוז, בבסיס — ויש לך זמן לחשוב.

למשל: על השלום.

זוהי זכותך. זוהי גם חובתך, כחייל במדינה דמוקרטית.

אתה שומע את כולם — כמעט כל המנהיגים, כמעט כל המפלגות, כמעט כל העיתונים — אומרים: אין שלום, אין סיכוי לשלום, זה אינו תלוי בנו.

אתה שומע אותנו אומרים את ההיפך: אפשר להשיג שלום, יש כמה דרכים להשגת השלום, וזה תלוי לא מעט גם בנו.

ואתה שואל אותנו, בצדק:

הייתכן שרק אתם רוצים בשלום, וכל האחרים אינם רוצים בו? האם זה יכול להיות?

הייתכן שרק אתם חכמים, וכל האחרים טיפשים? האם זה יכול להיות?

אלה הן שאלות פשוטות.

הן ראויות לתשובות פשוטות — גלויות, כנות ולעניין.

★ ★ ★

ק **ודם כך,** אין אדם בעולם כולו שאינו רוצה בשלום. אולם אנשים שונים הרוצים בשלום — לא תמיד מתכוונים לאותו הדבר.

יש המעוניין בשלום — אחרי השמדת האוייב. יש רבים כאלה במחנה אל־פתח, בסין, ואולי אפילו בברית־המועצות ובארצות־הברית.

יש המעוניין בשלום — כתנאי שהצד השני ישלם את כל המחיר. היו רבים כאלה בכל התקופות, והם גרמו לשפיכת נהרות־נהרות של דם.

יש המעוניין בשלום כ**תנאי** — בתנאי שיתוסף לו שטח, בתנאי שהאוייב ישפיל את עצמו, בתנאי שישיג כל מיני טובות־הנאה. גם אלה גרמו לאסונות רבים.

ויש המעוניין בשלום סתם — שלום שאפשר לחיות בו, שלום שאינו כליל השלמות, שלום ש־שני הצדדים משלמים עבורו, שלום שאין בו משפיל ומישפל.

איך זה אצלנו?

יש אצלנו רבים — רבים מדי! — המעוניינים בשלום בתנאי שנחזיק בחלק גדול מן השטחים שכבשנו במלחמת ששת־הימים.

שלום כ**זה** אינו אפשרי.

ויש אצלנו רבים — ואני מקווה שזה הרוב — המוכנים לשלום כלי שום סיפוח שטחים, מזבח קיום ירושלים המאוחדת ותיקוני־גבול הכרחיים מטעמי ביטחון.

שלום כזה אפ**שרי** — עכשיו.

אנחנו שייכים למחנה הזה.

אין זה עניין של „חכמים" ו„טפשים". יש כאן שאלה פשוטה: האם אתה חושב שהחזקת שטחים חשובה יותר מן השלום, או שאתה חושב כי השלום חשוב יותר מהחזקת כל שטח שהוא.

אם אתה מעדיף שטחים על שלום — אין לנו שפה משותפת בנושא זה. החיכוח בינינו על השלום לא יישא פרי.

אך אם אתה מעדיף שלום על שטחים — יכולים אנחנו להמשיך בדיון.

★ ★ ★

ש **עוד עניין** אשר לגביו נחלקות הגישות באופן קיצוני.

מזה 90 שנה יש סיכסוך בין העולם הערבי ובינינו — מאז התנגשו ראשוני המתיישבים הציוניים עם בני הכפרים הערביים הסמוכים, שחששו שמא באו המתיישבים לגנשלם.

סיכסוך כה ארוך, הנמשך זה הדור הרביעי — משפיע על נפש שני הצדדים. הוא גורם לכך שאף אחד כלל אינו יכול לתאר לעצמו מה זה שלום, מה זה מצב של שלום. שחרי מעולם לא ראה מצב של שלום.

מבחינה זו שונים אנחנו מעם רגיל הנמצא במלחמה. כי עם רגיל זוכר את השלום ששרר לפני שפרצה המלחמה — והוא נושא

מעוז ליד התעלה: חדר התרבות

את עיניו אל חידוש המצב הזה. אצלנו אין מצב שאפשר לחדש אותו. אפשר רק ליצור מצב חדש.

רבים, רבים מן המדברים אצלנו על שלום — מתכוונים למצב שלא היה קיים מעולם בין עמים עלי אדמות, משהו הלקוח מחזון אחרית־הימים.

הם אומרים: שלום פירושו שכל הערבים יאהבו את כל היהודים, שכל הגבולות יהיו פתוחים לרווחה, שיחבקו אותנו ברחובות קאהיר ועמאן ודמשק.

ומכיוון שהם חושבים על מצב של ימי המשיח — אין הם יכולים לקוות שיבוא אלא בימי המשיח.

אנחנו צנועים הרבה יותר.

אנחנו, בדברנו על השלום, איננו מתכוונים למצב מופשט, למצב דמיוני, למצב של חזון ישעיהו.

אנחנו מתכוונים לשלום מצומצם אותי, שלום שאפשר להגשים אותו בין שני עמים אחרי שלחמו ביניהם במשך זמן כה רב.

איננו סבורים שהערבים יתאהבו בנו בן־לילה. איננו מקוים שינשקו את לחיינו.

אנחנו מתכוונים למצב של דו־קיום, שבו ייפתחו הגבולות לאט־לאט, שבו יגלידו הפצעים בהדרגה, שבו ייוצרו במרוצת הזמן יחסים של אמון הדדי — כמו בין שני עמים רגילים.

אנחנו מתכוונים לשלום ממשי, שיבטיח ביטחון ממשי. שלום שיביא לפירוק הנשק ולצימצום הצבאות — תוך ביטחון הדדי ופיקוח הדדי. שלום שיפתור את הבעיות הממשיות התלויות ועומדות בינינו ובין הערבים — בעיית המעבר בטיראן ובסואץ, בעיית הפליטים, בעיית ירושלים, בעיית הסדרי־הביטחון.

בקיצור — שלום שאינו מחייב אותנו לאהוב אותנו.

אם יקום שלום כזה, ייווצר בהדרגה האימון ההדדי, ולאחר מכן — מי יודע? — אולי גם קצת קצת הבנה הדדית.

בקיצור: יש השואפים לשלום אידיאלי, ולכן אינם מאמינים כי הוא אפשרי.

ואילו אנחנו חותרים לשלום מציאותי, ולכן אנחנו שואלים את עצמנו שאלה מעשית:

איך להשיג אותו?

★ ★ ★

ך **כאן אני רוצה** לדבר אליך, החייל, בשפה של חיילים.

נדמה לי שכאן השוני האמיתי בין הותיקים, בני הדור הקודם, שאינם מאמינים בשלום, ובינינו, הבטוחים שניתן להשיגו.

אסביר לך זאת כך:

אם אומרים למפקד־החטיבה שלך שעליו לכבוש בכל מחיר יעד מסויים — מה הוא עושה?

הוא מטיל על אנשי המטה שלו להכין לו תוכניות. לא תוכנית אחת, אלא כמה וכמה תוכניות אפשריות.

כל תוכנית כזאת תהיה מבוססת על הערכת כוחות האוייב, על הערכת הכוחות העומדים לרשות החטיבה ועל שיקולים מעשיים אחרים, שהם סרי עבודת מודיעין ותיכנון.

בסוף יהיו מונחים על שולחן המפקד כמה תוכניות. הוא יבחן, בעזרת קציניו, כל תוכנית ותוכנית לחוד. הוא ישקול: מה הן הסכנות הכרוכות בכל אחת מהן, מה הם הסיכויים שלה?

קרוב לוודאי שלא תהיה אף תוכנית אידיאלית אחת. על המפקד יהיה לבחור בתוכנית הנראית לו ביותר — זו המבטיחה את הסיכויים הטובים ביותר, והכרוכה בסכנה הקטנה ביותר של כישלון ושפיכת דם — הדם שלך.

אל תקנא באותו מפקד. הוא יתלבט קשה. אבל בסופו של דבר יצטרך להחליט: תוכנית פלונית היא הטובה ביותר.

וברגע שהחליט כך, יקדיש את כל כוחו ומירצו כדי להגשים אותה, ואפילו יכנים כה הרבה שינויים תוך כדי מהלך המיבצע.

זוהי השיטה של צה"ל. כי צה"ל מחנך את מפקדיו להקדיש לתפקידם מחשבה צלולה, עניינית, בלי סנטימנטים. לא לשאול את עצמם: „מה הייתי רוצה שיהיה." אלא. „מה הנתונים ש־שנם, ואיך אני אניע ממצב עובדתי זה אל היעד שהוטל עלי לכבשו."

ומכיוון שחינוך זה הצליח, צה"ל הוא גוף יעיל. לא רק צבא מעולה — ואולי הטוב בצבאות בעולם — אלא גם מוסד המוכשר לאין שיעור יותר מכל מוסד אחר במדינת־ישראל.

★ ★ ★

ך **עתה,** אגיד לך את כל תורתנו על דגל אחת:

אנחנו רוצים שממשלת־ישראל תתייחס אל כיבוש היעד ששמו „שלום" כשם שכל מפקד בצה"ל מתייחס לכל משימה אחרת של כיבוש יעד.

אנחנו רוצים שיפסיקו לפזר מליצות נבובות, שיפסיקו לנאום נאומים שאין להם שום קשר למציאות, שיפסיקו לחשוב כי השגת השלום הוא עניין של אידיאולוגיה.

אנחנו רוצים שהממשלה תעשה את המלאכה כך:

שתטיל על מטה־סעולה מוסמך לברוק את כל הנתונים, אצל הערבים ואצלנו.

שהיא תטיל על מטה זה להכין כמה וכמה תוכניות אלטרנטיביות לחשגת השלום.

(למשל: תוכנית א' להשגת השלום באמצעות הידברות ישירה בין ישראל והעם הערבי הפלסטיני, ודרכו עם עבד־אל־נאצר. תוכנית ב': השגת השלום באמצעות שתים או ארבע המעצמות הגדולות, שיתווכו בין ישראל וממשלות ערב. וכן הלאה.)

שהיא תשקול כל תוכנית לחוד — באופן הגיוני, בלי סנטימנטים, בלי אידיאולוגיות — שתבדוק את הסיכויים ושתכחן את הסכנות.

שהיא תחליט לבסוף איזו תוכנית היא היותר מבטיחה, והפחות מסוכנת.

שהיא תנסה באופן מעשי, באמצעות צוות מאומן ומיקצועי, להגשים תוכנית זו.

(אין בכך שום סכנה, כי איש אינו מציע לסגת אף משעל אחד של אדמה כבושה אלא אחרי השגת שלום של ממש, אמיתי ובר־קיימא, עם הסדרי־ביטחון מוצקים. אנחנו רוצים רק שבשעה שאנחנו מחזיקים בכל אותן אדמות, ייעשה נסיון רציני, מיקצועי, תוכניתי, להשיג את השלום.)

★ ★ ★

א **תה תניד** שזה הגיוני בהחלט. אתה גם תגיד: מניין לי שזה לא נעשה?

כאן אתה חייב להאמין לנו. אנו קובעים בפשטות חד־משמעית:

זה לא נעשה.

גרוע מזה: זה כלל אינו יכול להיעשות ברגע זה על־ידי ממשלה זו.

מדוע?

(המשך בעמוד 28)

גולדה אינה משיבה

רבבות צופי הטלוויזיה ראו, בשבוע שעבר, איך גולדה מאיר מתפלמסת עימנו. בנאום־התשובה שלה בויכוח על משרד ראש־הממשלה, ששודר ברבים, שסכה קיתונות של לעג עלינו. היא הקדישה לנו את ראשית דבריה, תוך הכרה בכך שאנחנו הגנו היום האופוזיציה היחידה התולקת על קו הממשלה, מלבד רק"ח:

גולדה מאיר: ... פרט לחברי־הכנסת וילנר ולחברי־הכנסת אבנרי לא היו חילוקי־דיעות ביחסה של הכנסת, יחסו של העם, לשיחות אלה (שיחות הארבע והשניים).

... למרות העדות ששמענו כאן מפי חברי־הכנסת וילנר, שבא ממוסקבה, וחברי־הכנסת אבנרי, שבא מניו־יורק ומוושינגטון, לצערי לא אוכל להצטרף לעדות זאת, שהכל בסדר וברית־המועצות — על פי תשובותיה, על פי רוח תשובותיה — אך ורק רוצה בטובת ישראל. נדמה לי שהמרחק בין העדות של חברי־הכנסת אבנרי וילנר לבין עדות ראשי ברית־המועצות, המרחק הוא כה רב, עד שהמקור היחידי ממנו שמענו שיש הסכמה כזאת (בין ארצות־הברית וברית־המועצות) — הוא חבר־הכנסת אורי אבנרי בכנסת־ישראל. כל היתר שהגיע לאוזנינו אומר בדיוק את ההיפך..."

גולדה

זוהי שיטה נאה וטיפוסית לשיטת־הפולמוס של הגברת מאיר — שיטה המתאימה לעסקנית מפלגתית, אך לא לראש־ממשלה האחראי לגורל המדינה.

ראשית: מעולם לא טענתי כי ברית־המועצות רוצה בטובת ישראל. אולי אמר זאת וילנר — אך הגישה של וילנר רחוקה מגישתנו כרחוק מיזרח ממערב. לשים אותנו בצרור אחד — הרי זה סריק דמאגוגי זול ביותר.

שנית: לא אמרתי כי נעלמו כל חילוקי־הדיעות בין מוסקבה וושינגטון. אמרתי כי התשובה הסובייטית האחרונה היא חיובית, וכי כך נתקבלה בחוגי הממשלה האמריקאית. וזהו צעד חשוב קדימה — אך הפער בין שתי המעצמות הוא עדיין רב. הרי לכן נסע סיסקו למוסקבה.

שלישית, ובעיקר: הגברת גולדה מאיר התחמקה באופן אלגנטי מלתת תשובה לשאלה המכרעת שהצגתי לה. היא נהגה על פי העיקרון שההתקפה היא שיטת־ההגנה הטובה ביותר. בפולמוס שלה השכיחה את אשר שאלתי אותה. לכן אחזור על כך שוב.

הנה הדברים שלי, באותו ויכוח:

אורי אבנרי: ברצוני להעלות כאן את השאלה המכרעת, המגלה את חוסר־ההגיון הבסיסי בעמדת הממשלה.

אני רוצה לשאול את ראש־הממשלה פנים אל פנים, ובכל הפשטות:

נגרתי, האם את מאמינה שמנהיג מצריים יכול או רוצה להגיע בדרך זו (של שיחת המעצמות) למשא־ומתן ישיר ולחוזה הדדי?

אם אינך מאמינה — והרי את אומרת שאינך מאמינה — מה ההגיון המדיני בשלילת יוזמת המעצמות מצידנו? אם את בטוחה ששום דבר לא ייצא מיוזמה זו, בגלל סירוב המצרים, מה טעם בכריית תהום בינינו ובין אחרוני ידידינו בעולם, הרואים ביוזמה זו פתח להצלה ודרך להצלת שלומם ושלום העיקם?

אם, לעומת זאת, את מאמינה כי יש סיכוי סביר ששלים מצריים יקבל — בסופו של דבר, ואחרי תמרונים שונים — את „עיסקת־החבילה" האמריקאית, ואת אומרת שיסכים למשא־ומתן ישיר ולהסכם ישיר (כפי שהבטיח בשמו המלך חוסיין) — מה היא זכותך המוסרית והמדינית להתנגד לכך, ולחבל ביוזמה זו?

האם החלטות הכנסת, האם המדיניות המוצהרת שלך, לא היו מחייבות אותך, במיקרה זה, לתמוך ביוזמה? כנסת זו סמכה את ידה על החלטת מועצת־הביטחון. היא קראה למשא־ומתן ישיר ולחוזה־שלום ישיר, מבלי להתנות זאת בשום תנאי של סיפוח שטחים.

אני מזמין אותך, גברתי ראש־הממשלה, להשיב על שאלה פשוטה זו תשובה פשוטה. אני מעז לומר מראש, שתשובה כזאת לא תינתן, כי היא לא תיתכן.

מפני שאין בעמדת ממשלתך שום הגיון, אלא אם כן מנוי וגמור עימה לותר על שלום שאין בו סיפוח שטחים גדולים.

אם כן, גבואה זו התאמתה. הגברת מאיר, שהגיבה בצורה כה ארוכה ונמרצת על הנאום שלי — פשוט התעלמה מן הקטע האחד המכריע שבו.

יש בכך אישור ברור לניתוח שלנו.

★ ★ ★

היו באותו נאום גם מומנטים הומוריסטיים.

ידוע כי גולדה שונאת — בין השאר — את שולמית אלוני. כיום, כשכל הכנסת מתעניינת באופן בילעדי בהרכב הכנסת הבאה, יש הסבורים כי גולדה תתנגד לשיבוץ אלוני ברשימת המערך, ותעדיף עליה את חנה זמר או זינה הרמן.

באותו נאום הגיבה גולדה על דברים שאמרה שולמית אלוני:

גולדה מאיר: ... לא תהיה ברירה אלא לחכות לכנסת החדשה (בעניין הצעה כלשהי שהציעה אלוני). בוודאי אפשר לסמוך על חברת־הכנסת אלוני שתנסה להעביר זאת בכנסת השביעית.

אורי אבנרי: הבטחת לה כבר מקום?

גולדה מאיר: אני מציעה לחברי־הכנסת אבנרי לדאוג קודם כל למקומו בכנסת, בטרם הוא דואג לאחרים.

אורי אבנרי: תוכלי לסמוך עליו שידאג לכך.

צווי ריתוק לחברי כנסת

נדמה לי כי לא היה צורך לסיים את כהונת הכנסת השישית. אילו נמשכו הדברים סתם כמו בזמן האחרון, היתה הנוכחות מ־מילא יורדת ל־0. יותר נכון: ל־1.

השבוע דנה הכנסת בחוק בעניין בתי־קברות צבאיים. כאשר הגיש יו"ר ועדת ה־חוץ והביטחון את הצעת־החוק לקריאה סו־פית, נכחו באולם, מלבד היו"ר (לוז) ואני, רק א ר ב ע ה חברי־כנסת: ארבלי ושמטוב מהמערך, באדר ועוזיאל מגח"ל. שאר הסי־עות נעדרו כולל.

★ ★ ★

שעה קלה לפני שקמתי לנאום על משרד־הדואר, כאשר נאם ורדיגר (פא"י), נכחו ב־אולם מלבד היו"ר (תלמי), השר (ישעיהו) ואני — ח מ י ש ה חברי־כנסת: נצר ופלד מהמערך, זוארץ מהמפד"ל, אליעד מל"ע ו־גרוס מאגו"י.

פתחתי את דברי כלהלן:

אורי אבנרי: כאשר אני משקיף על אולם־המליאה ברגע זה, אני מצטער קצת שאין סמכות להוציא צווי־ריתוק לחברי־כנסת, כדי שימלאו את תפקידם, כפי ששר־הדואר היה רוצה שהדוורים ימלאו אותו.

שר־הדואר ישעיהו: לשלוח צווי־ריתוק באמצעות דוורים שעושים שביתת־האסח...

דבורה נצר: סוב לדעת שאתה בעד צווי־ריתוק.

אורי אבנרי: אלה הם צווי־הריתוק היחידים שאנחנו בעדם!

★ ★ ★

לאחר מכן עמדה על סדר־היום הצעת־חוק בעלת חשיבות ביחונית ממדרגה ראשונה — הצעה שנועדה להסמיך שוטרים ואנשי הג"א לערוך חיפושים בכלים ובארנקים של הנכנסים לבתי־קולנוע ומקומות דומים.

נחלקו הדיעות על הדרך הנאותה לעשות זאת, מבחינה פורמאלית — אם בדרך של חוק קבוע, או בדרך של תקנה לשעת־חירום. כאשר הורמו הידיים בהצבעה, נכחו ב־אולם שמונה איש. הפרוטוקול אומר:

אורי אבנרי: אני מבקש להצביע מ־חדש ולמנות את הקולות.

היו"ר יצחק נבון: אני מעמיד להצ־בעה מחדש את הצעת־החוק.

בעד ההצעה להעביר את החוק לוועדה: 5.
בעד ההצעה להחזירה לממשלה: 3.
כלומר, בסך־הכל, כולל היו"ר: 8.

חיילים, דוורים והשר ישעיהו

בין השאר טיפלנו במשך השבוע שעבר ב־עניינים הבאים:

● **שיפוט צבאי.** נימקנו את הסתייגויותינו לתיקון בחוק השיפוט הצבאי. ב־ניגוד להצעת שר־הביטחון, שדרש כי במיקרים של שעת־חירום יוכל דן יחיד לדון חייל לחמש שנות מאסר, הצענו כי דן יחיד יוכל לדון חייל רק לשנתיים — וכי החייל יוכל לסרב לעמוד לדין בפני דן יחיד. במיקרה זה יעמוד לדין בפני הרכב יותר רחב, כמו עד כה. הסתייגויותינו נדחו.

● **פימוטי טמרין.** כדי להוכיח שאין למטור בידי משרד־החינוך את הסמכות לפקח פיקוח אידי־אולוגי על בתי־הס־פר הפרטיים, העלי־תי את פרשת הד"ר ג'ורג' סמרין, שפו־טר מאוניברסיטת תל־אביב אחרי ש־ערך מחקרים שנו־רו את זעם משרד החינוך (בקשר לדי־עות קדומות לאומ־יות). שר־החינוך הכחיש בקריאות־ביניים שהיתה לו יד בפיטורין אלה.

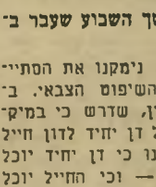
ישעיהו

● **פיקוח על בתי־ספר.** נימקתי שורה ארוכה של הסתייגויות שלנו לחוק הבא להטיל פיקוח ממשלתי על בתי־ספר פרטיים. הסכמנו לעיקרון זה, אך תבענו כי שר־החינוך לא יהיה הפוסק האחרון, וכי אפשר יהיה להגיש ערעור על החלטותיו.

● **פיקוח על הרכבים.** באותה מיס־גרת דרשנו להטיל פיקוח ממלכתי חמור על בתי־הספר הדתיים, כגון ישיבות, כדי למנוע חינוך המביא להכאת רופאים ולקריעת דגל המדינה ביום־העצמאות.

● **גורלם של דוורים.** בנאום על משרד־הדואר גוללתי ארוכות את תנאי־ה־עבודה והשכר של הדוורים, וקבעתי שהם צודקים במאבקם להסבת תנאיהם. הסלתי על הנהלת משרד־הדואר את מלוא האחריות ל־מישקע המרירות שנוצר אצל הדוורים.

● **השר ישעיהו והעיתונות.** ב־אותו ויכוח הזכרתי לשר ישעיהו את השע־רורייה שפרצה אחרי שדרש להטיל פיקוח ממשלתי על העיתונות. הזכרתי לו שהעיתון הארץ קרא לו „שקרן", והצעתי לו להשת־מש בהזדמנות אחרונה זו בכנסת השישית כדי להשיב על האשמה. ישעיהו לא הגיב זו בעייה הומאניטרית. ביאפרה מור־עבת. היא מורעבת מפני שהיא לוחמת, מפני שהיא לוחמת מלחמת־שיחרור שהניגרים המדכאים אינם מוכנים לדכא ולחסל אותה. נוצר מצב של קיפאון צבאי.

על אף הנשק העצום שבידה, כולל מס־ציצים בריטיים ורוסיים מהדגמים החדישים — אין ניגריה יכולה לנצח את ביאפרה, כשם שהערבים לא יכלו לנצח אותנו בשנת 1948. שיטת השמדת־העם מופעלת כנשק אח־רון בידי ניגריה כדי לחסל את ביאפרה.

האם תהיה התשובה על כך שאנו נמחה על גירוש שליח של הצלב האדום הבינלאו־מי מניגריה? או שהתשובה היא שנכיר ב־ביאפרה, כפי שרשתי מן הרגע הראשון, ואני חוזר ודורש זאת עכשיו. מדינת־ישר־אל חייבת להכיר בביאפרה, למען מצפונה שלה!

אבא אבן: מדוע אינך מציע זאת?

אורי אבנרי: הצעתי זאת עוד בעת שנדונה ההצעה הראשונה לסדר־היום בעניין ביאפרה.

יתרה מזו: אין זכות מוסרית יכולה להי־יות לשר־החוץ של מדינת־ישראל לבוא ול־התמרמר על האו"ם, המתייחס באדישות ל־פרשת ביאפרה? מי זה האו"ם? האם אין אנו חברים באו"ם? האם אתה יכול לבוא ולהת־מרמר, כאשר המשלחת שלך לא נקטה בשום יוזמה שהיא?

אני סבור, כי בעניין זה אין לחכות ליוז־מה של איש, אף לא של הנוגעים בדבר. ה־מצפון שלנו קודם לכל שיקול של נוחיות פוליטית. אנו יושבים בבית המחוקקים של מדינת־ישראל, ואתה אינך יכול להתמרמר על כך שהאו"ם אינו פועל ואינו דן בפר־שת ביאפרה, אם אתה לא מעלה זאת ב־או"ם!

הוא הדין לגבי כל הבעיות האחרות, ש־אתה הזכרת, כולל צ'כוסלובקיה. איך אתה יכול לומר, שהאו"ם לא התערב, כאשר אנו — כחברים באו"ם — לא העלינו את הדבר באו"ם, מתוך שיקול של נוחיות פוליטית שלנו? במה אנחנו טובים מאחרים, במה אנחנו שונים מאחרים, הדואגים לנוחיות ה־תיים האחרונות, ואפילו בחודשים האחרו־נים?

יש השמדת־עם ב־ביאפרה! לא רק אנו משתמשים בהגדרה זו. הניו־יורק טיימס אומר שיש לגנות את „השימוש בהש־מדת־עם כבנשק־מל־חמה". זו איננה בעייה הומניטרית!

אני הזהרתי את הכנסת עוד מן ה־רגע הראשון (לפני חצי שנה) שלא ל־

היכן המוסר, מר אבן?

חברי־הכנסת חנס קלינגהופר העלת שוב את פרשת ביאפרה, כהצעה לסדר־היום. השר אבן אמר שהמצב מעורר „חרדה מזעזעת", והציע להעביר את העניין לדיון בוועדה.

אורי אבנרי: בהמנעו מהצבעה, באנו לא רק למחות נגד העברת העניין לוועדה, כי אם נגד כל הגישה שהשתקפה בדברי שר־החוץ לגבי פרשת ביאפרה. שר־החוץ מד־בר על „חרדה מזועזעת". היכן החרדה ה־

חבר-הכנסת הפך רובוט של הצבעה והכנסת

כולה וחותמת-גומי לאישור מעשי הממשלה. איך אפשר לדפא מחלה זו?

לפני שבוע העלינו את הצעת־החוק הפרטית האחרונה שלנו בכנסת השישית. היא נגעה למחלות של הכנסת עצמה. ביקשנו לשנות את חסעיף ב„חוק המעבר", הכופה על חברי־הכנסת משמעת קואליציונית נוקשה, ולמעשה גם מיש־מעת סיעתית מוחלטת.

נימקנו זאת בנאום שהיה, בעינינו, מעין סי־כום כולל של מחלות הכנסת:

בגלל הסעיף השרירותי בתקנון, שהונהג בראשית הכנסת השישית כדי לבלום את יוזמתנו, לא יכולנו להגיש הצעה זו לפני שנה או שנתיים. החלטנו בכל זאת להעלותה עתה, ערב תום כהונת הכנסת השישית, כדי לתת לכנסת אפשרות להצביע בעדה כהפגנה של רצון לשנות את פני הדברים בבית הזה.

כולנו יודעים שיש צורך ברפ־דמה יסודית של הכנסת. כשבאתי לכנסת, לפני ארבע שנים, היה המצב בכל רע. בימי כהונתה של הכנסת הזאת חלה הרעה גדולה נוספת.

הנוכחות הממוצעת במליאה ירדה בחודשים האחרונים מ־25 ל־10 עד 15. נוכחים כאן פחות מ־15. עובדה פשוטה זו, המנקרת את עיני הציבור יום־יום, אינה אלא סימפטום למחלה הרבה יותר עמוקה.

חמ"כים מצביעים נגד מצפונם

למה יטרח חבר־הכנסת, איש הסיעה הגדולה, לבוא אל המליאה הזאת? למה בכלל יתייחס לתפקידו כחבר־כנסת כאל מלאכה קדושה?

אותו חבר־כנסת אינו יכול להצביע בהתאם למצפונו, אם מצפונו אינו תואם את הצו של המנגנון הסיעתי.

אין הוא יכול ליטול את רשות־הדיבור ולהשמיע בגלוי את דעתו, אם דיעה זו נוגדת את החלטת הסיעה.

אין הוא יכול להעלות הצעת־חוק או הצעה לסדר־היום, נאפילו לחגי ששאיתה, אם עמר־תו סותרת באותו עניין את העמדה שקבעה מפלגתו — לעיתים קרובות בניגוד למצע המוצ־הר שלה, מתוך קנוניה עם מפלגות אחרות, מתוך מקח־וממיכר מפלגתי.

כמה פעמים ראינו בכנסת זו את אנשי המפד"ל נמנעים מלהצביע נגד ניתוחי־מתים, בניגוד מפורש למצפונם? היום היתה הצבעה על עניין דתי מובהק, וחברי סיעת המפד"ל נעדרו באופן בולט מסליאת־הכנסת.

כמה פעמים נאלצו חברי־כנסת מן המערך לברוח מן המליאה, מפני שלא רצו להצביע בעד עניין של כפייה דתית?

כמה פעמים הצביעו חברי־כנסת ממפ"ם בניגוד למצפונם? היום נכחו שני חברי־כנסת של מפ"ם במליאה בעת ההצבעה על צווי־הריתוק לזרים. אחד נמנע מהצבעה, ואחד הצביע בעד צווי־הריתוק!

כמה פעמים נאמו חברי־כנסת, כמעט מכל הסיעות, נגד הצעות־חוקים — והצביעו בעד בתום הדיון?

תופעות אלה הן בעוכרי הכנסת. הן מערע־רות את הרצון הטוב של חברי־הכנסת לחתיי־חם לעבודתו בחרדת־קודש, ואף ברצינות.

אפילו חברי־הכנסת החדשים, שבאו לפני ארבע שנים שופעי מרץ וכוונות טובות — אני זוכר זאת — מה נשאר היום, מקץ ארבע שנים, מתקוותיהם, מכווניהם ומרצונם הטוב?

שתי המיפלצות

את שורשי הרע אפשר לאתר בשני מושגים, שהפכו גידו־לים ממארים, לא מפני שהם רעים כשלעצמם, אלא מפני שהסתבכו והתעוותו עד כדי הפיכתם למיפלצות: המשמעת הסיעתית והאחריות הקולקטי־בית.

לדיון עומד העקרון: האם מורכבת הכנסת מקומק של סיעות, או שהיא מורכבת ממאה ועשרים נבחרי־ציבור, בעלי דיעה, מצפון והכרה אישית.

משה ברעם (יו"ר המערך): הכנסת מורכבת מסיעות!

מרדכי ביבי: הכנסת בכל זאת איזה מורכבת מחברי־כנסת בתפזורת.

משה ברעם: מה שאתה רוצה זו אנרכיה מוחלטת! באיזה פרלמנט בעולם קיים דבר כזה?

אורי אבנרי: אתייחס להערה זו.

מובן מאליו שהסיעות הן חיוניות לניהול עבודת הכנסת. אפילו הסינט האמריקאי הדומה בגודלו לכנסת זו (אפילו סידורי־הישיבה הם די דומים. הייתי שם לפני שבועיים, וראיתי שאולם הישיבות שלהם די דומה לשלנו). זקוק אפשר היה להבין סעיף זה — להבין ולא להצדיק — בימים שבהם שררה אי־יציבות יסודית במשטר הקיים, וה־ממשלה מטה ליפול בכל רגע.

אולם כיום ישנה סיעה בעלת רוב מוחלט בכנסת.

היא מקדה להגיע לאותו מעמד גם בכנסת הבאה, אם שר הבטחון משה דיין לא ייעתר לבקשות ידידיו (ומי שיש לו ידידים כאלה, אינו זקוק לאוייבים).

יתר על כן, יש במדינה ליכוד לאומי המקיף תשעים אחוז מהכנסת, ואין שמץ של ספק,

אולם הכנסת — ריק

שאותה ברית־אינטרסים, תחת דגל שעת־החיי־רום, תישאר קיימת גם בכנסת הבאה.

אם כן, מהי ההצדקה למנוע כל שמץ של עצמאות מחבר הכנסת היחיד?

איזו הצדקה יכולה להיות לכך, זולת חרצון של המנגנונים המפלגתיים לשלוט שלטון מוח־לט בחברי־הכנסת, להפכם בדרך זו לרובוטים של הצבעה, ולהפוך את הכנסת כולה לחותמת־גומי בידי הממשלה?

הדבר מוכח בעליל על־ידי העובדה שככל שגדל הליכוד הלאומי ומתמזגות הסיעות למפלגות־לויתן, כן מצטמקות ונהרסות הזכויות השמורות בתקנות־הכנסת לחבר הכנסת היחיד, כיחיד.

ההצעה־לסדר־היום והצעת־החוק־הפרטית, שהיו שמורות לחבר־כנסת היחיד בראשית כנסת זו, הופקעו בגללנו, והפכו נחלת הסיעות, על פי מיכסה.

המכשיר האחרון שנותר ליוזמת חבר הכנ־

וראשי המערך כבר הצהירו על כוונתם להפ־קיעו מיד אחרי הבחירות.

הבורחים מן האולם

כבוד היושב־ראש, הצעת־החוק שלנו כוללת שני עקרונות:

ראשית, חובת האחריות הקולקטיבית תחול רק על הצבעות־אמון, וגם במיקרה זה תקבע רק הצבעת רוב הסיעה, ולא כוללת, כך של־מיעוט של חברי־הסיעה יישאר החופש המצ־פוני גם במקרה קיצוני זה.

שנית, אם הצביע רוב הסיעה נגד הממשלה בהצבעת אי־אמון, או אם נמנע מהצבעה, תהיה פרישתה מן הקואליציה אוטומאטית, ולא יחזור המישחק המגוחך שהיינו עדים לו לא מכבר, כאשר סיעה שלימה (המפד"ל) נמנעה מהצבעה על הצעת אי־אמון לממשלה, ובכל זאת נשארה בממשלה, מפני שהממשלה לא החליטה בפירוש לגרש אותה.

אין לי הרבה תקוות כי הצעה זו תתקבל ע"ידי הכנסת, שהרי גם עליה אין חברי הכנ־סת יכולים להצביע לפי מצפונם. אפילו היו רוב חברי הכנסת משוכנעים בצדקתנו, נאלצים היו על־פי המשמעת הסיעתית להצביע נגדה.

יהיה מעניין מאוד אם סיעת גח"ל תצביע נגד הצעה, שהיא עצמה דגלה בה לפני שהשתלבה בקואליציה! כרגע נעדרת סיעת גח"ל מן האולם, כשם שסיעת המפד"ל נעדרה קודם מן האולם בעת ההצבעה על השאלה „מיהו יהודי". זהו, אולי, הסימפטום הקיצוני של המחלה שאני מדבר עליה.

זהו תעמולת בחירות!

אפשר להאשים אותי בכך שהצעה זו היא תעמולת־בחירות. אני מודה באשמה זו.

מנוי וגמור עימנו ללכת אל הבוחר ולומר לו: הפרלמנטאריזם הישראלי חולה, השתל־טות המנגנונים המלגתיים היא אסון, הדימוק־ראטיה הישראלית כולה עומדת בפני סכנה.

כדי לבצר דימוקרטיה זו, כדי להשתית את החיים המפלג־תיים הדרושים על בסיס בריא של מלחמת דיעות ומאבק על עקרונות, כדי להקים כנסת שתהיה מורכבת מאישים ריבוניים, עצמאיים, בעלי הכרעה עצמית — מבלי לפגוע בקיום הסיעות בכנסת — יש לחולל ריפורמה יסודית.

רק כך אפשר למשוך לכנסת את האישים החפרים בה כיום: מומחים כלכליים, מומחים צבאיים, אנשי־רוח, אישי מדע וטכנולוגים.

ההצבעה של היום תהווה מבחינה זו סימן־דרך לבאות.

על כך השיב שר־המשפטים, יעקב שמ־שון שפירא, בנאום פולמוסי בו תבע, כמו־בן, להסיר את הצעתי מסדר־היום. כשקמ־תי להשיב לו, פתחתי במילים:

אורי אבנרי: אני יכול להסתפק במילים מעטות, כי שר־המשפטים לא הביא אף נימוק ענייני אחד הסותר את מגמות הצעת־החוק שלנו.

בין השאר טען שפירא שהעולם הזה ואני ביזינו במשך השנים את הכנסת במא־מרים שלנו. על כך עניתי:

אורי אבנרי: ...אני מצהיר שלא אני, ולא העתון שאני שייך אליו, פירסמו מעולם חומר כלשהו המבזה את הכנסת. נכון הוא שפירסמנו, ונמשיך לפרסם, חומר המבטא את ביקורתנו העקרונית העמוקה ביותר לגבי מיבנה המפלגות בארץ, לא על עצם קיום המפלגות, אלא על המיבנה והאי־דיאולוגיות של המפלגות הוותיקות הקיימות.

על כך יכולתי לנאום כאן עכשיו נאום ארוך. אולם רק לפני שבוע הוצאתי ספר, שפרק שלם ממנו מוקדש לנושא זה, ואדשה לעצמי לשלוח לשר־המשפטים עותק של ספר זה, כדי לחסוך לעצמי ולכנסת נאום ארוך.

בין השאר אמר השר, בלעג, כי כל ה־עניין בכלל אינו נוגע לי, מפני שאיני חבר הקואליציה וגם לא אהיה חבר הקואליציה אחרי הבחירות.

אורי אבנרי: אם אהיה בכנסת הבאה, בסיעה קטנה או גדולה, לא אהיה אני, ולא יהיו חברי, שותפים בשום קוא־ליציה המבוססת על המימסד הקיים.

משה ברעם: לא יזמינו אותך!

אורי אבנרי: אף פעם אי־אפשר לדעת, חבר־הכנסת ברעם. אם יפרוש השר דיין ממפלגתך, יתכן ותצטרכו להת־חנן על כל קול בכנסת הבאה. לכן אל תדאגו את עצמכם כיום בבחינת בעלים בעמך. מי כמוך יודע שלא צריך לזלזל אפילו בקול אחד! קול אחד יכול להיות חשוב — ואני מקווה שלנו יהיה יותר מקול אחד.

סיימתי את הנאום במילים:

אורי אבנרי: ...במשך ארבע השנים האחרונות דיברתי עם חברי־כנסת רבים גם מסיעת המערך. לא אזכיר שמות, אך סבורני שאילו היו הם חופשיים עכשיו להצביע כראות עיניהם, היו הם הראשונים שהיו מצביעים בעד הצעתי.

מובן שההצעה הוסרה מסדר־היום — ב־

קולנוע

סרטים

הנאות הילדות

כוכב הדרום (חן, תל־אביב; ארצות־הברית) זה לא ריגול, זה לא שוד, זה לא מערבון, זה סרט הרפתקאות מרתק, מותח וסוב, מהסוג שהיו מראים עוד לפני ש־הומצאו כל סוגי המתח החדשים.

זה לא סתם הרפתקאות, זה הרפתקאות בארץ אפריקאית רחוקה, עם נמרים ואריות וכל מיני חיות־טרף, ויהלום ענק שנגנב לא ברור על־ידי מי, ותככים בין אחד שאוהב את אורסולה אנדרס ובין אחד (ג'ורג' סגל) שהולך להתחתן איתה, ותככים בין אחד שסולק מהאחוזה (אורסון וילס) ואחד ש־סילק אותו, וכולם מחפשים יחד איך להרוג האחד את השני, ואיך להשיג האחד מהשני את היהלום, וכל חיות היער משתתפות ב־אופן פעיל, ויש אפילו הומור, ומישחק טוב, אם לא מביאים בחשבון את אורסולה אנדרס, בקיצור הנאה אמיתית המזכירה את ההנאות של ימי הילדות.

מלבד העוזרת

נימפומנת (הוד, תל־אביב; אנגליה) בר־גע מסויים, אחרי הסצינות הלסביות, אחרי הקלפטומניה, אחרי הליסיפים בקולנוע עם סוסה־המין, אחרי ההתמזמזות עם הכושי המעשן חשיש, אחרי הנסיון לפתות את הבן, ואחרי הנסיון לפתות את האב (בעי־רום מלא) שלא לדבר על ההתאבדות באמ־בטיה, מרגישים שאם לא יבוא תיכף ומיד איזה אונס קטן, הצופה הבלתי מסופק יש־אר מאוכזב עד היסוד. אין מה לדאוג, לא יעשו לו דבר כזה. האונס החסר מגיע, וכדי לא להשאיר שום ספקות הוא גם מתובל בקצת הומוסכסואליזם, ובסוף גם יש מעין חצי רצח. בקיצור לא חסר שום דבר.

לא שזה סרט מרגיז, או רע, או מגוחך. במאי מפוקח מאוד לקח פשוט את כל ה־סטיות האפשריות, הכניס אותן לדמות נע־רה צעירה, נתן לזה גם כמה הסברים: האמא המתעלסת בנוכחותה עם גבר זר, האמא המתאבדת באמבטיה. אחר כך העביר את הבת הזאת, עם כל הפלש־בקים שלה, למשפחה מסודרת ועשירה עם רמזים שאבי המשפחה הוא גם אביה, ונתן לה לבצע את כל הסטינת האפשריות על האבא, על ה־אמא, על הבן, חוץ מהעוזרת. בעוזרת היא דווקא לא נוגעת.

מובן שכל המופיעים בסרט לא מופיעים בו בתור אנשים ממש אלא רק כדי לספק את אוסף הסטיות, וכן גם הגיבורה הרא־שית לינדה היידן, אם כי היא, מצידה, לפעמים מרגיזה, עם כל הפלש־בקים שהיא סוחבת עימה, ועם השאלות הפתטיות שלה („למה עזבת את אמא שלי לבדה?") ולפ־עמים היא אפילו קצת מעניינת, כשקשה להבדיל בין הסיוטים האמיתיים שלה, ובין אלה המשמשים אותה כדי להתעלל בסבי־בה, וכשקשה לדעת מתי היא אמיתית, ומתי היא משחקת.

טבע ומכוניות

אני אוהב אותך אלים כ. טוקי ואם (גת, תל־אביב; ארצות־הברית) לא כאן המקום להסביר לקומיקאים גדולים מה זה הומור. אבל אולי כאן המקום לספר לקהל פשוט והלא־מבין מה זה לא־הומור.

לא־הומור זה כשלוקחים מציאות פשוטה, גולי קצת לא נעימה, ומתארים אותה כמו שהיא, בתקוה שהאדם הפשוט יראה בעצמו את האבסורד שבה, למשל: פיטר סלרס מסתובב בחניון ולא מצליח לצאת ממנו, מתבלבל בין כל ה„איך" וה„אאוט" המסו־מנים בו.

ועוד סחות הומור זה כשהקומיקאי עצמו מבין שהדבר כשלעצמו, בלי הטסיה, לא די בו כדי להצחיק ולהראות כמה המציאות זאת (החניון) מגוחכת ואבסורדית, ועל כן הוא מוסיף לה זמן. ובמקום שפיטר סלרס יסתובב בחניון דקה הוא מסתובב בו חמש דקות, וכך יצא שמה שהיה קודם א־מצחיק עכשיו הוא גם משעמם.

המדובר הוא בפיטר סלרס משום שבכל סרטים שלו, לא חשוב שם הבמאי, הבדי־רות הן אותן בדיוק.

כל הסצינה בחניון באה להראות את ה־

(המשך בעמוד 21)

הנערה של סוראמלו

נערת „הפלייבוי" כך הצטלמה קוני סרנר עבור הירחון האמריקאי מ־מפורסם פלייבוי — לבושה כפיות, עבאיות ובגדים

נערה זו חופיע

כ אשר הגיע לפני כחודש ימ הפלייבוי מרחוץ ניומן לישרא לערוך סידרת־צילומים של ישראליו עיתונו המפורסם, ציפתה לו המתעו מבין הישראליות שהציפו או־תו, על ידו רובן ככלתי מתאימות לו גבוהה של עיתון היוקרה הבינלאומי המעטות שנותרו, גילה ניומן שרוו נכונות להצטלם בעירום. המיבחר בידיו היה מצומצם למדי.

היה, לכלל זה, יוצא־מהכלל בו אחד התייצבה בפני ניומן יפהפייה בעלת שיער בלונדיני משתפל על „מתקבלת," קבע המומחה במבט לפני שהחליף עימה מילה. ואז גי ההפתעה שנכונה לו: הישראלית פתחה פיה — וידברה במיבטא סחור. „אוי לבושה," גנח ניומן. היפהפיות המוצלחות ביותר שהשנה ראל היתה דוקא אמריקאית."

★ ★ ★

יפהפייה עם

ד אמריקאית שממנה כה ניומן היתה קוני סרנר (22), סאן־דיאגו שבקליפורניה, בת למשפח ספנטית, שהגיעה לישראל לפני חודשים. לפני שנה בדיוק עזבה ק אוניברסיטת ברקלי בה למדה, יצאה קצת בעולם הגדול: „זה סיפשי למ להכיר אף אחד מלבד את בני קלים היא מסבירה בפשטות.

תחנתה הראשונה היתה אירופה. עוד מיספר חברים וחברות מהאוניב סרקה קוני את אנגליה, צרפת, יוגוסלביה ויוון. הם נסעו בטרמפים — „אלא איך אחרת?" משתוממת

אצל סוראמלו היפהפיה האמריקאית של מרתפי סוראמלו בציידה. בתמונה למעלה, מימין: אחד מפורטרטי־העירום ר

דור הבאריקדות של ארצות־הברית. „הדבר הכי חשוב ב באירופה היה שהאירופאים מכירים את ארצות־הברית טוב מהאמריקאים," היא קובעת. קוני היא בהחלט מוזרה במיקצת: מאחרי פניה המקסימים מסתתר מוח ואישיות מגובשת וביטחון עצמי.

★ ★ ★

צחבת

א ירופה היתה רק תחנה ראשונה בטיול שסייפו כ הוגדר ביום תחילתו. מיוון יצאה קוני לטורקיה, אפגניסטאן, עיראק, כוויית, סוריה — וחזרה לטורקי סיבוב זה נערך כולו בטרמפים — „אבל בהבדל אחד, אומרת. „הפעם, כימעט כל הטרמפים היו על־גבי מכוניות פרטיות כימעט שלא פגשנו."

את סיבוב המזרח־התיכון ערכה קוני בלוויית שלושה שפגשה באירופה: שני צרפתים ואמריקאי אחד — ש יהודים. „הם יצאו לטיול רק בגלל התענוג של הסחד יתפסו אותם," היא מחייכת — אך ניכר בה, שאינה מ בדיוק להבין למה הם עשו זאת.

„בכל הארצות האלו לא היו לי בכלל בעיות," ממשיכה „מלבד בתורכיה. לא הייתי מוכנה לחזור לשם בכל הר עולם. כל התורכים משוגעים." איך משוגעים?

„משוגעים, ווהו זה. אם אינך מבין, לא כדאי להסבי בתורכיה נסרדה החבורה. שלושת הבחורים חזרו לצר

כעוד חצי שנה ב„פל״בוי״ – עכשיו תוכלו לראותה בירושלים

עם החבר בדידות

קוני בריקוד אינטימי עם ידידה מרסין, אף הוא אמריקאי, שמוצאו מפלורידה, העובד לידה בבאר של סוראמללו. הם מנצלים כל הזדמנות כדי לרקוד יחדיו.

יפהפיה, צעירה, בלונדית, חטובת־גו להפליא — ועצובה ומהורהרת רוב הזמן. קשה לומר אם הירהוריה קשורים בעבר רומאנטי, או במצב הפוליטי השורר בעולם.

מקליפורניה, בעת עבודתה הנוכחית מאחורי הבאר בירושלים. קוני אינה בוחלת בכל עבודה ששכרה מצלחים ביותר של קוני, שצולם לפני זמן לא רב.

עות על ישראל הקטנה, שבקושי רואים אר־
תה על המפה, אבל לשמוע דוקא שומעים
עליה הרבה. כך הגיעה לנמל חיפה —
ישאה על־ידי חברים שהכירה בספינה
ת הכרה לחוף, ומשם ישר לבית־חולים.
קה בצהבת.

חולים שכבה קוני חודש ימים.
פגשה חברה מקליפורניה שעסקה
מדריך־תיירות על ישראל. קוני
ה אליה, והשתיים בילו את ארבעת
ים הבאים בנדידה על פני הארץ,
זעדה למיסעדה, ממלון למלון. כאשר
ימה העבודה, ידעה קוני שבכל הארץ
אין כמו ירושלים. היא התאהבה בעיר
הזו עד מעל לראשה.

★ ★ ★

עם ד״ר קינג

דיא עדתה ירושלימה, מצאה מכירים
כתובות של חברים מהבית, ותוך זמן
קצר החלה מוצאת את פרנסתה בדוגמנות,
מיקצוע בו עסקה עוד מילדות. כעבור חו־
דש ימים קיבלה יחד עם ידידה מרטין —
באר הקטן במועדונו של סוראממלו. כאן
היא מתעתדת להישאר. בינתיים.

הדבר המטריד ביותר את קוני טרנר בישראל הוא — טרדנותן של הבריות. גב־
רים ונשים כאחד. בכל מקום בעולם בו היתה, הצליחה לשמור על חופש התנועה שלה, „להישאר רואה ואינה נראית,״ כפי שהיא מתארת זאת. בישראל מרשה לעצמו כל אחד לשאול למה היא הולכת לבד לס־
רט, כשמתחשק לה, ולמה זה ולמה זה. אולם לבד מזה, אין לה בעצם טרוניות רבות לישראל. „אחרי ארצות־הברית, זוהי מדינה שקטה ושליחה, על אף כל מה ש־
נעשה פה בגבולות,״ היא מחייכת במרירות.

מי כמוה יודע: שכן, במשך חמש שנים ארוכות, השתייכה קוני לצוות עובדיו של המנהיג הכושי שנרצח, הדוקטור מרטין לותר קינג. נוסף לעבודת־המחקר שלה ב־
אוניברסיטה על יחסי־הגזעים, עסקה קוני בכל מה שנדרש ממנה. בין השאר, ירדה לאלאבאמה הגזענית עם קבוצת מתנדבים, לסעולה בין הכושים. עיקר פעולתם היתה לספר לכושים הנבערים — שיש להם בכלל זכות בחירה. הם פשוט לא ידעו זאת: העי־
תונים ותחנות־השידור המקומיות לא דיווחו על כך. כאשר גילו הכושים את זכותם, הפגינו אומץ־לב אזרחי נהדר: הם יצאו בהמוניהם לבחירות — על אף שהלבנים פיטרו אותם ממקומות־עבודתם, סילקו או־
תם ממקומות מגוריהם השכורים, ואף ה־
ציקו להם באמצעות המשטרה.

סוף פעילותה של קוני היה כאשר הוש־
לכה עם חבריה לכלא, לאחר שנמצאה תו־
אנה חוקית מתאימה. „היינו, במשך 24 שעות, 17 איש בתא של שתי מיטות,״ היא מספרת. „ועל היחס של השוטרים שם מוטב שלא אדבר בכלל. פלא שאני אוהבת כל־כך את ירושלים — ולא ממהרת בכלל לחזור הביתה?״

חווה והחפוח

קוני, בת לדור של מורדים צעירים, ואשר עבדה לצידו של המנהיג הכושי שנרצח, ד״ר מרטין לותר קינג, מתייחסת ל־
עירום הפוחות רב מדעית. שכל גישה אחרת נראית בעיניה מגוחכת ותוצאת תסביך בורגני.

אתי אולמן ב„הסעורה״
הסרטה בחוף נידח

קולנוע

(המשך מעמוד 20)

אדם שהסתבך במציאות המודרנית בתוך מכוניות ומכונות, ומצד שני ניתנים ההי־
פיז הבורחים אל הטבע ואל עצמם.

גם העולם התרבותי, הנשואין של פיטר סלרס עם נערתו המגעילה, גם עולם ההי־
פיז, אליו הוא מגיע בעיקבות נערה יפהפייה, ניתנים בצורה חיצונית, בעיקר על־ידי שי־
ער זקן, באריכות ובשיטחיות.

יומן החדשות

★ בפריצה הגדולה צריכים היו כמה בחורים ישראליים אמיצים לעבור את הג־
בול ולשחרר את חבריהם מהכלא הסורי. הצנזור קרא את התסריט והטיל עליו וטו. לא ייתכן שכמה בחורים ילכו ביוזמתם ויעברו את הגובל. אין דבר כזה, אמר ה־
צנזור **למנחם גולן**. אם אתה רוצה, בבק־
שה, שהצבא ישלח אותם. לכן סידר גולן שהצבא שולח אותם, ולשם כך הוכנס לסרט אלוף, ואת האלוף הזה ישחק **אורי אורן**, סופר האלמנות והגיבורים של ידיעות אח־
רונות.

★ הסרט שצילומיו החלו ביום הרביעי צריך היה להיפתח בתמונות של פיצוצים, אבל גיבורי התמונות הללו הם **יהורם גאון** שעוד לא חזר מלונדון ו**אריק לביא**, שלא יכול היה להוסיף לצילומים באותם ימים כי הוא עסוק בבנו הקטנה, נועה, שנולדה בחודש השמיני ועדיין נמ־
צאת בבית־החולים. דחו את צילומי הפיצו־
צים למיספר ימים וכשאריק צריך היה סוף־
סוף להגיע הוא שוב לא בא, במקום זה צילצלה אשתו וסיפרה שיש לו פורונקל באוזן והצילומים שוב נידחו. במקום זה מצלמים לעת עתה את סצינות העינויים,

ומחכים שאריק יתפנה מכל הצרות והשמ־
חות שלו.

★ **אתי אולמן** מרחה את עצמה ב־
שמן, הכינה את בגדיהם שלה והתכוננה ללכת, כמו בכל שבת, להשתזפות על שפת הים. פיתאום צילצל הטלפון בביתה, ו**דני ווילמן**, במאי התהמוני, שאל אותה אם היא רוצה לבוא לים להצטלם. היא רצתה, ושניהם יצאו לחוף נידח, עם צלם, סכנאי ושחקן, וצילמו במשך כמה שעות סרט קצר על בחורה הסוגשת גבר על שפת־
הים, והוא מזמין אותה לסעודה, והם אוכ־
לים יחד עוף, ובשר, וסנדביצ׳ים, ופירות וירקות, וכשהכל נגמר לוקחת הבחורה את הסכין והמזלג ואוכלת את הגבר. שם הס־
רט, כמובן, הסעודה.

★ רולן בקרי, הסופר היהודי היחידי בעיתון הנפוץ Le Canard Enchaîné, כתב ספר על יהודי אלג׳יריה, בשם ובכו־
את הספר הזה עמד לביים ולהפיק לסרט פרנסואה רייכנבך, ומקום הצילומים צריך היה להיות אלג׳יריה. אבל השבוע הגיע רולן בקרי ארצה וגילה כאן תגלית מעני־
ינת: „הרי יש כאן לא פחות יהודים אל־
ג׳ירים מאשר באלג׳יר.״ לכן מקום הצילו־
מים יועבר לישראל.

★ אילת, שנעזבה על־ידי תעשיית הקול־
נוע, תיושב שוב על־ידי חברת ישראפילם בסרט ישראלי—צרפתי על פונדק דרכים, ועל איש גיסטאפו לשעבר המתארח בו. לצורך ההסרטה יגיעו ארצה **שלושה** יש־
ראלים חשובים שהשתקעו בצרפת: **משה מזרחי**, במאי סרטים מצליח בפאריז, אשתו, **רחל מזרחי**, תסריטאית וסופרת, והשחקנית **הניה סופר**.

דף תשקיף

מסע נצחון למען גולדה

האמריקאים הכטיחו שנסיעתה של גולדה מאיר לוושינגטון תתקיים לפני הבחירות לכנסת. המועד המשוער: דווקא בשיא מערכת הבחירות, כאשר ביקור זה יוכל לשמש להגברת הפופולריות שלה.

לקראת הביקור הוטל על מיספר נציגים בארצות־הברית — ביניהם גם מנהיגים ציוניים מקומיים — להכין קבלת־פנים מפוארת במיוחד. המטרה: להפוך את הביקור למסע־נצחון גדול לגולדה.

מחוגי ראש־הממשלה נרמז, כי היא מעיינת באפשרות למתן את הצהרותיה המלחמתיות, מתוך מחשבה שהצהרות אלה מחזקות למעשה את מעמדו של דיין.

במקביל למסעה של גולדה בארצות־הברית, קיימת אפשרות שמשה דיין יערוך מסע דומה, על פי הזמנה מקנדה, שתאפשר לו גם לקפוץ למסע־נצחון משלו בארצות־הברית.

הבירור חייב להסתיים השבוע

לישכת הצמרת של מע"י מתייחסת ברצינות לבירור עם דיין וחבריו, העומד להיערך השבוע. כדי למצותו עד תום במהירות האפשרית, הקציבו לו שבע שעות ביום חמישי הקרוב (מארבע אחרי הצהריים), וחמש שעות ביום שישי (משמונה בבוקר). אם יהיה צורך יוקדש לבירור זה גם יום השבת.

שלא כמקובל, יתקיימו שיחות אלה באולם הישיבות של המזעד הפועל ולא במרכז המפלגה.

הערבים של לין — לדיין?

אמנון לין, מנהל המחלקה הערבית של מע"י, אינו מסתיר את כוונתו להצטרף לדיין, במיקרה שזה יפרוש מהמפלגה וילך בנפרד לבחירות.

לין, שחדל לאחרונה לבוא לישיבות המחלקה הערבית, הביע את ההערכה, שעם הצטרפותו לדיין יעביר איתו שלושה מתוך ארבעת המנדטים של מע"י.

מחלוקת על התייצבות רפ"י לבחירות בהסתדרות

מחלוקת פרצה לאחרונה בין משה דיין ותומכיו בשאלת הגשת רשימה של אנשי רפ"י לשעבר לבחירות בהסתדרות.

דיין אינו מעוניין בהתייצבות ברשימה נפרדת להסתדרות, אולם תומכיו לוחצים עליו להסכים לכך בנימוקים שהדבר דרוש לשם קיום העורף האירגוני שלו בעתיד. טענתם של העסקנים ההסתדרותיים היא, שאם ילכו לבחירות בהסתדרות, ייהנו בעתיד ממס־המפלגות ומהאפשרות לשלב מאות מתומכיהם בעבודה במנגנון ההסתדרות. הם מציעים את סגנטה יוספטל כראש הרשימה להסתדרות.

אגב, השינוי המוצע בחוק מימון המפלגות עשוי לקרב את החלטת אנשי דיין לקראת פילוג. אם עד כה חששו אנשי דיין מגיוס כספים למימון מערכת הבחירות שלהם, הרי עתה, כשלפי התיקון בחוק יקבלו 120 אלף ל"י על כל חבר־כנסת שייבחר מרשימתם, הם יכולים לגייס הלוואות במיליוני ל"י על סמך ההקצבה שיקבלו במועד מאוחר יותר.

מנכ"ל מתרים כסף לרפ"י

מנכ"ל של משרד ממשלתי, אליו נזקקים רוב התעשיינים והיבואנים בארץ, מנהל מסע פעיל להתרמת כספים לקרן הבחירות של רפ"י.

האיש אינו מחמיץ הזדמנות להסביר לתורמים, כי אחת המטרות החשובות של פעולתו היא לחסל את מעמדו של פינחס ספיר, שהשתלט על חייכם עם שיטת הפתקים שהוא מחזיק בכיסו."

נקבעו מועמדי רפ"י לבחירות המוניציפאליות

עוד בטרם התקבלה החלטה סופית על פילוג, כבר נקבעו בשיחות בין אנשי רפ"י לשעבר מועמדיהם לראשות הערים בבחירות המוניציפאליות, אם לא יתרחש משהו שימנע את הפילוג.

לראשות עיריית ירושלים יציעו את תדי קולק; לראשות עיריית תל־אביב את רכ"אלוף חיים לסקוב או את האלוף חיים (וייאן) הרצוג, עימם ניהל גח"ל משא־ומתן על תפקיד דומה; ולראשות עיריית חיפה את האלוף שלמה טנקום, מי שהיה מפקד חיל־הים וכיום מנהל בית־הספר ח"ימי בעכו.

גם בערים הקטנות יותר יוצבו אנשי־צבא לשעבר בראשות הרשימות. כך למשל, יועמד אלוף־מישנה (מיל.) יהושע ורבין בראש רשימת דיין ברחובות; וב־רמת־גן יוצב כנראה איסר הראל בראש הרשימה, אם ייפתרו הקשיים הכרוכים בעובדה שהראל הוא תושב צהלה השייכת לתל־אביב.

מדוע לא השיב אלון לדיין

יגאל אלון עמד לעשות חשבון עם משה דיין — ונמנע מכך ברגע האחרון.

בטכס קבלת אזרחות כבוד בלוד, התכוון אלון להסביר לקהל את אופן מינויו של דיין כשר־ביטחון, ולהשיב להתקפתו של דיין עליו בכנס ח"סינרמה". אך לפני שנסע ללוד, ביקש את עצתם של גולדה מאיר וישראל גלילי, ואלה יעצו לו לעבור על כך לסדר־היום.

לא מן הנימנע, כי עריכת־החשבון תיעשה אקטואלית אם יפרוש דיין.

דוכני־פרחים בדרכים לשיקום נכים

אגף השיקום של משרד הביטחון יבחן את אפשרויות השיקום של נכי צה"ל בעזרת דוכני־פרחים בכבישים הראשיים של ישראל.

הכתנה היא לבנות בשולי הדרכים, בכניסות לערים הגדולות, דוכנים מיוחדים למכירת פרחים, כדוגמת דוכני הפיס, שיספקו פרנסה לנכים.

כשלב הראשון יוקמו לנסיון מיספר דוכנים בכביש תל־אביב—נתניה, ומידת הצלחתם היא שתקבע את היקף מיבצע השיקום.

כשהמצרים משתדלים להרים את המוראל

קריקטורה זו פורסמה בגליון האחרון של „אל מצוואר" הקאהירי. היא מראה חייל מצרי שחצה את התעלה ובא אל חייל צה"ל מאחור. הכותרת: „נחש מי זה?"

קריקטורה זו, ועשרות כמוה שפורסמו בשבועות האחרונים בעיתונות המצרית, היא חלק ממסע מרוכז להעלאת המוראל המצרי. היא רוצה להחדיר בלב הקורא המצרי את המחשבה, כי לא זו בלבד שצבאו מסוגל לפגוע בצבא הישראלי, יכול לנצח אותו בכל מיקרה, אלא שאפשר אפילו להתייחס אל חיילי צה"ל בכדיחות הדעת.

במדינה

דרכי חיים

„העיתון סגור — העורך בחופש"

גבריאל אלון, עורך הביזנס דייאר, זיכה לאחרונה את אהרון רוזנפלד, איש הספנות החיפאי הוותיק, במתנה משעשעת, לרגל יום־הולדתו ה־70 של זה האחרון. עורכו של ה־עיתון הכלכלי המשוכפל, היוצא לאור ב־חיפה, פירסם מאמר נוסטלגי לרגל היובל, שהתחיל כהאי לישנה: „יום־ההולדת ה־70 של הקונסול אהרון רוזנפלד בחיפה, יליד זכרון־יעקב האוהב להיות נשיא באירגונים רבים, מזכיר לי ימים שעברו ולא ישובו עוד. אני אז הייתי יועץ מס־הכנסה צעיר בחיפה, בימים האחרונים של המנדאט. לא היו לי לקוחות בעלי מעמד, ונמאס לי ל־שקר לפקידי המס יומם ולילה (כי זה מה שדרשו ממני אז הלקוחות)."

מנוחת הבוחם. וכך ממשיך אלון ו־מספר, לאורך כל הרשימה הארוכה, על אלון — ופה ושם, לפעמים, גם על חתן השמחה. בין השאר מוכיח אלון זיכרון פנו־מנאלי על מיקרה שאירע לפני 22 שנים, כאשר קיבל מרוזנפלד את המודעות הרא־שונות לעיתונו: „אני זוכר," כותב הוא, „שביום 21.8.1947 עבדתי 38 שעות רצופות ללא הפסקה כדי לצייר במו ידי את 4 ה־מודעות הראשונות שהופיעו בעיתונו!"

הוא לא נשאר חייב למסיבו: „בנסיעתי הראשונה לניו־יורק, בחג המולד 1949, יכולתי לגמול לו," הוא מדווח. „ביקורי ה־ראשון בעיר זרה לי היה במשרד הראשי של חברת אמריקן אקספורט ליינס בברודוויי, שמם שרתי שיר הלל למר רוזנפלד. למדתי שם על החלטתם למסור לו את כל ה־סוכנות."

אלון לא הגביל את הנימה המקורית ב־דבריו לרוזנפלד בלבד. בראש העיתון, תחת הכותרת תמצית הידיעות, גילה הוא לקור־איו כדלהלן:

„לא יהיה ביזנס דייאר בשבוע הבא — לקחתי חופשה. העיתון מופיע 48 פעם בשנה, וכל רבע שנה צריכים קוראי להסת־דר שבוע אחד ללא עיתון (עתה ידעו להע־ריכו אל נכון). אשתי ואני נחים כמה ימים באחד מבתי המלון הנעימים והביתיים בישר־אל — מלון דגון באשקלון, אצל משפחת דורות."

עתונות

מלחמת הח"כים

הכל התחיל בבדיחה. העולם הזה (1642) פירסם כתבה היתולית, שבאה לגנות את חוסר חופש־הביטוי בטלוויזיה. זה היה אחרי שחיים לסקוב ואורי אבנרי נמחקו על־ידי הנהלת רשות־השידור מרשימה של ראיונות, שתוכננו על־ידי הצוות.

הכתבה השתמשה באמצעי המקובל עתה בחלק מעיתונות העולם: פוטומונטאז'ות ה־דומות לקאריקטורות. בין השאר היתה שם תמונה של חבר־הכנסת מנחם פרוש מאגודת־ישראל, בשיחה עם בחורה עירומה. מוסר־ההשכל: מי שיופיע באסיפה דתית, יש לו סיכוי להופיע בטלוויזיה.

המדינה צחקה מתמונה זו, ומהתמונות ה־אחרות שהופיעו באותה כתבה. אך אדם אחד לא צחק: מנחם פרוש.

דאגתו של פרוש: אוהדי אגודת־ישראל ב־חו"ל יראו את התמונה, לא יבינו את ה־הומור, ואולי לא יוכלו כלל לקרוא את ה־כתוב. הם יאמינו כי הרב שלהם מבלה את זמנו בחברת נערות עירומות.

סוף רבע מיליון. עוד באותו יום הס־בירו עורכי העולם הזה לעיתונאים כי ה־מדובר בפוטומונטאז' היתולי, וכי הם מוכ־נים בהחלט לבקש את סליחת פרוש. אבל פרוש לא הסתפק בכך, וגם לא בהסבר הגלוי שהופיע בגיליון הבא של העולם הזה (1643). הוא הגיש תביעה על הוצאת לשון־רע. ולא סתם תביעה, אלא תביעה בסכום־שיא: 240 אלף לירות.

נסיונות של אישים שונים — ביניהם ה־

(המשך בעמוד 25)

על שולחן הניתוחים היתה מונחת גופתה של אשה שבאה לבצע הפלה. הרופא התבונן בה, ערך את חשבון־הנפש הסופי, והוציא א ק ד ח ממ ג י ר ת ו...

האיש שהיה לו מצפון

הרופא שהתאבד

„א**חזור בעוד** שעה," הודיעה עזיזה ג'יבלי לבתה רווה בת ה־14, כאשר יצאה מביתה ביום השני בשבוע שעבר, כדי לבצע הפלה. אך כעבור שעה, היתה כבר עזיזה ג'יבלי מתה.

„כן, היא חזרה — אבל בארגז," פלט ה־שבוע במרירות בעלה, חיים ג'יבלי, בעל בית־מלאכה לקונפקציה בתל־אביב, בביתם שברחוב המכבים 45 ברעננה. „כל מה שעש־תה אשתי בחיים שלה — היה למען המש־פחה היא גם מתה. שישה ילדים יש לנו, הגדול הוא בן 16 והקטנה בת שנה. ובכל זאת היא התעקשה לצאת לעבודה. לפני כמה שבועות היא ראתה שהיא בהריון. אמ־רה לי: ‚חיים, אני מוכרחה להמשיך לעבוד, צריך לשלם את הדירה החדשה. אני אעשה הפלה.'"

לא היתה זו ההפלה הראשונה של עזיזה: „היו לה ורידים ברגליים," סיפר בעלה, „ר־לפני חמש שנים אישרו לה לעשות הפלה מלאכותית בקופת־חולים. גם הפעם אמרה לי עזיזה שהיא תיגש למרפאה של קופת־חולים, כאן ברעננה, ותבקש מהרופא שיאש־רו לה הפלה מלאכותית.

„או ביום שני היא הלכה למרפאה. ב־מיקרה היה שם הרופא המקבל, ד"ר קלמ־נוביץ. היא ביקשה שיכתוב לוועדה רפואית שיאשרו לה הפלה. הרופא אמר לה שזה באמת מסוכן בשבילה, לדעת, כי יש לה הרבה ורידים ברגליים והם יכולים להת־פוצץ, אבל קופת־חולים לא תאשר לה הפ־לה, כי זה לא סיבה מספקת. עזיזה הסבי־רה לו שהיא לא יכולה ללדת עכשיו, כי חוץ מזה שהיא לא כל־כך בריאה, אנחנו נכנסנו גם לחובות, והיא מוכרחה לעבוד. הרופא אמר לה שכל מה שהוא יכול לעזור לה, זה לעשות לה הפלה באופן פרטי, אצלו בקליניקה בבית, אבל זה יעלה לה 200 ל"י.

★ ★ ★

בעיקר הניתוח יצאה עזיזה לעבודה כרגיל, עבדה שמונה שעות, חזרה ה־ביתה, עשתה כביסה, והכינה אוכל לילדים. כשהכל היה גמור, הודיעה לבת הגדולה ש־היא יוצאת לשעה ושתשגיח על הילדים.

„אחרתי חצי שעה," מספר בעלה של עזיזה. „הגעתי לבית של הרופא בשבע ב־ערב. צילצלתי בדלת ולא קיבלתי תשובה. אחרי רבע שעה פתחה לי את הדלת אשה זקנה. אחר־כך נודע לי שזאת האמא של אשתו של הרופא. היא רעדה בכל הגוף שלה כשראתה אותי. שאלתי אותה אם יש כאן אשה בשם עזיזה ג'יבלי. היא הכניסה אותי לחדר העבודה של הרופא. פתאום אני רואה שם את אשתי שוכבת על המיטה. לא היה לי לב לשבת על ידה. ביקשתי מה־זקנה שתתן לי לשבת בחדר־ההמתנה. אחרי חצי שעה באה הזקנה ואמרה לי שאלך ל־הסתובב קצת, כי זה יקח עוד זמן. הלכתי הביתה, התרחצתי, התגלחתי, החלפתי בג־דים, וחזרתי לקחת את אשתי. הפעם פתחה לי את הדלת אשה צעירה יותר. היא אמרה לי: ‚אשתך בבית־החולים מאיר וגם הרופא מת.' מייד היתה לי הרגשה לא טובה. רצ־תי לבית־החולים. שאלתי על אשתי. אמרו לי שהיא בחדר־המיון. בחדר־המיון אמרו לי שהיא עוד לא הגיעה. רצתי מהר בחזרה לבית של הרופא. בחוץ ראיתי ניידת של ה־משטרה. באותו רגע הבנתי הכל. נכנסתי כמו משוגע. ראיתי שלושה שוטרים עומדים ומדברים עם אשתו של הרופא. שאלתי או־תם: ‚אשתי מתה?' שניים מהשוטרים שתקו, והשלישי אמר לי, כשהוא מוריד את ה־ראש: ‚כן, היא מתה.'

★ ★ ★

ברחוב סוקולוב מספר 10 בכפר־סבא, בדירה מרווחה בטוב־טעם, יוש־בים אבלים והמומים אלמנתו של הד"ר כת־ריאל קלמנוביץ, ריטה, בתו איילה ושאר בני המשפחה.

„לא היינו בבית כשזה קרה," סיפרה איילה, יפהפיה שחורת־שיער ובעלת עיניים ירוקות. „אנחנו יוצאים מדעתנו למחשבה, שלוא היינו בבית, לא היה האסון קורה, ואבא היה עוד היום בחיים."

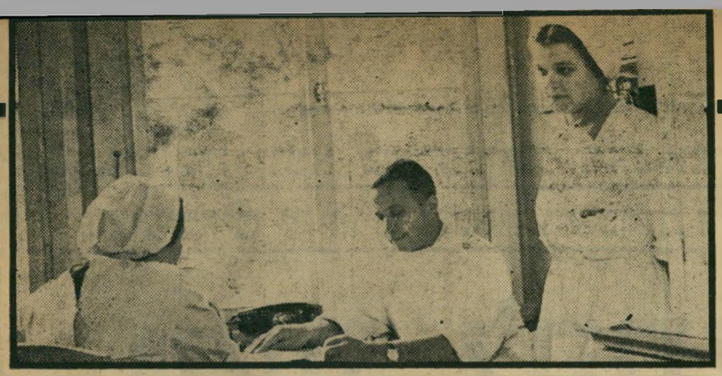

ד"ר כתריאל קלמנוביץ נהג לעשות במרפאתו ימים כל־לות, מבלי לשים לב למחוגי השעון.

תמונה אופיינית של ד"ר קלמנוביץ (ימני קיצוני), בעת ניתוח גינקולוגי מסובך, שהצריך צוות גדול של שישה אנשי צוות ו־פואי.

בפעולה

„את כל חייו הוא הקדיש לרפואה ול־משפחה," סיפרה אשתו ריטה.

„מייד אחרי שעלינו ארצה ב־1959, הת־חיל בעלי לעבוד בבית־היולדות בחדרה. אחר־כך העבירו אותו לכפר־סבא. שם היה סגן מנהל בית־היולדות. לא היו אצלו אף פעם שעות עבודה. אם חולה היתה זקוקה לו, הוא היה נשאר בבית־החולים לילה שלם, אפילו אחר יום עבודה קשה. אשה אחת שבעלי ניתח הביאה לו פעם במתנה זוג כפפות שסרגה: ‚תלבש את הכפפות ה־אלה, כדי לשמור על ידי הזהב שלך.' אמ־רה לו. מאז שנפטר באות אלי הביתה יום יום נשים עם ילדיהן ואומרות: ‚הנה הילד הזה הוא פרי עמלו של הדוקטור.' אשה אחת הצביעה על הילדה שלה ואמרה: ‚תר־אי, את הילדה הזאת הוא הציל.' אשה ש־נותחה על ידו לא מזמן, שלחה לנו אוכל. הוא היה נערץ על כולם. בכלל, ילדים היו אצלו נכס. הוא לא היה מסוגל לעבור על־יד ילד זר — בלי ללטף אותו או להגיד מילה טובה."

★ ★ ★

מה עבר במוחו של ד"ר קלמנוביץ כשראה אם לשישה ילדים מתה תחת ידיו? על מה חשב, כשגילה לתדהמתו שהיא לא קיימה את הוראותיו ואכלה לפני ה־ניתוח? האם חשב על עתידו שנהרס, כאשר ראה אותה נחנקת בקיאה — והוא חסר אונים להצילה, לאחר שכל מאמציו עלו ב־תוהו? האם הירהר בקריירה המפוארת שלו ב־40 שנות עבודתו, בשמו הנקי — שנימחק באותו רגע? האם חשב על המשפט הצפוי לו, על אובדן רשיונו, על הרס חייו?

ייתכן שחשב גם על כל אלו. אולם, כ־דמותו, כפי שהצטיירה בפי כל מיודעיו סביר להניח, שכאשר קירב לרקתו את ה־אקדח ולחץ על ההדק, חשב הרופא בעל ו־מצפון על דבר אחד: על ששת ילדיה ש־עזיזה ג'יבלי בת ה־36.

עזיזה ג'יבלי עם שניים משמונת ילדיה. „חיה [illegible] מתה רוצים המשפחה."

הנפטרת

מה יוצא כשמפירים חוזה אצל גודיק? * מה קורא כשאומרים שלום בשפה העברית? * היסטוריה של סוס

אסור להתעסק!

גודיק

השבוע התכנס כל שבט גיורא גודיק — שחקנים, רקדנים, סועלי במה וכו' — בצי־רוף כמה מוזמנים מהצד, לחגוג את ההצ־גה המחודשת של גבירתי הנאווה.

היו בהצגה שמואל רודנסקי מכנר על רז המחדשת היתה צעירה ויפה יותר, ושרה אולי פי שניים יותר יפה מאשר ב־גילגול הקודם.

אילי גורליצקי דיקלם בחן את השירים של פרופסור היגינס האגואיסט, ואברהם היה מנהל הבמה של גבירתי הנאווה בגיל־גול הקודם, וברכה היתה רקדנית בלהקה. לשמוליק היה סעיף בחוזה שלו עם גודיק, שאסר עליו בפירוש להתעסק עם מישהו מהצוות. אבל מייד כשראה את ברכה, היא

אלמגור מנשק את רבקה רז

רודנסקי כנ"ל

שמואל צמח מנשק את ברכה

הגג, שרגא פרידמן מהלו דולי, ודן אלמגור מהצגת השחרית המוצגת בימים אלה ב־בית־המשפט, בעניין איזה רבע מיליון לי־רות שגודיק חייב או לא חייב לאלמגור.

העניין הפעוט הנ"ל לא הפריע לגודיק להזמין את דן להצגה, ואחרי ההצגה לב־מה, בשביל לקוד לקהל ולקצור תשואות עבור התרגום שעשה לגבירתי הנאווה עוד מזמן, לפני קזבלן.

ההצגה המחודשת היתה יפה נאוד. רבקה מור היה מצחיק מאוד בתור האבא של רבקה.

אחרי ההצגה כולם נישקו את כולם, במ־יוחד נישק את כולם שמואל וודנסקי, כי כמו שאתם מבינים זה היה ערב מלא נוס־טלגיה.

כל זה מפני שהשידוך הגדול של ההצגה זה לא ליזה דוליטל ופרופסור היגינס, כמו שאתם חושבים, אלא שמוליק וברכה צמח. ומעשה שהיה כך היה: שמוליק צמח כל־כך מצאה חן בעיניו עד שלא יכול היה להתאפק.

בהתחלה הטיל עליה כל־כך הרבה קנסות, על איחורים וכו', עד שבסוף החודש כימ־עט שלא נשארה לה משכורת. בין קנס לקנס היה מעיף בה מבטים מרושעים, וב־רכה המסכנה עוד לא ידעה מה שהיא יודעת היום, כלומר שזה המבט הקבוע שלו.

אחר־כך החלו שמוליק וברכה להיפגש בחשאי, כמו רומיאו ויוליה בסרט, ורבקה רז היתה מעבירה ביניהם פתקים. אחרי 380 הצגות התחתנו. ובגלל הסעיף בחוזה הסך שמוליק להיות אמרגן עצמאי ומצליח.

מאז עברו חמש שנים. לשמוליק וברכה יש כבר שתי בנות, ועוד ידם נטוייה.

זה רק מראה שצריך לדעת איזה חוזים להפר ועם מי, למרות שגודיק שולח הזמ־נות לבכורה.

אבו חאנטרש והאיש מהחנה

הטעות הגורלית של חיינו, כאשר נכנסנו למיסעדת הדגים העכואית של אבו כריסטו, היתה שאמרנו שלום בעברית. עברית? הח־יוך הרחב של המלצר הצטמק בירח בראש חודש, או שלפחות כך נדמה לנו. מה ש־נשאר מאותו חיוך — שוב, ייתכן שכך רק נדמה לענינו הרגישות — היו, כן כמו מחמאה של ספיר לדיין.

בשלושת רבעי השעה שחיכינו, עד שה־מלצר נזכר בקיומנו הצנוע, נהנינו מהרוח הקלילה של הים התיכון, הנערים שהשתע־שעו במים, ונחילי הדגיגים שהסתערו על כל חתיכת־לחם שזרקו להם הטוריסטים. האידיליה נסתיימה כאשר טוריסט פוחז וחסר זהירות זרק למים שלד של דג; הד־גיגים נעלמו כהרף עין בתהומות החשוכים והבטוחים ילא חזרו. חשבנו שזה בגלל שהם צמחונים, אבל כשקיבלנו אנחנו את מנת הדג שהזמנו, הבנו את הסיבה האמי־תית. מסתבר שלדגים בסביבה יש כבר

— ומלצר לטוריסטים: סועדים אצל אבו-כריסטו

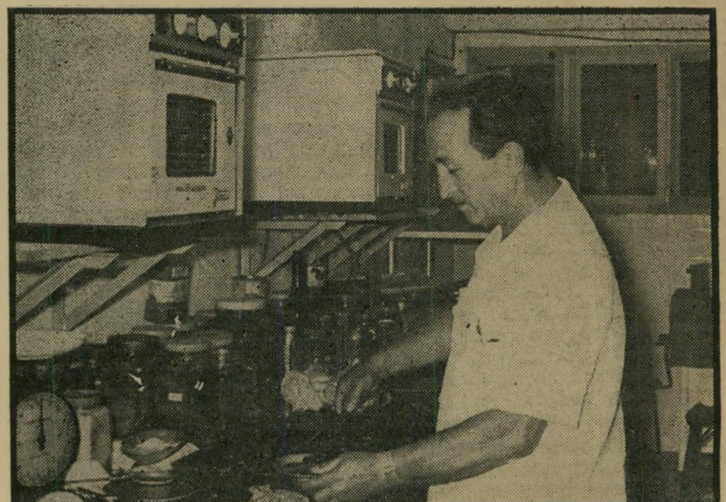

אלתר במיסעדתו החדשה: קציץ על האש —

נסיון עם הדגים שעברו תחת ידיו של אבו כריסטו.

זה מתחיל בכך שמכניסים את האורח למיטבח ומציעים לו לבחור מתיך המיבחר העשיר שכולל דגי בורי. כאשר האורח, שאינו טוריסט, אלא ישראלי חסר־נימוס, מסמר לשף שדגי בורי יש לו גם בשוק הכרמל, ומה החוכמה, מציעים לו פרידה. וזהו. האורח, בלית ברירה, לוקח את ה־פרידה. וכי מה הוא יקח, אחרי שאת ה־שרימפס הלא־טריים הוא כבר החזיר עוד מקודם? לא כל השרימפס שבצלחת הריחו. האמת היא שהגדול, שריחה את המיזון

דחקא היה טרי. אבל ארבעת אחיו הקטנים — אלוהים ישמור...

האורח האמיץ אוכל את הפרידה, את הקשקשים בתוספת קאלאמרים לא־טעימים ובקבוק בירה ובקבוק סיידר, ניבקש חש־בון, מקבל חשבון רואה שכתוב שם 29 לירות, הולך לברר אם זה לא טעות, מגלה שזה לא טעות, משלם אותן וחושב לעצמו שביום ראשון בבוקר ילך לקנות במאה לירות אגרות מילחה ביטחון, אולי זה ימ־חוק את ההרגשה מליבו שהוא שחנץ.

★ ★ ★

יום הולדת לג'קי (ולא לסוס)

על הסוס: גוריון ועדן

ב־33 שנותיו הצליח יהושע (ג'קי) ג'קסון לאסוף כמות כזאת של ידידים, שכדי ש־כולם יוכלו לבוא למסיבת יום־ההולדת שלו, ערך אותה בגלריה של ידידו הצייר פנחס שער, ביפו.

האורחים באו, אמרו שלום, נתנו לג'קי נשיקה על הלחי, ואמרו לו מזל־טוב וכו', והלכו לסוס. עלו על הסוס, ירדו מהסוס והסתכלו עליו לכל הצדדים ונפרדו ממנו רק כשהגיע תורו של אורח חדש לעשות את הנ"ל.

כי הסוס שעמד בחדר זה לא היה סתם סוס, אלא סוס נדנדה אמיתי, תוצרת בל־גיה, ויש לו היסטוריה מפוארת:

פנחס שער ראה פעם סוס כזה אצל חבר שלו בבלגיה ואמר: אם יזדמן לך לקנות עוד סוס כזה, אנא שלח לי אחד בדואר. אחר־כך נסע פנחס לכל מיני מקומות, והשתקע בפאריס. יום אחד מצלצלים אצלו בדלת, ומודיעים לו שלמטה מחכה לו סוס. פנחס, ששכח מכל העניין, אמר: מה? איזה סוס? מה אתם רוצים ממני? אבל שום דבר לא עזר לו, והסוס עלה את ארבע הקומות על גבו של פנחס.

לארץ הגיע הסוס בתוך ארגז, ונרשם במכס בתור סוס־נדנדה בלגי, ובזמן המ־סיבה אי־אפשר היה כימעט להפריד ממנו (וזה מזו) את חנה עדן, השחקנית, ויש־ראל גוריון הזמר.

ובלי פירסומת, מיסעדה קטנה למאכלי־ים בתחנת־הדלק באבו־כביר.

כחודש אחרי הפתיחה כבר ביקרו אצלו באופן קבוע כל האכלנים של תל־אביב, מכיוון שדגים כמו שאלתר יודע לבשל לא זקוקים לסירסומת. שימעם עובר במהירות מאוזן לאוזן, ומי שאוכל אותם פעם בא לאכול אותם שוב. המקום הקטן בתחנת־הדלק קסן מלהכיל את הוללנים שהמשיכו לנהור בהמוניהם, ואלתר עבר השבוע ל־מקום חדש, גדול יותר ומהודר יותר, בפי־נת הרחובות פינסקר וטרומפלדור בתל־אביב.

אלתר הנ"ל הוא יקה בן 64, מדבר עב־רית בקושי, במיבטא רך המטעה את מי שלא מכיר אותו ולא יודע שאלתר היה פעם אלוף אירופה באיגרוף.

אחר־כך עבד במשך שלושים שנה על אוניות מכל הסוגים, ראה את כל העולם, ולמד לבשל. מה שלא למד זה לעשות יח־סי־ציבור, ולכן הזמין לפתיחה של המיס־עדה החדשה שלו ידידים משכבר הימים, ימאים ודייגים לשעבר, ורק כמה מכרים חדשים, כמו עמוס קינן עם ידידתו נורית, הקוסמטיקאית עליזה עולש, ואלכס טל, בעל היקב של מקווה־ישראל, טבח חובב, ומבין גדול בענייני אכילה ושתייה.

כל הידידים והמומחים התפעלו וליקקו שפתיים, מסני שהאוכל היה מצויין ובגלל הסיפור הבא:

כשאלתר היה טבח ראשי באחת מהאו־ניות שעבד עליהן, בישל משהו שלא ערב לחיכו של קצין המכונות. קצין המכונות לא אמר דבר, רק העלה על צרצופו מין הבעה של שאט־נפש שלא מצאה חן בעיני אלתר.

אלתר לא חשב פעמיים, ניגש אל קצין המכונות, נטל אותו בזרועותיו והושיב אותו על התנור הלוהט, שילמד נימוסים.

מאז אצל אלתר לא מעקמים את האף.

במדינה

(המשך מעמוד 23)

שופט יוסף לם, שטיפל בתיק זה דקות מעטות לפני שפרש מתפקידו — להשיג פש־רה בין שני החי־כים, עלו בתוהו. המשפט התחיל להתגלגל ברצינות. העולם הזה הגיש לח"כ פרוש שאלון של 248 שאלות אישיות. פרוש התרגז עוד יותר, תבע מן היועץ ה־משפטי להסיר את חסינותו של אבנרי. אב־נרי, מצידו, תבע להסיר את חסינותו של פרוש.

האיש באמצע היה מאיר שמגר, היועץ ה־משפטי לממשלה. היה עליו להחליט מהר ב־עניין הסרת החסינות, לפני סיום כהונת ה־כנסת — כי העניין טעון החלטה של מליאת הכנסת. בעזרת מנכ"ל משרד המשפטים, צבי טרלו, החליט לנקוט פעולה נמרצת כדי למ־נוע משפט שהיה עשוי להימשך שנים, לת־פוס מקום מרכזי בתעמולת־הבחירות.

השבוע, במשך שלושה ימים, פעל המנכ"ל הצעיר והממושקף כמעט ללא הפוגה, לפע־מים עד השעות הקטנות של הבוקר, כדי לתווך בין הצדדים. לבסוף הושגה פשרה. לא היה בה עוד זכר ל־240 אלף הלירות.

הפגיעה בכבוד. הפשרה שהושגה נוס־חה על־ידי מנכ"ל משרד המשפטים, צבי טרלו, כדלהלן:

בהתערבותם של היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר, ומנכ"ל משרד המשפטים, מר צבי טרלו, אשר פנה אל חבר־הכנסת הרב מנחם פרוש ואל חבר־הכנסת אורי אב־נרי, נענה הרב פרוש להפסיק את ההליכים המשפטיים שנקט בהם נגד חבר־הכנסת אב־נרי, **העולם הזה** ומר שלום כהן, וזאת לאחר שהודיעו לו כלהלן:

(1) בגיליון **העולם הזה** (1642) פורסמה,

מנכ"ל טרלו
עד השעות הקטנות

במיסגרת כתבה היתולית, תמונת פוטומונ־טאג' מטעה, אשר בעקבותיה הגיש חבר־הכנסת הרב פרוש משפט על הוצאת לשון־הרע נגד חבר־הכנסת אבנרי, **העולם הזה** ושלום כהן.

במשך המשפט האמור ביקשו הנ"ל לה־גיש לרב פרוש שאלון, אשר נתפרסם ב־גיליון **העולם הזה** (1661). הנ"ל מצהירים כי לאחר הגשת השאלון הוברר להם שה־שאלון היה מבוסס על אינפורמציה בלתי־מהימנה, ולכן אין בו ממש.

אשר על כן, מצטערים חבר־הכנסת אבנרי, **העולם הזה** ושלום כהן על הפירסומים ה־נ"ל, ומתנצלים בפני חבר־הכנסת הרב מנחם פרוש על הפגיעה בכבודו.

(2) **העולם הזה** הביע את נכונותו לתרום סכום של 5000 ל"י למוסד־צדקה שייקבע על־ידי היועץ המשפטי לממשלה.

היועץ המשפטי לממשלה קבע, כי הסכום ימסר למוסד לילדים יתומים בית דבורה בירושלים, אשר בראשו עומד הרב מנחם פרוש.

כמה זה עלה? בעיקבות זאת בוטלו כל המשפטים בין שני החי־כים, וכל צד נשא בהוצאותיו שלו.*

* ההוצאות המשוערות של הרב פרוש: כ־20 אלף ל"י.

קטנוע „וספה"
יוגרל בין הצופים בפסטיבל הקצב
בפארק הלאומי ברמת־גן, 24.7.69

"וספה"

Vespa
PIAGGIO
הקטנוע הטוב ביותר בעולם

מליון ל"י יושקעו בפיתוח
ובהרחבת מפעלי טלוויזיה „פילוט" בישראל

מפעל טלוויזיה „פילוט" בישראל מוסיף להתפתח בתנופה רבתי. סכום של מיליון ל"י, אשר יושקע במפעל, יאפשר רכישת ציוד ומתקנים חדשים והרחבת שטח המפעל ל־3000 מ"ר.

הרחבה ניכרת זאת תאפשר העמקת הייצור של חלקים מתוצרת הארץ עד ל־40%. זאת, תוך העמדת המקלטים תחת ביקורת טיב אוטומטית וייצור של 100 מקלטים ליום.

הבחירות להסתדרות

תנועת העולם הזה — כוח חדש
מגישה רשימה בבחירות להסתדרות

חבר ואוהד!

— אנו זקוקים לך כפעיל
— אנו זקוקים לחתימתך להגשת הרשימה
— אנו זקוקים לך כמשקיף בקלפי

אנא, פנה אלינו בהקדם: בכתב, טלפונית וחשוב יותר — אישית (קרליבך 12, טל. 30134).

בוא לחתום על טופס הגשת הרשימה או אמור לנו היכן אפשר לגשת להחתימך.

דחוף

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 30134־5, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

אנשים

הנשיקות של דיין

מועדון עומאר כייאם ביפו היה מלא מפה לפה. השעה היתה 10.30 בערב. הקהל נע בעצבנות במושבים. כולם חיכו לזמרת **יפה ירקוני**. פתאום צילצל הטלפון במועדון וקולו של פקיד הקבלה בשדה דוב אמר: „היא כאן. הרגע הגיע המטוס." יפה, לבושה בג'ינס וחולצה מאובקת, ירדה מן המטוס. כעבור רבע שעה הופיעה במועדון — ובאחת בלילה נפלה על המיטה בביתה באפיסת כוחות. בשעות הערב של יום ה־מחרת צילצל הטלפון בבית ירקוני. יפה, בעלה והילדים אכלו ארוחת־ערב. על הקו היה חייל צעיר שסיפר ליפה בהתרגשות: „את זוכרת את המוצב ששרת בו אחמול בתעלה, ואת החיילים שנתנו לך חתיכה מ־פגז שנפל לפני שבאת? אז שעה אחרי ש־נסעת והיינו במצב־רוח מרומם," המילים נקטעו קצת. יפה שאלה, „נו?" המשיך ה־חייל: „שעה אחרי שעזבת תקפו אותנו ה־מצרים בבזוקות. קראת בעיתונים מה היתה התוצאה..." ● האם יש למפלגות הדתיות השפעה על ממשלת־ישראל? השבוע התברר פעם נוספת שכן. בראיון בטלוויזיה האמרי־קאית נשאלה ראש־הממשלה **גולדה מאיר**: „האם את חושבת שאלוהים היה לצידה של ישראל במלחמת ששת־הימים?" „אינני מעוז לומר לא," השיבה ראש־הממש־לה, „מכיוון שאני עומדת בראש קואליציה ממשלתית שגם המפלגות הדתיות שותפות לה." ● במסיבת קבלת־הפנים שנערכה ל־גנרל **פייר קניג**, הגיש לו שר־הביטחון **משה דיין** שי: כלי־נשק עתיקים בני 3000 שנה. כשקם השר **מנחם בגין** לברך את האורח, התנצל על־כך שאין לו מתנה עבו־רו. „הסיבה שלי אין מתנות כאלה," אמר בגין, „היא שכשאני בא לעיר העתיקה — אני הולך ישר לכותל." ● לאסוף כסף בשביל מטוסי הפאנטום זה עתה באופנה. גם בצהלה. השבוע נערך בבריכת השחייה של השכונה ערב שהכנסותיו היו קודש לפאנטומים. מנ־חה הערב היה **מאני באואר**, שבין שאר תעלוליו, שנועדו להוציא כסף מהנוכחים, הציע למכור זכויות־נשיקה למלכת הבריכה שנבחרה באותו ערב. להצעה היו הרבה קופצים, הרבה יותר מאשר קופצים למים. אבל הנשים שבחבורה התרגזו, שכן גם הן רצו להתנשק. ניגש אם כן המנחה לאורח הכבוד, משה דיין, והציע גם לו למכור זכויות־נשיקה בשביל הפאנטומים. השר נעץ בו עין ערמומית ואמר: „אני את הנשיקות שלי בוחר לבד."

סנדוויץ' במסיבת קוקטייל

פיתרון פאנטסטי לבעיית העומס בדרכים גילה מפקד חיל־האוויר, אלוף **מרדכי הוד**. מתרחצי בריכת השחייה של מלון קיסריה הופתעו השבוע למראה הליקופטר אזרחי שנחת על מישטח־הדשא הסמוך. מ־תוך ההליקופטר ירדה קבוצת אנשים, ש־הסירו את בגדיהם וקפצו לבריכה. לפני שהתרומם ההליקופטר, הספיקו המתרחצים להבחין בטייס, שהיה לבוש בגדים אזרחיים — האלוף הוד. כרבע שעה לאחר מכן הוס־תעו גם מתרחצי בריכת השחייה של צהלה. גם שם נחת אותו הליקופטר, וממנו ירד — כן, האלוף מוטי הוד, שקפץ הפעם למים בעצמו. ● צלילים עליזים בקעו השבוע מגן ביתו של ראש עיריית רמת־גן, **אב־רהם קריניצי**. המאורע החגיגי: מסיבה שערכו ראש־העיר ורעייתו לבוגרי בתי־הספר התיכוניים בעיר, העומדים לפני גיוסם. קרי־ניצי, שיצר לראשונה את אופנת אימוצן של יחידות צה"ל על־ידי ערים בישראל, כאשר אימץ את יחידת הצנחנים לחיקה של רמת־גן, היה גם הראשון באופנה אנושית־ציבורית חשובה: עריכת מסיבות פרידה למחזורי ה־מתגייסים לצה"ל. „אחד מכם יהיה רמטכ"ל," הבטיח קריניצי לצעירי עירו. ואילו סגנו, **דויד מלמדוביץ'**, הסתפק בברכה קצרה וקולעת: „צאו בשלום — וחיזרו בשלום להוריכם ולרמת־גן." ● עם התקרב פגרת הכנסת, מתחילות מסיבות הסיום של ה־מושב. המסיבה השמחה ביותר, בדרך כלל, היא זו של צעירי הכנסת. למסיבה זו הוז־מן השנה גם מנהל לישכת שר־החוץ, **מי־כה לפידות**. המזמינים הסבירו לו כי הוא יכול להביא גם את אשתו. שאל מיכה: „ממתי מביאים סנדוויץ' למסיבת קוקטייל?"

„כבר אז עשית עלינו כסף"

כשדובר בכנסת על האפשרות שיוצאו צווי ריתוק נגד המהנדסים, העיר ותיק סדרני הכנסת, **יצחק ציגלר**: „המהנדסים מו־כנים לקבל צווי ריתוק בתנאי שישלחו או־תם באמצעות דואר ישראל." ● לכבוד בלתי־רגיל זכה הזמר־החייל **יגאל בשן**, כאשר, בעת הופעה בפני חיילים, בתום תר־גיל צבאי גדול, התגלה שמארגני הסכס שכחו להביא את העמוד אליו מחברים את המיקרופון. הרמטכ"ל **חיים בר־לב** עלה מייד לבמה — והחזיק במיקרופון משך כל הופעתו של הזמר. ● במשך חמישה ימים השבוע סייר הזמר **אריס סאן** במוצבי צה"ל בתעלת־סואץ, כאורח גייסות השיר־יון. הוא חזר משם כשבגדיו קרועים ולציוד החשמלי היקר שלו נגרם נזק בשווי של 5000 ל"י. אולם לא המצרים הם שאחראים לנזק הזה, אלא דווקא חיילי צה"ל. הם קיב־לו את אריס בהתלהבות כזו, כאילו היה להקת החיפושיות לפתות. הם קרעו את בג־דיו, תלשו כפתורים מחולצותיו למזכרת, ובהסתערותם על להקתו הפכו את כלי־הנגינה שלו. הגיב אחד הקצינים, נוכח ה־התלהבות: „אם אריס סאן ילך עכשיו קדימה למצרים, כל החיילים יסתערו אחריו!" ● למרות שבכתבותיו לא צידד במיוחד בוועד התיפעול של פועלי נמל אשדוד, הרי כש־פגש השבוע הכתב לענייני ההסתדרות של הארץ, **דן מרגלית**, את מנהיג פועלי נמל אשדוד, **יהושע פרץ**, הוא העניק לו

קריניצי נפרד מהמתגייסים
אופנה אנושית־ציבורית

במתנה עותק מהמהדורה הרביעית של ספרו צנחנים בכלא הסורי, בתוספת הקדשה אישית. דיפדף פרץ בספר ולפתע גילה בין התמונות שבו את הצנחן לשעבר, **יוסי ברוך**, שהוא כיום חבר ועד עובדי התיעול באשדוד. אמר פרץ למרגלית: „אה, כבר אז עשית עלינו כסף!" ● עשרים שנה הוא כבר נהג. על כבישי הארץ עבר יותר מתשעה מיליון קילומטר. 20 פעם, ב־20 השנים האחרונות הוא קיבל תואר נהג זהיר. מי? נהג דן **בני מאירי**. השבוע, כשנסע ברחוב יצחק שדה בתל־אביב, התנגש במכוניתו אוטובוס של דן. התוצאה: פצעים בכל חלקי הגוף. ● למי שלא הבין מדוע התעקש מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, **עמנואל שפר**, לשלם את החשבון של הקפה והעוגות שאכלו השבוע הוא וחבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל **צבי ברים**, בקפה אנגל בתל־אביב, גילה שפר: „בין כה אני מביא אליו את הקבלות בסוף החודש." ● לפיזמונאית **דרורה חבקין** יש זיכרונות נעימים מהתקופה ששירתה בצה"ל. לכן, כשהחליטה לקנות לעצמה מכונית, ונכנסה למגרש מכירות ונתקלה שם במכונית פולקסווגן שמספרה היה זהה למספר **הצבאי** שלה, רכשה מייד את המכונית, מבלי לבדוק אותה אפילו. ● מי שחשב שלהיות בדרן במדינת ישראל זה קל, טעה. זה אולי היה נכון בישראל שלפני מלחמת ששת־הימים. אז היה על האמנים לנסוע להופעות, מקסימום עד

יפה ירקוני בתעלה
שעה אחרי השיר —

— ועם זנב פצצה מהמוצב
רק אחד נשאר

מטולה. אבל היום? היום יש את רמת־הגולן ואת התעלה. וזה מעייף. לכן, כשחזרו חברי להקת הגשש החיוור מהופעה בסיני, ישר לאולפני שידורי ישראל בתל־אביב, כדי לשתתף בשידור החי של **אהוד מנור**, עד חצות, התיישב חבר הלהקה, **גברי בנאי**, על הריצפה כדי לנוח. לנוח מילא, גם להירדם באולפן בשעת שידור חי, זה לא נורא. אבל לנחור? אוי לאוזניים שכך שמעו.

ליופי וחן נעורים - סבון התמרוקים של "שמן" כמוך

SKOL

סקול לשיוף מהיר ונקי

Skol Fluff
„סקול פלפ"
קצף במיכל ספריי, מיוחד לעור יבש.

Skol Richtan
„סקול ריצ'טן"
ללא שומן.
מיוחד לעור רגיל או שמנוני.

Aeroskol
ללא שומן במיכל ספריי.
לעור רגיל או שמנוני.

Skol Peaux Sensibles
קרם מיוחד לעור רגיש

Baby Skol
מיוחד לתינוקות ופעוטים באריזת שפופרת.

מיוצר בישראל על ידי בלמון בע"מ • המפיצים: חברת נורית בע"מ

יורם ארבל

„מחפשים את קופידון"

תקליט „הד־ארצי"

HED-ARZI

הנדי

(המשך מעמוד 17)

לפני שניגשים למלאכה זו, צריכה להיות בממשלה הסכמה על כך שמוכנים להשיג שלום בלי סיפוח שטחים. אין בעולם הערבי כולו אף גורם אחד — בכוח או בפועל — המוכן או המסוגל לעשות שלום שיביא ל־שינוי ניכר בגבולות ה־5 ביוני 1967.

(ואל נא תשכח, חייל: כאשר יצאנו לאותה מלחמה, שהיתה מלחמת־מגן הכרחית, אמרו לנו ראש־הממשלה לוי אשכול, ושר־הביטחון החדש, משה דיין, ש־אנחנו יוצאים להגן על מדינתנו, ושאין פנינו לשום כיבושים. זה היה ב־5 ביוני, 1967.)

הממשלה מורכבת מכמה וכמה מפלגות. יש בין שריה הרוצים לספח לישראל את כל השטחים המוחזקים, מקנטרה ועד קונייטרה, והמוכנים לוותר לשם כך על כל סיכוי של שלום לדורות. יש גם שרים הרוצים לספח חלק ניכר מן השטחים, אם כי לא את כולם („תוכנית אלון").

כל עוד אין לנו ממשלה שתחליט שהיא מוכנה לפנות את כל השטחים תמורת שלום ואחרי שלום, אין מה לחשוב על שלום.

לכן לא נקטה ממשלה זו בשיטה שהצבענו עליה כדי לתכנן מיבצעי־שלום.

★ ★ ★

אבל, חייל, גם אילו החליטה ממשלה זו מחר כי היא מעדיפה שלום על שטחים, גם אז לא יכלה ללכת בדרך שתארתי אותה.

מדוע?

מפני שבכל המנגנון העצום של ממשלת־ישראל, על רכבות עוכדיה ועשרות משרדיה, אין אף גוף אחד המסוגל לתכנן מיבצעי־שלום, כשם שמטכ"ל צה"ל מתכנן מיבצעי־מלחמה.

זוהי האמת הפשוטה.

לפני תריסר שנים הצעתי לממשלה להקים מיניסטריון מיוחד, בראשות שר, שירכז בידיו את כל העניינים הנוגעים להשגת השלום בין ישראל והעולם הערבי.

אמרנו: רק במשרד כזה אפשר יהיה לרכז את מאות המומחים הדרושים — מומחים לענייני ערב, מומחים למודיעין, מומחים לתעמולה, מומחים לפעולות מחתרת ולבעיות כלכלה וחברה — שבלעדיהם אי־אפשר לתכנן שום מיבצע מדיני רציני כלפי העולם הערבי.

קראנו לכך: מטכ"ל בלבן, ואמרנו שיתכנן ויבצע מיבצעי־שלום כשם שמטכ"ל התאקי מתכנן ומבצע מיבצעי־מלחמה (ולוואי באותה יעילות!).

הצעה זו לא נתקבלה עד עצם היום הזה — לא לפני מלחמת ששת־הימים, ולא אחריה.

בוודאי, יש כל מיני מוסדות המטפלים בבעיות ערביות. יש מוסדות המטפלים בערביי ישראל. יש המימשל הצבאי בשטחים המוחזקים. יש אגף המודיעין של צה"ל ושרותי הביון למיניהם.

אך כל אלה עוסקים בעניינים המסויימים המוטלים עליהם. אף אחד מהם אינו ערוך ומזכן לטפל בבעייה העיקרית: לתכנן ולבצע מיבצעים פוליטיים בעולם הערבי, כדי להשיג שלום.

★ ★ ★

מכיוון שזה כך, נתון העניין החשוב ביותר של חיינו — של חיינו, פשוטו כמשמעו — בידי חובבים.

הדיונים בכנסת על ענייני השלום אינם שונים מן הוויכוחים בקפה ברחוב דיזנגוף, או בשק"ם של יחידתך. אותה רמה, אותן הסיסמאות, אותו היידע.

על ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת אמר משה דיין, לפני שלוש שנים (כשעוד היה באופוזיציה) שאינו בא לישיבותיה, מפני שזה ביזבוז זמן.

הממשלה מורכבת מ־22 יחודים טובים, ראשי־מפלגות, שרבים מהם הם מומחים לשטחים רבים — אך אף אחד מהם אינו מומחה מעודכן לעולם הערבי.

הנאומים באסיפות מפלגתיות, המאמרים בעיתונים, השידורים ברדיו — כמעט כולם הם פרי ידיהם של אנשים שלא עסקו מעולם באופן מיקצועי, שיטתי ותכליתי בבעיית השגת השלום, באותה מיקצועיות ושיטתיות שבהן עוסק כל קצין זוטר בצה"ל בתפקידו שלו.

משרד־החוץ, שעליו מוטל תפקיד זה, כביכול, עסוק עד מעל לראש ביחסים עם מאה מדינות ועשרות מוסדות בינלאומיים. אין בו יותר מאשר חמישה אנשים העוסקים באופן מיקצועי ובלעדי בענייני־ערב — ואלה מתחלפים תדיר, מרוב תיסכול.

ובאותה שעה מסתובבים בארץ מאות מזמחים ממדרגה ראשונה, שיכלו להוות צוות מצויין לתפקיד זה.

מסתובב בארץ איש כמו ירוחם כהן, שגמאל עבד־אל־נאצר הזמינו אישית לבקרו בקאהיר כמה פעמים. מסתובבים בארץ עשרות אנשים שהכירו מקריב אישים מרכזיים בעולם הערבי. יש מומחים מצויינים לתעמולה, שאיש אינו מפעילם. יש מוחות פוליטיים מעולים, המבוזבזים בחברות מיסחריות.

תאר לך את התמונה הזאת:

ברגע זה מוטלות במגרות צה"ל — כמו בכל מטכ"ל צבאי בעולם — מאות תוכניות מגובשות למיבצעים שונים, לעת מצוא. אם יהיה פתאום צורך, אפשר לשלוף את התוכנית המוכנה מן המגירה.

אך ברגע זה אין אפילו תוכנית אחת למיבצע־שלום בשום מגרה, בשום מוסד.

כי אין אף מוסד אחראי לכך — ומשום אין מגירה.

★ ★ ★

לא, אנחנו איננו חכמים יותר מאחרים, ואיננו שוחרי־שלום יותר מאחרים.

אבל אנחנו הקדשנו הרבה־הרבה שנים מחיינו ללימוד הבעייה האחת הזאת: בעיית השלום.

אנחנו רואים בכך בעייה מעשית, ואנחנו ניגשים לכך באופן מעשי.

במשך הרבה שנים קיימנו מאות מגעים עם מנהיגים ערביים. אנחנו יודעים מה הם חושבים, למה הם מסוגלים — וגם למה אינם מסוגלים.

גיבשנו תוכניות. לא אוסף של מליצות, אלא תוכניות ממשיות, תוכניות־מיבצע המוכנות לביצוע.

יש בידינו שתי תוכניות מגובשות להשגת שלום בשעה זו:

תוכנית א', שאנו רואים בה את הפיתרון הטוב ביותר: הקמת מדינה פלסטינית בשטחים המוחזקים, תוך הסדר ביטחוני, כלכלי ומדיני עם ישראל.

אין זה מיקרה שאדם בעל מוח צבאי מעולה כמו האלוף מתי פלד, או מדען בעל מוח מאומן כמו הפרופסור יעקוב טלמון, דוגלים אף הם בתוכנית כזאת.

תוכנית ב', הנראית לנו פחות, אך הקלה יותר לביצוע: ניצול יוזמת ארבע המעצמות כדי להגיע למשאומתן ישיר, ולשלום ישיר, עם ממשלות־ערב הקיימות.

בכך דוגלים, כידוע, ידידינו הטובים ביותר בעולם, ובעיקר ממשלת ארצות־הברית.

היינו רוצים להגיש תוכניות אלה למוסד מוסמך, כדי שיבחן אותם במיבחנים האכזריים ביותר של ההגיון הקר.

למרבה הצער, אין בממשלת־ישראל אף מוסד אחד המסוגל לכך, או אף המעוניין בכך.

★ ★ ★

חייל, מה הוא מצב העניינים כיום, חייל?

מדוע אנחנו פונים אליך?

מפני שאתה חייל, אתה חושב כחייל, ואתה תיטיב להבין את גישתנו יותר מכל הקשישים, שאינם אמונים על מחשבה חדשה, צלולה ומעשית.

ומפני שאתה, החייל, הנך קודם כל אזרח צעיר — וכאזרח צעיר יש לך השפעה עצומה על קביעת דמות המדינה בשנים הבאות.

כל הארץ חזית. כל העם צבא. כל חייל חושב.

שלום,

אורי אבנרי.

אם את – נועזת אז בלי כלום.
אם לא – אפשר עם בגד־ים –

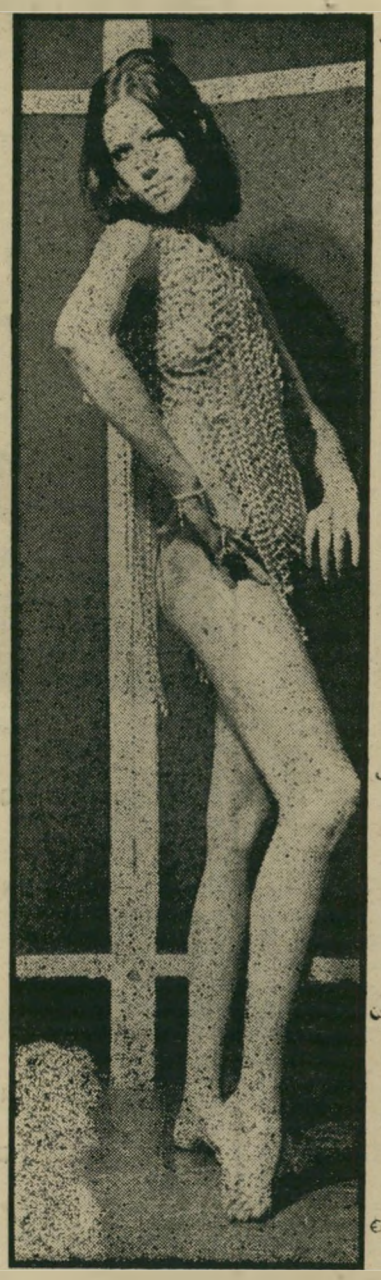

סמדר דרור מדגמנת שימלת שרשרת מיני ב־צבע כסף, ניתנת ללבישה עם מכנסיים או בלעדיהם. להשלמת המערכת: תכשיטי־שר־שרת לידיים ולרגליים ופיאה משרשרות.

השרשרת באה!

כפו כל שיגעון ראוי לשמו, הגיעו עתה לישראל גם בגדי־השרשרת. כרגיל, באיחור קל של כמה חודשים, אך לזה אנו כבר רגילות. לאחר המראת השקוף, שעטף את נשות העולם בבדים שקופים למחצה, והמראה הרטוב, שחפיץ את חבד החדש, תנראה תמיד כאילו יצאת זה עתה מחמים, הפך עתה מראה השרשרת ללהיט האחרון: חולצות שרשרות, חצאיות שרשרות, פיאות — כן, פיאות — משרשרות, ואפילו שרשרות למותניים משרשרות. בלונדון יכולה כיום יפתפיית לעבור ברחוב לבושה בשימלת־שרשרת — ר ק בשימלת־שרשרת, ורק לשם הרושם כמובן — ואיש לא יניד עפעף, מלבד התיירים הישראלים שיזילו ריר, ונשותיהם שיגידו ,פוי, איזה גועל־נפש.' האמת היא שמעטות חנועזות המעיזות ללבוש שימלת־שרשרת לגופן־ העירום. לרוב היא נלבשת על ביקיני או מכנסי־גרביים בצבע העור.

בעוד שקשה להניח שחשרשרות אידיאליות לצעדה ברחוב, אין ספק שהן דבר גדול במסיבה או כשאת מארחת. יש בהן משיכה מיוחדת בכך שהן ממתכת, דבר הנותן אסוציאציה של בגדי העתיד והשתייכות לתקופת החלל. שלא לדבר על הקסם והמיסתורין של גוף עירום, או דמוי עירום, החוזר ומתגלה עם כל תנועה.

מחיר התענוג, מיובא מאנגליה, בבוטיק ,,ביבה'' התל־אביבי: בולרו בצבע זהב — 150 ל"י. חצאית בצבע זהב — 75 ל"י. שימלה בצבע כסף — 175 ל"י.

הקיץ בא! זמן לצאת לפיקניק וטיולים.
ואם יוצאים לדרך... מה רבה תהיה
ההנאה אם הארוחות יוכנו בקלות ובמהירות
עם מוצרי "ויטה"
המיועדים לפיקניק וטיולים.
מה שעליך לעשות הוא רק לפתוח את
הקופסא (מצוין כמאכל קר או חם) ו...בתיאבון.

מוצרי "ויטה" לטיול ולפיקניק

1. כיסוני בשר. (רביולי)
2. שעועית אפויה, (במיץ עגבניות או ברטב בשר)
3. קרעפלך.
4. ספגטי, (במיץ עגבניות או ברטב בשר)
5. לפתן חצאי מישמיש.
6. לפתן חצאי אפרסקים.

קיץ קל עם ויטה

***שימורי "ויטה"**
על טהרת החמרים הטבעיים בלבד
ללא חמרי שימור או צבע מאכל.

רוצה בשיער נהדר? כל התכשירים בעולם לא יעזרו לך, אם לא יהיה לך שיער בריא. שיער חולה אינו יכול אף פעם להיות יפה, משיי, נעים ליטוף.

משום כך, עמדי על המשמר: כרגע שמופיעים בשערך סימני מחלה — טפלי בהם מייד. כדי לעזור לך בכך, מגלה לך „עולם האשה" מה הם הליקויים העלולים לפגוע בעטרת ראשך, ומה הם הסימנים הראשונים המצביעים בכל מיקרה על הסכנה.

איך לשמור על עטרת ראשך

גם להיגרם עקב מחלות שונות בעור הקרקפת. אם למולך זה המיקרה אצלך, ניתן לרפא אותו, או לפחות למנוע הרעת המצב.

הקרחת השלישית, זו המופיעה באיזורים מוגבלים, נגרמת לרוב כתוצאה מעצבנות ומתח נפשי. צרה זו יכולה לקרות לכל אחת, בכל גיל. היא קשה לריפוי, אך טי־

לאבחן מצב זה פשוט על־ידי מישוש השיער באצבעותיו, ואז יש להניח שימליץ בפניך להתייעץ עם רופאך, בהתחשב בכך ש־אנמיה אינה מזיקה לשיער בלבד, אלא לכל הגוף. הטיפול שתקבלי מרופאך יכלול מן הסתם זריקות כבד, ויטאמינים וטבליות ברזל, בנוסף לדיאטה נכונה, שגם היא חיונית לשמירת בריאות השיער. דיאטה נכונה חייבת להיות עשירה בפרוטאינים ודלה בשומן מן החי. סוכר הוא האוייב הגדול ביותר של שיערך. אולם בעיקר עלייך להקפיד על הפרוטאינים.

הפרוטאין חיוני כל־כך בגלל שהוא הינו למעשה החומר המרכיב את השיער. השיער בנוי מפרוטאין בשם קאראטין. (קראטוס ביוונית פירושו קרן). התהליכים החימיים בגופך המייצרים את הקאראטין זקוקים לפרוטאינים, הרבה פרוטאינים. רק כך יהיה לך שיער בריא, עור בריא, ציפורניים ברי־אות.

כאשר הקאראטין הזה מכסה את שיערך בצורה אחידה, את בעלת שיער חלק. כאשר הוא מרוכז יותר בצד אחד של השערה, נופל בחלקך להיות מסולסלת.

את הפרוטאינים החיוניים את יכולה ל־הוסיף לשערך לא רק באמצעות מזון, אלא גם ישירות. מזה דורות נוהגות נשים לחפוף את שערן בחלמון־ביצים. השיטה פשוטה: את חופפת את שערך קלות במים פושרים ושמפו, אחר שופכת על שערך את החלמון ומורחת אותו על כל שטח הראש על־ידי עיסוי קל. במצב זה את נשארת במשך רבע שעה, אחר שוטפת פעמיים במים פושרים.

★

קשקשים

אלו הם פיסות עור מת מקרקפתך. קוד־קוד נורמאלי משיר את העור המת ברסיסים זעירים שאין להבחין בהם. אך כאשר המצב הנורמאלי הזה משתבש, הופכים הרסיסים לחתיכות גדולות. הסיבה הנפוצה ביותר: הפרעה בקצב הצמיחה של השיכבה העליונה של עור הקרקפת, תהליך הידוע בשם קראטיניזציה.

כאשר את מגלה אצלך קשקשים, חיוני הוא שתנקי את שיערך מהם בעזרת שמפו נגד קשקשים כלשהו. אם כעבור זמן מה הקשקשים אינם נעלמים, פני למומחה־לשי־

(המשך בעמוד 32)

קרחת

זהו כמובן האסון הנורא ביותר. קיימים שלושה סוגים של אסון זה: ישנה קרחת הנגרמת משוט עקב זיקנה, ישנה קרחת טרם זמנה, וישנה קרחת חלקית, סה ושם. הסוג הראשון אינו ניתן לריפוי. הסוג ה־שני, אם הוא צץ אצלך מסיבות תורשתיות, גם כן אינו ניתן לריפוי. אולם הוא עלול

פולים מסויימים, כגון קרניים אולטרה־סגו־ליות, עשויים לעזור.

★

אנמיה

מחלה זו יכולה לגרום לשערך לאבד את רכותו וגמישותו, ולהחליש אותו. מומחה לשיער (טריקולוג'יסט) מסוגל בדרך כלל

המיפלצות שלי

זה כבר שלושה ימים שהשן של דנה משגעת לנו את כל הבית. לא לבלוע ולא להקיא: מתנדנדת, מתנדנדת, כל רגע חוש־בים הופ — הופ — ובסוף לא הופ ולא

השן מתנדנדת - וכולנו איתה ביחד

בסיח. מובן מאליו שפרשה כזו היא עניין לגברים, לא לי.

„דנהילה, בואי אני אוציא לך את השן," הציע בעלי באבירות.

„לא רוצה." זעקות עד לב השמיים.

„טוב, מה את צורחת כל־כך, רק שאלתי, לאו" התרגז בעלי.

„אבל אני לא יכולה לאכול," ייבבה ה־קטנה.

„תאכלי רק על הצד השני," הציע אריק בכורי.

רעיון מצויין. דנה התחילה ללעוס על הצד הבריא — ולפתע שוב יללה: „התבל־בלתי ולעסתי עם השן," היא גונחת.

★

למחרת שינתה הקטנה את דעתה: „טוב, אבא, תוציא לי את השן," הכריזה מייד בבוקר. בעלי ניגש למלאכה בפסיכולוגיה: „קודם אני רק אגע בה בשביל לבדוק," הסביר. הקטנה, חיורת אך נחושה להיות גיבורה, נידנדה בראשה לאות הן, פיה פעור לרווחה. עוזי בדק את המצב בעדינות, הכ־ריז בקול: „טוב, היא מתנדנדת באמת."

עוד נידנוד בראש. עוזי מתחיל למשוך. ידו רועדת, פיו קמוץ במתיחות עילאית, ועינו על פרצוף בת הזקונים שלו, נכון לחדול ברגע שזו תשמיע הגה. אלא שזו לא משמיעה הגה. עוזי מושך, מוסיף ומושך — כלום. הקטנה לא צורחת והשן לא יוצאת.

אחרי שניות ממושכות, רוויות דממה ומתח, מתייאש בעלי: „היא עוד יושבת חזק מדי," הוא קובע את הדיאגנוזה שלו. „צריך לחכות עוד כמה ימים."

„לא רוצה..." מזדעקת הקטנה, „הש־תגעתם?"

„טוב, טוב, לא צריך לצרוח," אני מת־ערבת. „אז את יודעת מה? בואי נלך לרופא, והוא יוציא לך את זה — בכלל בלי כאב."

הקטנה רק תקעה בי מבט, וזה הספיק להחניק את הרעיון באיבו.

„טוב אז מה את רוצה," התרגז פיתאום על הילדה אחיה המבוגר. „לאכול את לא יכולה, לא לאכול את לא יכולה, לרופא את לא רוצה, אבא ניסה וראית שאי־אפשר — אז מה את סתם מבלבלת את המוח? תוציאי אותה לבד ודי."

„טוב, בלי טובות," נעלבה דנה. בתנועת כעס היא הכניסה את אצבעותיה לפה, תפסה את השן הכואבת, נתנה משיכה — והשן היתה לפתע מונחת בכף־יד.

אז אני שואלת אתכן — אלוהים לא עו־שה מאיתנו צחוק לפעמים?

עטרת ראשך

(המשך מעמוד 31)

ער. החמרה במצב יכולה לגרום לחתכים בעור ודלקת.

★

נשירת שיער

לרוב, הנשירה היא תופעה זמנית, המתגלה בדרך כלל בחורף, ואין לה כל משמעות. אבל כאשר את מבחינה שהמסרק או המברשת מלאים פיתאום שערות בכמות רצינית, כדאי שתמהרי לרופא. כך מתחילה לפעמים קרחת מקומית.

★

חום

האוייב הגדול ביותר: כל מומחי־השיער אחידים כיום בדעתם כי החום מזיק לשיער. משום כך, כשאת חופפת, השתמשי במים פושרים, אף פעם לא חמים. במספרה הקסידי שהילדה שחופפת לך תשתמש גם־כן במים פושרים בלבד, ואל תצאי מתחת מייבש־השיער לפני ששערך יבש עד הסוף.

כובע או מיטפחת הדוקים לראשך, במשך שעות רבות, הם צורה נוספת להזיק לשיער: הם אינם מאפשרים איוורור, גורמים להתחממות הראש ומחלישים את השיער. הכי יעילים ונעימים.

ואחרונה אחרונה חביבה, כמובן — השמש. בלעדיה אין לנו אומנם חיים, אבל לשערך היא אסון. הישמרי ממנה.

★

ספחת

פסוריאזיס בלע"ז:

מחלת־עור זו היא פסיכוסומאטית בהרבה מיקרים, אך יכולה לפעמים לעבור גם בירושה: אין לה כל מרפא. המקסימום שניתן לעשות: להגביל את התפשטותה. היא תוקפת אותך לרוב בעיתות־מתח. סימניה: איזורים בהירי־צבע ואדמומיות דלקתית בעור הראש.

★

סבוריאה

להפרעה זו שתי צורות: האחת מתבטאת ביובש מופרז של השיער, השנייה בשמנוניות יתירה. השיער מקבל את שמנוניותו ולחותו מבלוטות המייצרות את החומר השומני המיוחד ומפרישות אותו לתוך שורשי השערות. כאשר חלה הפרעה בפעולת הבלוטות האלה והן מפסיקות לייצר את השומן בכמויות הדרושות, מתפתח הליקוי הנקרא סבוריאה בגירסתו „היבשה": שיערך נעשה יבש, נוקשה ושביר ושימלתך מתמלאת ים של קשקשים.

כאשר הליקוי בבלוטות הוא בכיוון ההפוך, והן מייצרות עודף חומר שומני — ששמו, אגב, סאבום — נעשה שיערך משומן ללא הרף. ולא רק שיערך: גם הפנים והקודקוד הוסכים משומנים בצורה לא נעימה, ועל הפנים מופיעות גם נקודות אדומות דלקתיות.

דלקת עור סבוריאית עלולה להתפתח גם כאשר את מזניחה קשקשים ואינך מקפידה לנקות אותם, אפילו כשאינם דלקתיים לכשעצמם. הסיבה: הקשקשים חודרים לפיצוצים בעור הקודקוד, גורמים שם לדלקת.

★

אקזמה

זוהי צורה חמורה של סבוריאה, שבה שטחים מקודקוד נעשים אדומים ודלקתיים. אל תצפי מאקזמה לחלוף מעצמה. התייעצי עם רופא־עור או מומחה־לשיער.

★

לסיכום, זיכרי אם כן: אין ספק שחשוב שתספלי בשיערך כמו שצריך. דיאטה נכונה, הישמרות מחום מיותר, ושמירה על עצבים רגועים — אם את אחת מאלו שיודעות איך עושים זאת. אבל חשוב מכל אלה — שמירה על שיער ב ר י א. ברגע שאת מגלה סימנים שהוא חולה — פני לרופא או למומחה־לשיער.

וכאשר את פונה אליהם, אל תשכחי לספר להם אם את מקבלת תרופות בקשר למחלות אחרות. שכן כל תרופה שאת לוקחת משפיעה על שיערך. כפי שידוע כבר כיום, ניתן לגלות בשיערך או בציפורנייך כל חומר כימי או רעל שהגוף ספג. ולפעמים רפואה שעוזרת לחולי אחר שלך, יכולה לגרום נזק לשיערך. אפילו האספירין הקטן שאת לוקחת כשיש לך כאב־ראש, מגיע כעבור כמה שבועות לשיערך, וניתן לגילוי שם.

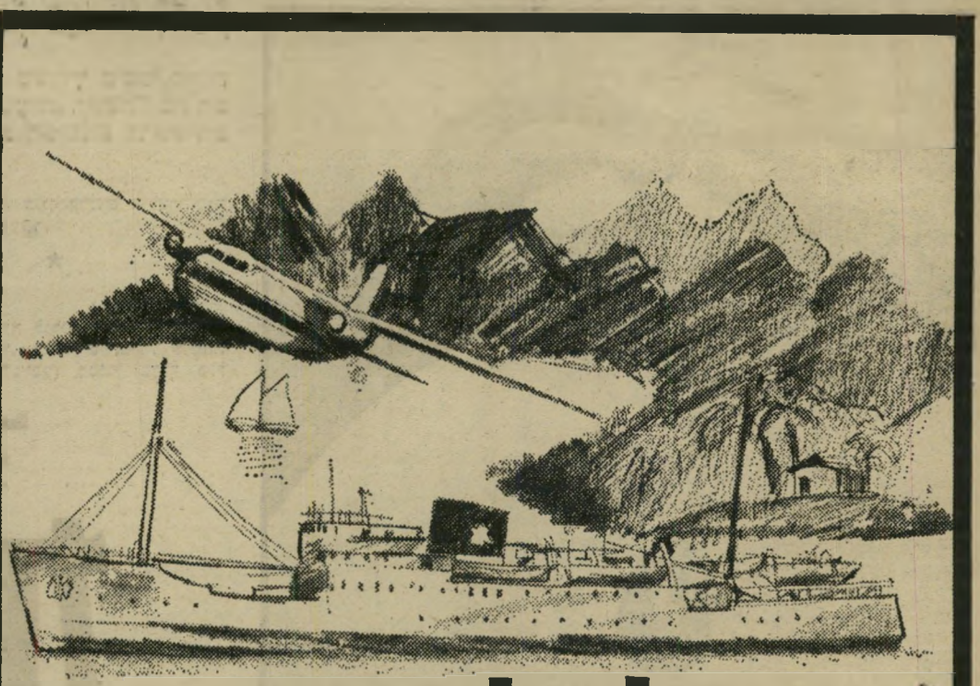

כל חלומותיך בחופשה אחת

ארקיע שמחה להציג בפניך תכנית נופש חדשה. הכוללת טיסה, שייט וסיורים באילת ושרם־אל־שייך ב־6 ימים ו־5 לילות.

חופשה של 4 ימים באילת עם סיור מקומי. הפלגה לשרם־אל־שייך באוניה „היי דרומה" וסיור במקום. טיסה משרם־אל־שייך לת"א.

אירוח מלא 3 ארוחות ליום, סידורי לינה בבית מלון באילת.

מחירים נוחים, הנחה ניכרת לזוגות בירח דבש.

פרטים והרשמה:

תל־אביב:	רח' החשמונאים 88,	טל:	30771—2
תל־אביב:	רח' פרישמן 11,	טל:	226640—231735
ירושלים:	רח' יפו 19,	טל:	25888
חיפה:	רח' איבן סינא 4,	טל:	67722—3
נתניה:	ככר העצמאות 7,	טל:	3644
צפת:	רח' ירושלים מול מלון הרצליה	טל:	31128
אילת:	בשדה התעופה	טל:	2141—2

או אצל סוכן הנסיעות שלך

ארקיע

קוי תעופה לישראל בע"מ

האושר בביתך — SWIPE!

מוצר הפלא המהפכני המנקה הכל: רצפות, קירות, כיורים, בדים, בגדים, טפטים, ריפוד, כיריים, כתמי שומן, זיעה ודם, ואפילו את מנוע המכונית!

10 ל"י בלבד — וה־SWIPE שלך, במיכל שיספיק לחצי שנה לפחות!

טלפני 624983, והסוכן יבוא לביתך (או כתבי ל־SWIPE, — ת. ד. 29232, תל־אביב).

חיש־קל ובהצלחה בטוחה
(ב־8 שעורים של שעתיים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית
ב־אולפן גרג (בר־קמא).

תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209
ירושלים: „הפקידה", בצלאל 18
חיפה: „במעלה", שמריהו לוין 30

קורס חדש ב־20.7.69!

העולם הזה

קולות בגלי צה"ל

אסיר חדש בסינג סינג

ל פני יותר משש שנים, כאשר שאלו תלמיד בית־ספר מה זה חיפושיות, היתה התשובה האפשרית היחידה: מין חרקים שחורים, בעלי שריון קשה, הזוחלים בשדה. אבל אם תשאלו אותה שאלה כיום, תהיה התשובה המתקבלת יותר על הדעת:

רג'ואן

החיפושיות! להקת־קצב אנגלית מפורסמת! אותו דבר היה קורה לו הייתם שואלים, לפני חצי תריסר שנים, כל צעיר מתבגר, מה זה סינג סינג? הוא היה עונה לכם שזהו בית־הסוהר המפורסם בארצות־הברית.

היום היו רבים משיבים לשאלה: "סינג סינג? זאת להקת־הקצב הכי מפורסמת בישראל!"

כי להקת הסינג סינג היא כיום נכס ברזל בתודעתו של כל חובב פיזמונים ישראלי. מאז הגיעה אלינו, לפני שש שנים, הסכה באופן קבוע, למכתיבת הטון בכל מה שנוגע לעולם הפיזמונים. כל כך התרגלנו אליה, עד שכימעט שכחנו כיצד באה אלינו, והפכה חלק קבוע מנוף עולם הפופ הישראלי.

מי שחושב שהעלייה מארצות הרווחה היא פטנט חדש — אכן טועה טעות חמורה. לפחות בשטח הפופ היו הברי להקת הסינג סינג החלוצים הראשונים שהעדיפו לעזוב את כיר הבשר באנגליה, ולהביא את היידע והכישרון שלהם לצולם־הקצב הישראלי הנחשל, שלפני חצי תריסר שנים.

ראשונים תמיד
ה"סינג סינג"

ת מיד היה להם אופי חלוצי. שאיפה להגיע ראשונים לכל מקום. להיות ראשונים בקפיצה על גל כל אופנה חדשה. באנגליה הם היו הראשונים שיצאו להביא את בשורת הטוויסט לחובבי המיקצב הבריטיים. באותם הימים הם היו נקראים עדיין הניו־יורק טוויסטרס, והם הדגימו את המיקצב המתפתל בכל רחבי בריטניה.

כאשר דעך שיגעון הטוויסט, חיפשו אחר חדש. אז באה להם לראשונה ההצעה לעבוד בישראל. ששון רג'ואן, מי שמשמש עד היום כאמרגנם, קיבל אותם מידיו של אחד האמרגנים הבריטיים הגדולים, טיטו ברנס, כדי לערוך שורת הופעות יחד עם שני זמרים אחרים: פאפי וול שנון.

לששון היו אז תוכניות גדולות. הוא פתח מועדון־קצב על שפת ימה של תל־אביב, קרא לו בשם סימן שאלה. הוא קיווה להפוך את המועדון להיכל־הקצב הראשון בישראל. אבל העיתוי לא היה נכון. בני הנוער, הממלאים כיום את הדיסקוטקים, טרם הבינו או כיצד בזיוק מעכלים את זה. התוצאה: סימן השאלה הפך לכישלון עובדתי.

אבל כל זה — בתוספת עזיבתם הפתאומית של פיפי וול שנון — לא ייאש את ששון ולא את חמשת חברי הסינג סינג דאז. אחד מהם, הסאכספוניסט, החליט, מחברי הלהקה החתיקים, וולי וביקס, לנצל עמיתיו גמרו אומר להמשיך ולהיאבק.

ששון זז דרומה, פתח את הדיסקוטק הראשון ברחוב הגר"א בתל־אביב. אולם המשטרה, שאז — כמו היום — לא גילתה חיבה יתירה למוסד לחדש, הביאה לסגירתו. לאחר תקופה קצרה של רגיעה צצו ועלו הסינג סינג מחדש, במועדון־לילה שהיה אף הוא הראשון ברובע, המאכלס כיום את רוב הדיסקוטקים של תל־אביב. מועדון האמא המתגלחת, ליד גחל אילון.

לאט לאט הלכו חברי להקת סינג סינג ו־ תקעו שורשים עמוקים יותר ויותר בעולם־הקצב הישראלי, ולידם החלו לצמוח השתי־לים הרכים הראשונים של להקות־הקצב הישראליות. שיטת עבודתם היתה מושתתת על קביעת ישראל כבסיס הקיץ, ממנו יצאו להופעות בחו"ל בחודשי החורף. בכל מקום אליו הגיעו — מפרס במזרח ועד הארצות הסקאנדינאביות במערב, זכו להצלחה עצומה. אולם מעולם לא חשבו לותר על ישראל כבסיס הבית שלהם.

התאקלמותם בישראל היתה כה שורשית ועמוקה, עד שלסני כשנתיים נישאו שניים

להקת ה"סינג סינג"

אומנם, לעזוב ולחזור לאנגליה. אולם שאר

ישראל נתנה
סיפוק ובריאות

ד ייב סבור שמצבה של להקת סינג סינג טוב כיום ממצבן של להקות בריטיות אחרות, המנסות לפלס את דרכן בעולם הפיזמונים באנגליה. "אין כיום אף להקה בריטית היכולה להצהיר כי יש לה עבודה קבועה משך כל ימות השנה. לנו יש תמיד חוזים לשנה מראש, ואנו מופיעים, לעיתים, פעמיים־שלוש ביום."

לאחר פרישתם של וולי וביקס הצטרפו לסינג סינג שני חברים חדשים, פיטר צ'אני ודייב אלן, שהכירו את הסינג סינג בעת סיבוב ההופעות שלהם בגרמניה, לפני למעלה משנה. השבוע קיבלו חברי הלהקה לשוררותיהם אסיר חדש — דוד רג'ואן, שכל דמיון לקשר משפחתי בינו לבין ששון רג'ואן, איננו מיקרי בהחלט. הוא בן דודו.

דוד (19) מוכר לחובבי־הקצב מהימים בהם היה חבר בלהקת המסרות ובלהקת השמנים והרזים. הוא היה עסוק בחזרות עם להקת השוקולאדה, כאשר באה לו הצעה הקוסמת להצטרף כבאסיסט ללהקת הסינג סינג. "ששון בא אלי עם ההצעה, כשישבתי בקפה נוגה בתל־אביב," סיפר. "כששמעתי מה הוא רוצה ממני — כימעט נפלתי מהכיסא. כמובן שלא חשבתי פעמיים, עזבתי את כל ההצעות האחרות — והצטרפתי לסינג סינג."

...כשבחצי גרוש היה נבל

חבר להקת המ, **פיט מאונשנד,** על הגאון שיתפוס את מקומם של החיפושיות **ואלביס** בעתיד: "הוא בוודאי יתגלה באמריקה. באנגליה אין כיום אווירה מתאימה לצמיחת גאונים בעולם הפופ." ● השוואה מגוחכת של מבקר הרדיו **בן־עמי בידיעות אחרונות,** שהציג את מאבק הפופולאריות בין **יהורם גאון** לבין **אריק איינשטיין** בתוכנית **ברוב קולות בגלי צה"ל** — כתחרות בין קבוצת כדורגל לקבוצת כדורסל על האליפות. באנגליה ובארצות־הברית נערכים מישאלי פופולאריות בין הזמרים השונים בסיגנונם יותר מאר ק ויהורם. הבנה רבה יותר לאותה תוכנית גילתה, לעומת זאת, מבקרת הרדיו של **הארץ, הדה בושם.** ● חובבי הפיזמונים בארץ לא יחמיצו, כמובן, את תוכנית הטלוויזיה של **תום ג'ונס,** שתשודר בטלוויזיה הישראלית מחר (יום חמישי). ● חבר להקת **התנועה, כאוו בוואן,** חגג את החזרת רשיון הנהיגה שלו, לאחר שנת־שלילה, ברכישת מכונית רובר 2000. ● סיסמת חברת התקליטים **תפוח** היא: "המוסיקה שלנו — חזקה ממיליים". ● המכירה של **חזור** בכל רחבי העולם מתקרבת ל־3 מיליון עותקים. ● **רוברט סטיבוור,** אמרגנם של הבי ג'יס, חוזה עתיד גדול ללהקה חדשה שהקים, והנקראת **טין־טין.** ● מסתבר שהנבל לא נעלם מהעולם יחד עם חצאי הגרוסים, עליהם היה מוטבע. השבוע הגיעה ארצה אמנית־הנבל הבריטית **רוזלין גדר,** המננגת נעימות פופ על כלי נגינה קלאסי ועתיק זה. מטרתה: למצוא פיזמוני־קצב ישראליים, לשיבוץ בתקליט מארין־גנן שלה. ● **רמי ניר,** שהוציא השבוע תחליט חדש, סבור שעדיין אין תחנות הרדיו מקדישות מספיק שעות שידור לפיזמונים עבריים. ● **מוטי גלעדי** מבקש להודיע לכל מעריציו, כי אפשר לשלוח לו מכתבים לפי הכתובת "סולן", בלוק 24, תל־אביב. ● הדואט משמשמיעים **עליזה עזיקרי ודייב קארול** בהופעותיהם במועדוני לילה, מולידים את המחשבה שהם עשויים להיות צמד מוסיקאלי מוצלח.

גלר

במדינה

ארץ-ישראל

הנציג הנכבד

מפלסטין

הטיעון הישראלי הרשמי הוא שהערבים המתגוררים בגדה המערבית של הירדן אינם עם. אין דבר כזה הנקרא עם פלסטיני, אין ישות פלסטינית, אין מנהיגות פלסטינית. משום כך ברור מאליו כי אין צורך גם במדינה פלסטינית.

מה חושבים על כך בעלי הדבר עצמם? השבוע פירסם העיתונאי הערבי מוחמד אבו־שלבאיה מאמר ארוך בעיתון המזרח־ירו־שלמי אלקודס, בו תבע לשגר לאו״ם מייד משלחת פלסטינית. הוא אף טרח והכין למ־

עיתונאי אבו־שלבאיה
שיחרור העיר...

ען המשלחת את נאום הבכורה שלה, בזו הלשון:

״אחינו חברי האו״ם: ידוע לנו שכולכם כאן מייצגים מדינות ריבוניות ואילו אנחנו לא. במדינותיכם שולטים עמיכם במצב. ואילו עמנו, מחציתו פליטים סוגרים על־פני כל כדור־הארץ, ומחציתו תחת שילטון כיבוש. ביתנו, אדמתנו, מולדתנו, זכותנו להגדרה עצמית — כולם נתונים בידי אסוף־רוספסים, ואנו הסכנו לכדור מישחק בידי זרים, לנוצה הנישאת לכל רוח.

שתי ירושלים. ״אחינו חברי האו״ם: ודאי תסכימו עימנו שאף עם לא ישלים עם גורל כזה. לוא היה גורל כזה נופל ב־חלקו של אחד מכם, הייתם קמים להילחם כדי לשנותו. אנו, בני העם הפלסטיני, רו־צים גם כן להיות אדונים לגורלנו. אנחנו שוחרי שלום. למעשה, אין עוד אומה בעו־לם הזקוקה לשלום כמותנו. איננו דוגלים בסיסמאות מאשיסטיות, איננו מאמינים ב־לאומנות קיצונית. איננו רוצים לזרוק לאו־מים אחרים לים. אנו רוצים רק שלא ניזרק בעצמנו לאבדון. נסיבות היסטוריות מסוב־כות הושיבו בארץ־ישראל שני עמים, הפ־לסטיני והיהודי. המצב כיום הוא שהעם היהודי השיג את מלוא זכויותיו, אך עמנו לא קיבל כלום. יכול מישהו מיכם להרהר לעצמו שבזמנו סירבנו לקבל את החלטת האו״ם ויצאנו למלחמה. על זאת אענה לכם שוב, שנמנע מאיתנו להביע את דעתנו של־נו, והרסן היה בידי אפוטרופסים בעלי אינטרסים שונים, ששאפו למירות רבים כאשר יצאו למלחמה, אך אנו היינו הקורבן לה.

״לדעתנו אפשר גם אפשר כיום לבצע החלטות ברוח החלטות האו״ם מ־1948, למ־רות כל מה שאירע במדינת־ישראל. גם את ירושלים אפשר להשאיר כשתי ערים — ואז תהיה לכל עם בירה משלו.

״אנא, למען השלום, עשו למען החלטה זו.״

תחבורה

נהג זהיר מאוד

מדי שנה מחלק משרד־התחבורה תעודות נהג זהיר לאותם אזרחים טובים שנזהרו ולא עברו עבירות כלשהן בדרכים.

השנה הגיעה הזדמנות זו לענקת תעודת נהג זהיר גם לביתו של הארולד שסיינר

המתנה לכל מאורע
שנה - DOXA
להשיג בחנויות המובחרות ברחבי הארץ

SONY
רשתי קול-טלוויזיות-טרנזיסטורים
תערוכת סטראופוניות

אלוף
תכשירי עזר והיגיינה לחיי מין מושלמים

דרוש קטלוג חינם
ש.צ.מ. בע״מ, מפיצים לארוס בישראל
רח׳ המישנה 9·ת״א·טל: 445882.
EROS

מגתניה. הדבר עשוי היה לשמח מאוד את שטיינר — אלמלא שתי עובדות קטנות:

● למרות שהרוציא מזמן רשיון נהיגה, לא החזיק שטיינר מעולם מכונית בישראל.

● מזה שנתיים שוהה שטיינר כסטודנט בחינה.

באר־שבע

עוד גוש

לקראת הבחירות הקרבות, מתחילים ה־יריבים ברחבי־הארץ להתכונן למלחמה. באר־שבע אינה שונה. אלא שבה, נטושים כיום הקרבות הנואשים ביותר לא בין ה־מפלגות היריבות, אלא בתוך מפלגה אחת ויחידה, מפלגת העבודה.

נציגי מפלגת העבודה בעירייה זוכרים יפה שחלקם בא ממפא"י, חלקם מאחדות העבודה וחלקם מרס"י. משום כך, קיימות היום לצד מזכירות העבודה, בת 59 החב־רים, גם שני מזכירויות סמויות.

מישחק הכיסאות. כאילו לא הס־פיקו שלוש מזכירויות, הוקם עתה חוג רעיוני חדש במועצת העירייה בשם ליכוד וקידום. פעולתם הראשונה של חברי ה־חוג: להודיע לשר פנחס ספיר על היוולדם. בחוג החדש משתתפים 32 חברי מזכירות העבודה. מטרתם: "לטהר את העיר מתופעות שליליות ואנשים שליליים." בעברית פחות נמלצת: הם שואפים לסילוקו של ראש העיר הנוכחי אליהו נאוי. בראשם עומד ראובן קריגלר, מנהל קופת־חולים במחוז הנגב, וחבריו הם ברובם מיוצאי אחדות העבודה ורס"י לשעבר.

לעומתם יעמוד הגוש המפא"יניקי הותיק בראשות נאוי. גוש זה מבוסס ברובו על

חיים־שודד־סופר מסורי
...וכיבוש הכפר

ייצוג עדתי, תופעה נגדה יצא הגוש החדש. בינתיים, כמטח נסיוני, מאשימים חברי ה־גוש החדש את התיקים שאלו ניסו, בזמן המיפקד הגדול, להכליל במיפקד גם את טר־פס התפקדותו של דויד חכם — למרות שזה הוצא ממפא"י עוד בבחירות האחרונות.

דרכי אדם

עלילות

הקלגס הבודד

לאחר מלחמת־ששת־הימים התפרסם טו־ראי טוביה מסורי (העולם הזה 1596) יותר מכל טוראי אחר בצה"ל. אולם מסורי לא התפרסם בזכות מיבצעי־גבורה שזיכוהו ב־צל"ש, אלא עקב פעילות מסוג אחר: הוא הובא למשפט צבאי בעתן שוד מזויין, רצח, אונס, ועשרות פרטי־אישום חמורים ביותר.

מיקצועניות. משפטו של מסורי היה יוצא דופן. הצעיר, שכבש לבדו כפר שלם וביצע שם מעללים מסמרי־שיער, החליט לספר את עורך־הדין שניתן לו על־ידי בית־המשפט ולנהל את משפטו לבדו. הוא הורשע, עירער פעמיים, וניהל את משפטו בצורה מיקצועית ביותר, הצליח לסתור עדויות רבות, ביניהם אלו של אנשי המש־טרה־הצבאית. התוצאה: הוא הצליח לספוג שלוש שנים בית־סוהר.

מתוכן, ישב מסורי שנתיים, לאחר שנוכ־תה לו תקופת השליש. הוא לא ישב בטל: במשך זמן ישיבתו בבית־הסוהר, העלה מסורי קורות חייו ומשפטו על הנייר. יש לו כבר אפילו שם לסיפרו — ללא ספיגור. כל מה שחסר לו עתה, הוא מו"ל שיוציא את סיפרו לאור.

יחדיו עם BON

הספריי-דיאודורנט הפעיל, המרענן כל יום מחדש

יחדיו עם BON — הספריי־דיאודורנט הפעיל המרענן כל יום מחדש. עבורך ועבורו, לכל אירוע, בכל מצב, מונע „ריח גוף". מכיל תכשיר מגן מיוחד לעור העדין ובושם מיוחד מבית היוצר של מיטב יצרני הבשמים באירופה.

ח „בוקר לגבר
הפעיל והנמרץ
ברית צעיר וספורטיבי

ס „בוקר לאשה
לשעות היום
מכיל בושם
קל ונעים

ח „בוקר לאשה
לשעות הערב
מכיל בושם צרפתי
מעודן

מבצע פרסים מיוחד לקוני BON בחודש יולי 69'

500 ל"י במזומן ו־100 אריזות שי של BON יוגרלו בחודש יולי בין אלה שיש־לחו 3 תוויות ממוצרי BON (סיסי ספריי־BON, ספריי דאודורנט־BON, קצף גילוח־BON, אינטים אירים־BON) לת.ד. 16274 עבור „מבצע BON".
דרשו את BON בספריי דאודורנט הפעיל בפרפומריה שלכם.

הסברה בעמ

אוהד!

אנחנו יוצרים כוח חדש. עזור לנו. מלא! גזור! ושלח!

תנועת העולם הזה חזה כוח חדש, ת. ד. 136, תל־אביב

☐ אני מבקש להמציא לי חומר הסברה של תנועתכם — כלי התחייבות מצדי.
☐ אני אוהד התנועה ומבקש לקבל חומר שוטף
☐ אני מבקש להזמין אותי לאסיפות התנועה במקום מגורי
☐ אני מוכן להתנדב לעזרת רשימתכם ביום הבחירות
☐ אני מבקש להצטרף כחבר לתנועה

השם	הכתובת המלאה רחוב עיר	מס׳	מס׳ טלפון
גיל	מקצוע		

תמורים

נחוג • יום־הולדתו ה־39 של הד"ר לפילוסופיה, הידוע יותר כמחבר סיזמונים, **דן אלמגור**. יליד רמת־גן, בוגר תיכון ברחובות, למד באוניברסיטאות תל־אביב וירושלים, שירת בצה"ל ככתב צבאי, ומ־1956 פעיל כסיזמונאי וכסטיריקאן. תיבר מאות שירים ותירגם לעברית מחזות מוסי־קאליים כגברתי הנאווה וכנר על הגג, סיר־סם מחקרים על השירה העברית בימי־הבי־ניים והדראמה העברית בתקופת הרנסאנס. בין השנים 1964 ל־1966 שהה בלוס־אנג'לס, שימש כמרצה־אורח לספרות העברית באו־ניברסיטת קליפורניה, שם גם סיים את לי־מודיו וקיבל תואר דוקטור לפילוסופיה.

נחוג • יום־הולדתו ה־47 של הסופר והעיתונאי, שהחל את הקאריירה העיתונ־אית שלו כבר בהיותו בגיל 16, **אביעזר גורן**. יליד ירושלים, בוגר תיכון מיסחרי בתל־אביב, מראשוני המתנדבים לצבא הב־ריטי, שגוייסו לפי־צו המוסדות הלאו־מיים, ערך, יחד עם אחרים, את העיתון קול ירושלים, שהו־פיץ בירושלים בת־קופת המצור ככתב־עת ייצוגי מטעם כל שאר העיתונים העבריים באותה תקופה. חיבר כמה ספרים, שהאחרון ב־הם, אנשי פלדה, על דמותם של חיילי צה"ל במלחמת־ששת־הימים, זכה לתפוצה רבה.

גורן

נחוג • יום־הולדתו ה־48 של מי שהיה קצין במשטרת־ישראל וסגן פרקליט מחוז תל־אביב — עורך־הדין **נתן קנת** (קנטרוביץ). יליד ירושלים שס־יים את בית־הספר למיסחר בתל־אביב, קיבל שיעורי מש־פט בירושלים, הש־תלם במכון למדעי המשפט בשיקאגו ו־קיבל את הסמכתו כעורך־דין באוניבר־סיטת תל־אביב. שי־רת בפלוגה המיוח־דת של ההגנה ומ־שמש כיום כעורך־דין עצמאי. אחיו של השופט מכס קנת.

קנת

מנהלים רומן • שחקנית הקול־נוע **ברברה סטרייסנד** והסופר ה־יהודי **פיליפ רות**. ברברה, הנשואה מזה כמה שנים לאליוט גולד, ניסתה ל־הכחיש את קיום הרומן, אך רכלני ניו־יורק יודעים לספר כי היא נראית בקבי־עות במקומות רומנטיים, עם הסופר.

התגרשו • לאחר 22 שנות נישואין וחמישה ילדים, מהם שלושה נשואים, **ברט ונורמה לנקסטר**. הגם ניתן על סמך הטענה המקובלת במישפטי גי־רושין בארצות־הברית: התאכזרות רוחנית. יודעי דבר בהוליווד מספרים כי כבר שלוש שנים מתנהלות מריבות בבית מש־פחת לנקסטר, בעיקבות הפלירטים שניהל השחקן בן ה־55 עם נשים אחרות — שעם אחת מהן אף ערך מסע־נופש באי־רופה.

נותח • בניו־יורק, ניתוח טחורים, המזכיר הכללי של האו"ם, **או תאנט**. בהודעת בית־החולים נמסר כי הניתוח עבר בהצלחה והמזכיר בן ה־60 נמצא ב־שלבי החלמה.

התפטר • מתפקידו כציר המפלגה הנוצרית־דמוקרטית בפרלמנט המחוזי במ־דינת באדן־וירטמברג במערב־גרמניה, **פ. שוק**, בטענה כי „הדיונים בפרלמנט הם משעממים ובלתי־יעילים. דיון על עניין שניתן למצותו בשעתיים, נמשך 12 שעות."

נפטר • בבוסטון, בגיל 86, אחד מג־דולי האדריכלים של המאה ה־20 — ד"ר **וולטר־אדוק גרופיוס**. יליד ברלין, יוצר אסכולת ה„באו־האוז", שהיגר ב־1937 לארצות־הברית ותיכנן שם סרי־יקסים רבים, מהם לארצות שמחוץ לאמ־ריקה, כבנייני האוניברסיטה של בגדאד, השגרירות האמריקאית באתונה ורובע מגו־רים בברלין הנושא את שמו.

שי לאביב

5 סכיני גילוח חינם מצורפים לכל בקבוק

5 PERMA-SHARP STAINLESS

תיאדון ICE FRESH מי־אחר־גילוח מצויינים של תי״א.

Taya

קורסי קיץ לשפות
לתלמידים ולמובגרים
בגרות — מוקדמות
משך הלימודים עד להצלחה בבחינות
בי״ס לשפות
ברליץ
BERLITZ
תל־אביב, רחוב נחלת בנימין 2, טלפון 56347 ● תל־אביב, שדרות דוד המלך 1, טלפון 266443
חיפה, רחוב החלוץ 27, טלפון 69265 ● בת־ים, רחוב רוסשילד 25

פקידות — מזכירות
כתבנות — הנה״ח
למסיימי כתות ח׳, ט׳, י׳.
טיפול אינדיבידואלי ● מורים מוסמכים
כרשת בתי ספר
אוריון

תלוש הנחה
לספרו של אורי אבנרי
מלחמת היום השביעי
(כוחו יפה עד 31.7.69)
נא לשלוח לי ..... טפסים של הספר „מלחמת היום השביעי", במחיר מיוחד של 7 ל״י הספר.
אני מצרף סך ..... ל״י.
השם: .....
הכתובת: .....

תכריז על שביתה
סגור את העסק ולך לים
במקומך תענה מזכירה אוטומטית בצורת מכשיר תשובה אוטומטי לטלפון
(גם בשימוש של משרד הדואר).
דרושים סוכנים אלק־טרוניקה להפצת המכ־שיר הנ״ל.
להשיג אצל
רדיו־דוקטור,
שרות להקלטה ישראלי
רח׳ שלום עליכם 18,

הנסיך והנסיכה של ישראל
לשנת 1969

מטעם מערכת **העולם הזה** ויצרני **קוקה-קולה** בישראל

ובחסותו האדיבה של
מר אברהם קריניצי
ראש עיריית רמת־גן

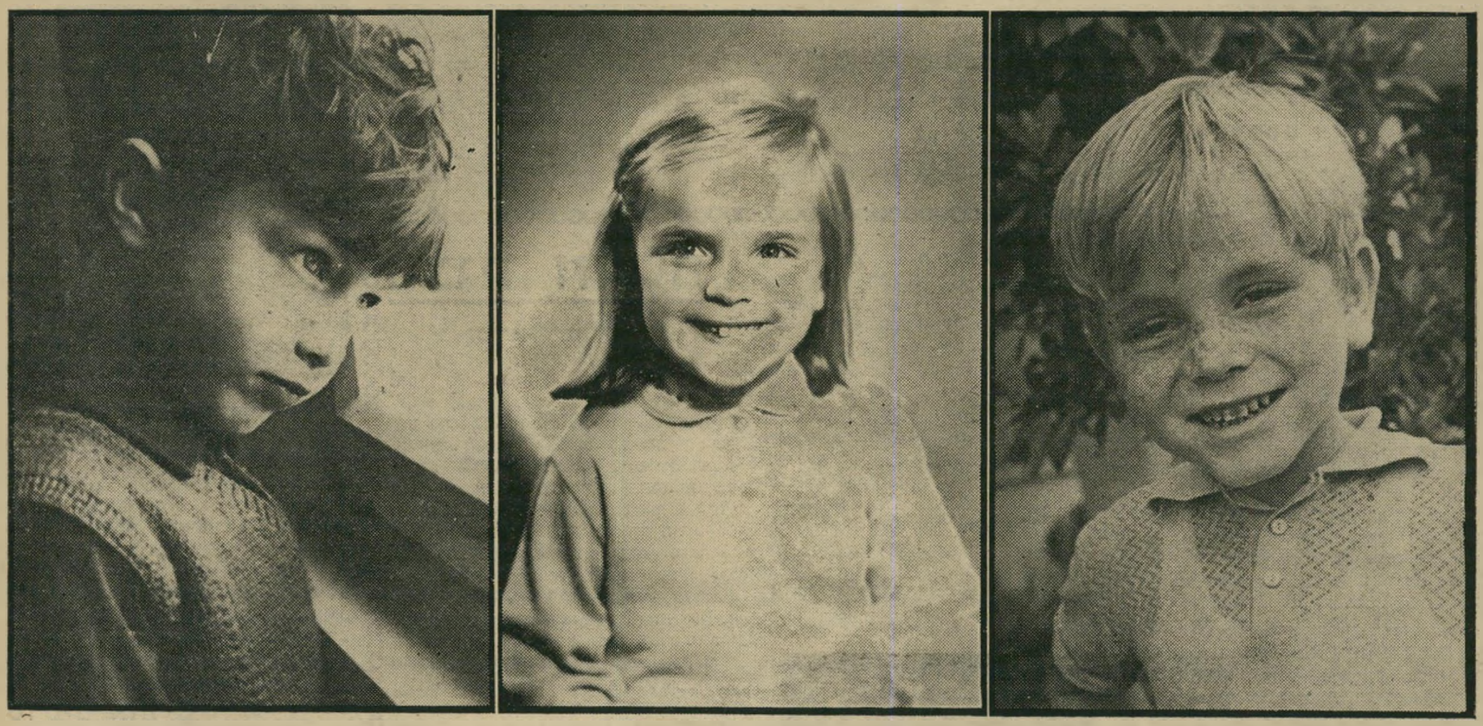

אורי דושי
בן 5½, מרחוב ז'בוטינסקי 103, ת"א

אתי נהון
בת 4½, בית־הספר אשל הנשיא, ד.נ. הנגב

הדר ישראלי
בן שש, מרחוב טשרניחובסקי 18, ירושלים

ארטע
חברה לבטוח בע"מ

תעניק לנסיך ולנסיכה במתנה פוליסה בסך 1000 ל"י כל אחת.
ארטע דואגת לעתיד משפחתך ומעניקה לך שירות אישי.

חברת „עלית", יצרני הממתקים המובחרים, תעניק שי מתוק לכל ילד שיבוא לנשף־הבחירה הגדול, וחבילות־שי מיוחדות למועמדים הסופיים.

עלית
העילית בשוקולד

גם לך יש בבית צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם בציון השם, הכתובת וחגיל אל מערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). עדיפות תמונות בשחור־לבן. התחרות פתוחה לכל ילד וילדה מגיל שלוש עד שש בלבד.

Coca-Cola
TRADE MARK REG

טוב יותר טעם קוקה-קולה

תדריך

● לא כדאי לראות
* לא חשוב לראות
** אפשר לראות
*** רצוי לראות
**** חובה לראות

קולנוע

סרטים חדשים

כוכב הדרום (חן, תל־אביב) צוות ע־שיר של כוכבים (**ג'ורג' סנדרס, אורסון וולס**) יוצאים עם הבמאי **פרדי הייר**, לחפש יהלום נדיר, לפי הוראות־ו של ז'ול ורן.

שיכורים בצמרת (רון, תל־אביב) כל מיני שמות נשכחים כמו **פפקה פטי**,

ליז והיידן ב„נימפונת"

קורט יונגס, דניאל ז'רין, המופיעים עדיין בכל מיני קופרודוקציות נידחות, חב־רו יחד בקופרודוקציה צרפתית—גרמנית, ה־מטפלת ביחסים בינלאומיים דרך חדרי ה־מיטות.

שכירי חרב (אסתר, תל־אביב) מה ש־פעם עשו האינדיאנים לקולנוע, עושים עכ־שיו כל מיני גזעים אחרים בפינות העולם. שכירי החרב הלבנים האמיצים נלחמים ב־סרט הנוכחי בקונגולזים פראיים, בסרט־פעולה בהשתתפות **רוד טיילור**.

סרטים אחרים

** **צ'ה** (תל־אביב, תל־אביב) הבמאי האמריקאי **פיישר** אמנם ניסה להיות נא־מן לעובדות, אבל לא הוא ולא גיבורו יפה העיניים **עומר שריף**, אינם די גדולים כדי לתאר את דמותו הגדולה של צ'ה גווא־רה. על כן הסרט שלהם מורכב מאוסף פר־טים לא תמיד משכנעים, לא תמיד מעניינים. **ג'ק פאלאנס** מעניין בתפקיד קאסטרו.

* **אני אוהב את מונקאם** (גת, תל־אביב) שם הסרט מבו־סס על עוגת חשיש המצוייה בספר הבי־שול של אליס ב. טוקלאס, יש בו גם שיר יפה ומטורף (המתורגם גם לעברית יפה), העוסק באותה עוגת חשיש, אבל הרבה דברים מעניינים חוץ מזה אין שם. קומדיה לא די מעמיקה, לא די אבסורדית על **פיטר סלרס** שאינו מוצא את מקומו לא בעולם הבורגני ולא בעולם ההיפית.

* **נימפונת** (הוד, תל־אביב) אוסף מפורט של כל הסטיות שבעולם, לסוטים ול־סתם חובבי סטיות.

תיאטרון

** **החיים האמריקניים** (ב־צוותא) **אדוארד אלבי** אמנם יכול לזקוף לזכותו הצלחת מחזה כמי מפחד מוירג'יניה וולף ומערכון הרבה יותר מגובש כסיפור גן החיות, אך אין זאת אומרת כי כל מה שכתב לפני או אחרי כן, יכול וחייב ל־הינות מאותה גושפנקה. **מותה של בבי סמית** הוא מערכון שלפי סיגנון כתיבתו, כאילו חובר בשנת האירוע (1937). הדבר הכמעט יחיד המצליח לרתק בהצגת מערכון זה, בבימויו של **ניקי ניתאי**, על־ידי שחקני האוהל ז'ל, הוא קולה המרתק של זמרת הבלוז הנפלאה, המושמע חליפות ב־רקע. המערכון השני של אלבי, הנושא את שם הערב, אינו כמובן המחזה של **קפקא**, בו תולה אמא־לה את אבא־לה בארון, אך גם כאן הגיבורים הם בני זוג אמריקני, טיפוסי בתוספת סבתא־לה — אמה של אמא־לה. זוהי פארודיה אבסורדית, הכתובה ב־רוח האבסורד, המזמינה בימוי ומישחק קלי־לים; כמו — קולחים מן השרוול. מאמציהן של **היה שרון** ו**דבורה קלינין** לא הצליחה לשכנע כי לפנינו שתי דמויות אמ־ריקניות טיפוסיות, ממש קלאסיות. פה ושם אפשר להסיק על פי המינגינה והדרכת ה־שחקנים, מה היה עושה צוות אחר, מתאים יותר, מן המערכון המשעשע.

** **וודפונה** (הבימה) **מישא אשרוב** לוחץ בחוזקה בלתי משכנעת על מיתרי קולו, ומתאמץ לשכנע כי כסף ו־נשים הם מעיניו היחידים, בהצגה קרתנית שביים מנהלו האמנותי המיובא של התיאט־רון הלאומי, **דויד ויליאמס**. הקומדיה של **בן ג'ונסון**, שנכתבה לפני כ־369 ש־נה, עובדה משפה שירית לפרוזה על־ידי **סטפן צווייג** לפני כ־40 שנה. אך אפילו התרגום הפיקחי והמשעשע של **עמוס קינן** לא הצליח לחלצה ממגוחיותה. עלי־לתה הקוריוזית מתאימה למערכון ולא לה־צגה מלאה. **נסים עזיקרי** מנסה בכל כו־חו לא לגלוש לרמת הבימוי, וא־לו **רפאל קיצ'קין** מצליח ללא מאמץ מרובה לגלם דמות מלוטשת של כילי זקן וערמומי. ה־תפאורה של **אדריאן ווקס** (מאנגליה) ו־משקפו של **נחום בוכמן** מזכירים אופרה מאובקת.

בידור

** **רדאיונו ביקעה** (לה־קת פיקוד מרכז) אין ספק שלחיילים ה־סדירים ולמילואימניקים, שיחזו בתוכנית החדשה של להקה צבאית זו, תיגרם הנאה, בעיקר בשל החיילות החיננויות המשתתפות בה. **דני ויטאי** הצליח לאלף 12 חובבים צעירים, ולהפכם לצוות הפי מבדר. החומר קלוש מאוד. במיוחד המערכונים. מצילים במיקצת את המצב מספר פזמונים. וכמו־כן שבלי פארודיה אי־אפשר. והפעם מדובר ב„פסטיבל" הסרט הטוב. הפארודיות על

אשרוב ב„וודפונה"

סיסי ומיקי־מאוס משעשעות למדי. אחת ה־משתתפות היא קומיקאית חיננית. בשטח ה־זימרה לא נולד כאן שום כוכב.

** **קנטה השוואהמה** (התיאטרון העממי) **הופעה עממית מאוד מאוד של פויו, שייקה וגברי**, המוכרים יותר כשלישיית הגשש החיוור. היידה היידה, תזיזו את העצם על האש! / היום קצר, העם רעב והשוואהמה מרובה! / טפו, מרקו! קדימה, עזרא! אני פה, מאיר! עם בשרינו / שיפודינו / חומוסינו / מג־דרינו / שקשוקותינו / צנוברינו / חמו־צינו / וממולאינו / ממולאינו! ממולאינו! ממולאינו! / ישמחו הצדיקים / שירו שיר חדש / הללויה לשוואהמה / קנטסה ל־שוואהמה. זה מה שהם שרים על פי מילים של המחבר והבמאי שלהם, **ניסים אזולאי** ומגגינה לא פחות יהודה של **יאיר רוזנבלום**, האחראי כמעט לכל הצד המו־סיקאלי, משום כך תמוה כי מלחין רציני כמו **נועם שריף**, הוטרח לצורך הפארו־דיה הבאנאלית על מיצעד הפיזמונים, לולא ציון שמו של שריף, לא היה איש מבחין על פי המוסיקה שלו, כי איננה משל רוזנ־בלום. גם לחסידי הגששים יסתבר כי ה־שלושה חוזרים על עצמם, לא במעט בשל צחת היוצרים שעבד עימם בעבר.

*** **את ואני והמלחמה הבאה** (הקברט הסאטירי, מרתף קול־נוע פאריס, תל־אביב) נדמה כי ארבעת ה־מבצעים הצעירים עורכים חזרה כללית ולא הצגה בפני קהל, וזאת בשל הבימוי המאוד דל־דמיון ומעוף של **עדנה שביט**. ה־חומר של **חנוך לוין** (במיוחד הפיזמו־נים) מצטיין פה ושם בעקיצות חביבות על חשבון המצב, בו אנו שקועים כצפרדע ב־ביצה. החיים ממשיכים. רבות מאלמנות מלחמת ששת־הימים מצאו להן בעלים חד־שים, המלחמה הקודמת נסתיימה לכאורה, לכן, על־אף התקהות חיציו של לוין, יש לברך על חידוש התוכנית העשוייה להז־כיר לרבים כי המלחמה הבאה היא בעצם המלחמה הקודמת, שטרם הסתיימה. צבע מיוחד, קברט מעולה, תורמות המגיניות הבלתי שיגרתיות והליהי בפסנתר.

*** **קטשופ** (הקברט הסאטירי) **דויד לוין** ניצל באקרובטיות ראויה ל־שבח את הבימונת הזעירה, וביים חומר של אחיו **חנוך**, בצורה ההולמת במה זעירה. **תיקי דיין, שמעון זבארי** ו**קובי רכט**, הבינו בדיוק את דרישות המחבר והבמאי, ובצורה עסיסית ומשעשעת, מצ־ליחים להצליף ביעילות בישראל, בערבים ובמתוכים למיניהם, המנסים לפתור לשני הצדדים את בעיותיהם. זהו קטשופ מחוס־פס, שבמאמץ קטן נוסף היה מוכיח כי ל־יוצריו אכן יש דם ולא מיץ עגבניות.

** **קירקס טוקיו** (באמרגנות ברמן—אור) מי שביקר פעם בקירקס יודע כי לתזמורת חלק גדול ומכריע בעיצוב ה־תוכנית כולה. התזמורת היפאנית המלווה קירקס איטלקי זה, המתהדר בשם בירת יפאן, היא תזמורת מוזרותי לילה, חסרת כל „צבע" קירקסי. המספרים היפאניים (מחול, קראטה, והיאבקות סומו) בינוניים למדי, ואינם מתאימים לקירקס.

** **המכתב האבוד** (תיאט־רון עירוני, חיפה) **יון לוקה קרג'אלה**, המחזאי הרומני שנפטר לפני כ־57 שנה, חיבר קומדיה מאוד מאוד לוקאלית על תכס ם ומלחמת בחירות בעיירה רומנית טיפוסית. ביים אותה בחיפה **דויד אסרוג**, מרו־מניה, שהוא במאי הרבה יותר מעמיק ו־כבד מן הקומדיה שהופקדה בידיו, על כל פנים, זאת התוצאה. אסריג נעזר בצורה מכובדת בתפאורתו של הצייר הקבוע שלו, **יון פיפסקו־אודרישטה** ובתאורה של **יחיאל אורגל**. אך אלו כהות מדי, חס־רות צבעוניות וקלילות, הנחוצות כה לקו־מדיה. התרגום של **א. ב. יפה** ספרותי מדי, ובלתי משעשע. הבמאי התייחס בחר־דת קודש אל החומר הכתוב, לא קיצר ב־תלי הדיאלוגים הארוכים והמייגעים, דבר המכביד על הצופים לא במעט. משחקם של **יעקב בן־סירא** ו**יוסף באשי** מופרז ומעושה. **שמעון בר** לא משכנע, ואפילו הרגעים המשעשעים במשחקה הטכני של **ליאה קניג** אינם מצליחים להפיג את השיממון. הצד הנאה ביותר בהצגה היא הדרכת ההמונים. חלוקת תפקיד האורח ה־מבושם לחמישה שחקנים הוא רעיון תיאט־רלי מבריק ומשעשע. המסקנה הנובעת מן ההצגה היא, כי לבמאים שאינם שומעים עכ־רית אין למסור לבימוי דווקא קומדיות.

הצגה חדשה

** **גבירתי הנאווה** (תאטרון גו־דיק) גיורא גודיק הוא אמרגן פרטי; בלתי־נתמך; בעל כוונות טובות. הוא מעלה עתה מחדש (לאחר כ־5 שנים) את המחזה ה־מוסיקאלי, בו פתח את פעילותו התיאטרונית, **גבירתי הנאווה**, המבוסס על מחזהו של **ג'ורג' ברנרד שאו** — פיגמליון. האמת ניתנת להיאמר כי בארץ אין מסורת של הצגות מוסיקאליות. אין כמעט אמנים היוד־עים לשחק, לשיר ולרקוד באותה מידה.

הצגתו של גודיק איטית, בלתי מגרה ו־אינה מבריקה. אחראי להצגה כבמאי וכ־כוריאוגרף **קרנדל דיק**, שהסתמך על עבו־דותיהם של יוצרי ההצגה המקורית. מה ש־הוא הצליח לרקוח היא הצגה הנראית כר־פרודוקציה דהוייה בביצועה של להקה פרו־בינציאלית. צבת הרקדנים בינוני, הרקדניות אינן מצליחות להסתיר מעידות, והגברים שומטים לעיתים את הפרטנרית שלהם ללא כל נקיפות מצפון. הכוריאוגרפיה עצמה ד־לה, חוזרת על עצמה ומשום כך נראים מס־פר ריקודים ארוכים וחסרי־מתח. התזמורת (בניהולו המוסיקאלי של **יצחק גרציאני** ובניצוחו של **הנרי ברנבלט**) נשמעת עלובה למדי. מייצגים זאת במיוחד כלי ה־התזמורת כולה.

התפאורה, שצויירה במקור על־ידי **איזי בר סמית**, צומצמה וקוצצה למימדים ה־דחוסים של בימת **אלהמברה**. הדבר ניכר היטב, מה גם שיש רושם כי לקראת חידוש חלקי תפאורה שונים הנראים מרופטים. תמו־נה אחת עושה רושם: הכוונה לסצינה שליד שדה מרוץ הסוסים באסקוט. מצטיינת בעי־קר בשל התלבושות הססגוניות (השחורות־לבנות) והכובעים של **סיסיל ביטון**. ה־בסיס ליצירתו המקורית של שאו נשאר: פרופסור הנרי היגינס אוסף מן הרחוב מוכ־רת פרחים עלובה, מלמדה לדבר כהלכה ו־הופכה לליידי מן השורה. מיבנה המחזה, שנכתב על־ידי **אלן ג'יי לרנר**, מזכיר לא במעט מחזות מוסיקאליים אמריקאיים אח־רים, אך לפנינו עבודה של בעל־מקצוע מ־עולה. המוסיקה של **פרדריק לאו** קצבית ותוססת, עם נופך שמאלץ אופראטי, ולא לחינם הפכו שירים רבים מתוכה לשלאגרים בינלאומיים.

התרגום של **דן אלמגור** ו**שרגא פרידמן** חי ומשעשע, אם כי ניכר היטב שלא בנקל עלה בידיהם להתגבר על לימוד הוראת האנגלית (בעברית) למוכרת הפרחים. אין ספק שבאנגלית ההבדל בין שפת הפרו־פטור המלומד לבין שפת הרחוב של ליזה דוליטל בולט ומשכנע יותר. את התפקיד המרכזי של הגברת הנאווה הפקיד גודיק בידיה של **רבקה רז**. הגברת רז ניחוזה בתווי פנים מעניינים המזכירים לעיתים את זמרת האופרה מאריה קאלאס, דבר זה מתח־זק לעיתים קרובות בשעה שהיא גולשת ל־זימרה אופראית. בקשר למשחקה ניתן לק־בוע כי הינו חיצוני למדי, ממש כמעבר החד מנערת רחוב לאשת סאלונים. יש לה שני קטעים חביבים: האחד שעה שהיא מתחננת ככלבלב לעוגה, והשני, שעה שהיא לומדת לבטא כהלכה, בעזרת להבת נר, את (באל־פ) והה בה־א). מלבד זאת היא מבוגרת לתפ־קידה, ואינה מצליחה לשכנע כי לפנינו על־מה בת 21.

דבר זה מודגש במיוחד בהופעתו של **איזי גוריצקי**, הנראה צעיר מאד לעו־מתה. הופעתו של גוריצקי מצטיינת במו־

רז וגוריצקי ב„גבירתי הנאווה"

סיקאליות רבה, הוא גם יודע להתגבר על דיאלוגים בקטעי הפרוזה המרובים, כשחקן בעל כישרון ונסיון. כל הופעתו והתנהגותו מזכירים יותר סטודנט נלהב מאשר פרו־פטור מיושב. **אברהם מור** כאלפרד פ. דוליטל, אביה של ליזה, הצליח ליצור דמות משעשעת ומשכנעת של שיכור הולל. הוא גם הצטיין מאוד בביצוע הפיזמונים והמחו־לות. הצוות המישני של המשתתפים בלתי משכנע. ההצגה מתמשכת יתר על המידה, מייגעת בחלקה, וניתן להגביר את קיצבה, ולקצר ממנה רגעים לא מעטים.

מי מכנות הארץ ראוייה לכתר מלכת המים? זאת נדע בעוד שבועות מיספר, עם עריכת נשף הבחירה המפואר ב„היכל התרבות", בהשתתפות מיטב האמנים. בעמוד זה מתפרסמות שתי המועמדות הראשונות לכתר מלכת המים 1969. התחרות פתוחה לצעירות בנות כל הגילים. מועמדות יכולות לשלוח את תמונותיהן, יחד עם פרטים אישיים על עצמן, להנהלת התחרות, ת.ד. 136 ת"א. אם רצונן שצלם המערכת יצלם אותן, עליהן לקבוע מועד לתצלום, בטלפון 231422 ת"א (בין 4—6 אחה"צ). והעיקר: את המלכה בוחר הקהל — על פי כרטיסי בחירה וקלפיות. ועדת הקלפי תיבחר מבין הקהל.

מלכת המים 1969

מטעם מערכת העולם הזה

שרה סיסו בת 16 וחצי, 1.70 גובה, שיער חום ועיניים חומות. היא ילידת הארץ, דוגמנית מתחילה, תלמידת האולפן של לאה פלטשר, חובבת שחיה וריקוד בדיסקוטקים, תושבת בת־ים.

רחל אפשטיין בת 17 וחצי, בעלת עיניים ירוקות ושיער חום. ילידת הארץ, תושבת רמת־גן. היא מעידה על עצמה כאוהבת לטייל, לרקוד ולשחות — ובכלל לעשות חיים.

התחרות נערכת בחסות חברת

הלנה רובינשטיין

הראשונה באיפור
ILLUMINATION הזוהר

שריינו לכם תאריכים אלה:

בחוף הירוק: נשף מוקדם לבחירת נסיכת הים־התיכון במוצ"ש 2.8.69 ב־8 בערב
בחוף אילת: פנטזיה ימית לבחירת נסיכת ים־סוף במוצ"ש 9.8.69 ב־8 בערב
נשף הבחירה: בהיכל התרבות בת"א ביום ג' 2.9.69 ב־8 בערב

המלכה תצא לסיור באירופה כאורחת חברת

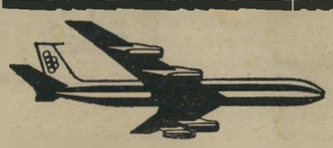

OLYMPIC AIRWAYS

מיפעל העלית של ישראל לייצור בגדי־ים ומחוכים

אלסטקס

איפור למועמדות: הלנה רובינשטיין

הדרכת המועמדות: לאה פלטשר

TISSOT

טיסו השעון הנמכר ביותר בעולם

א' אב תשכ"ט, 16.7.1969
מס' 1663 המחיר 130 אג'

העולם הזה

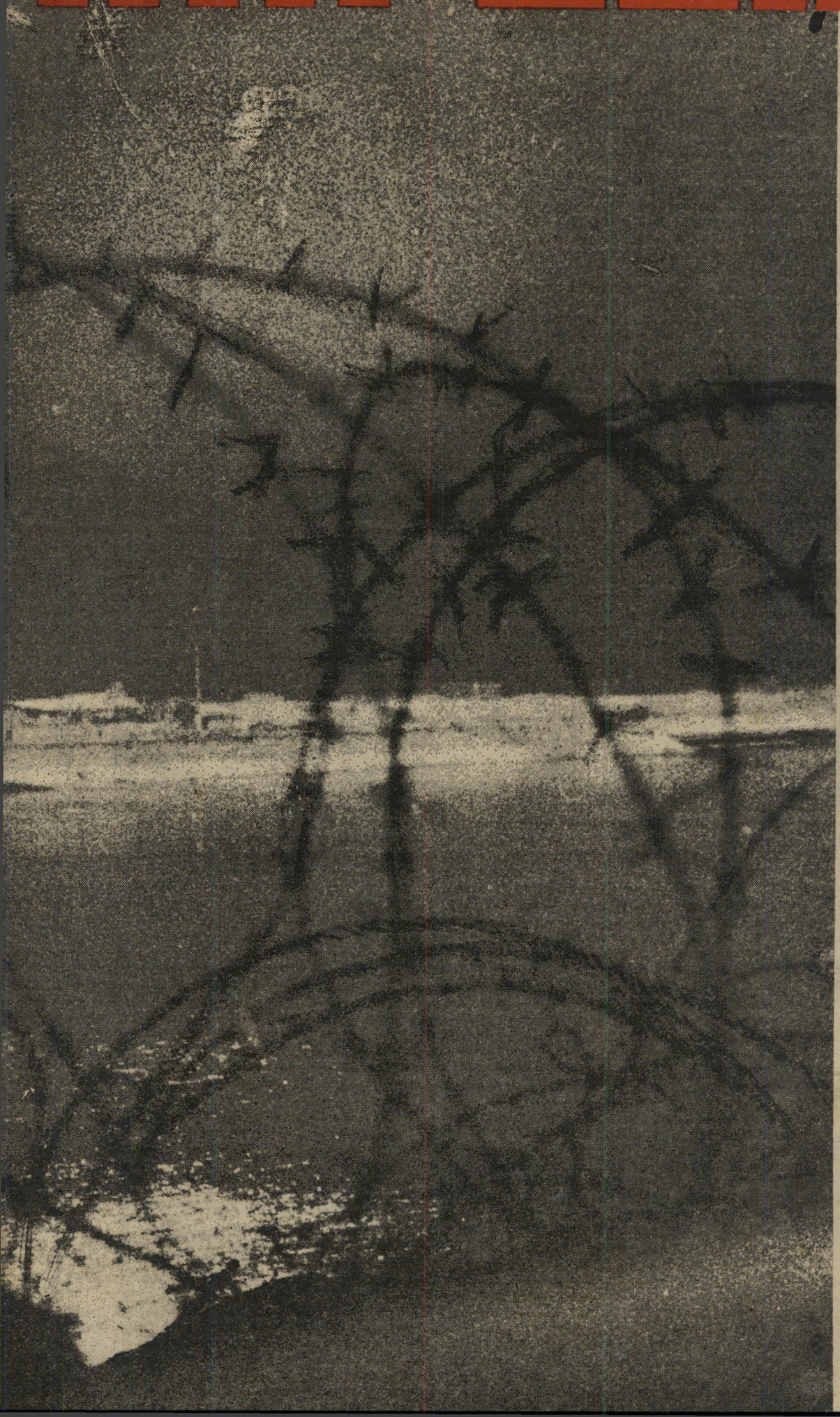

הרופא שהתאבד בכפר סבא

בגלל אשה שמחה בהפלה